

Fotorelacja

NAUKA I LUDZIE

XII Lubelski Festiwal Nauki –
Nauka drogą do Nobla
s. 20

NAUKA I LUDZIE

Centrum Ecotech-
-Complex niemal gotowe
do prowadzenia badań
s. 22

SPRAWY STUDENCKIE

Sukces kierunku International
Relations
s. 33

Fot. Wojciech Kornet

Szanowni Państwo,

z okazji rozpoczęcia nowego roku akademickiego 2015/2016 pragnę złożyć wszystkim Pracownikom i Studentom najlepsze życzenia – wielu sukcesów w działalności naukowej i dydaktycznej oraz realizacji osobistych planów.

Wykładowcom życzę dalszych osiągnięć w kształceniu następnych pokoleń młodzieży, Studentom zaś – jak najlepszych wyników w nauce oraz radości z lat spędzonych na UMCS. Niech inauguracja nowego roku akademickiego stanie się okazją do wspólnej refleksji nad znaczeniem nauki dla rozwoju naszego miasta i regionu, kraju i społeczeństwa.

Z wyrazami szacunku
Prof. dr hab. Stanisław Michałowski
Rektor UMCS

Immatrykulacja

1 października odbyła się uroczysta immatrykulacja studentów przyjętych na I rok studiów stacjonarnych w roku akademickim 2015/2016. Studenci złożyli ślubowanie i otrzymali indeksy. W tym roku naukę w UMCS rozpoczęło ponad 9300 studentów, w tym ok. 700 obcokrajowców.

Fot. Robert Frączek

Spis treści

WYDARZENIA

4 : Z życia Uczelni

9 : Na Wydziałach

KARTKA Z KALENDARZA

14 : „Po cóż tworzyć papierowy twór”?
Wspomnienie Alojzego Srogi

18 : Stanisław Jedynak (1939–2015)

NAUKA I LUDZIE

20 : XII Lubelski Festiwal Nauki
– Nauka drogą do Nobla

22 : Centrum Ecotech-Complex niemal
gotowe do prowadzenia badań

25 : Szkolenie ze znoszenia barier
architektonicznych dla osób
niepełnosprawnych na UMCS

26 : Kongres Geografów Polskich
„Granice Geografii”

28 : Konkurs European Language Label

29 : Rzeczywistość i jej reprezentacje

30 : Erasmus+ na Uniwersytecie
Wielkotypnowskim w optyce
wykładowcy UMCS

31 : Współpraca z Uniwersytetem Aldo Moro

31 : Rozwój Polesia Lubelskiego

32 : Postępowanie z dokumentacją
projektów unijnych

32 : Wolność – dar, pułapka czy wyzwanie?

SPRAWY STUDENCKIE

33 : Sukces kierunku International Relations

36 : Kampania promocyjno-
-rekrutacyjna 2015/2016

38 : Laureaci III edycji Stypendium
im. Leopolda Ungera

38 : GIS w nauce

39 : Perspektywy 2015

40 : Jubileusz 15-lecia Programu MOST

41 : VI charytatywna akcja studentów
Wydziału Humanistycznego

42 : Koszykarki Pszczółka AZS UMCS
na zwycięskiej ścieżce

43 : Projektowanie zajęć dydaktycznych dla
studentów z niepełnosprawnością

ŻYCIE KULTURALNE

45 : Zespół Tańca Ludowego UMCS

46 : Wystawa „Śladami Tadeusza Kościuszki”

46 : Śpiewająca Polska we Włoszech

Wydawca: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Adres redakcji: pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5, p. 1312,
20-031 Lublin, tel. 81 537 54 19

e-mail: wiadomosci@umcs.lublin.pl
www.wiadomosci.umcs.pl

Kozłowska, Urszula Lewartowicz, Piotr Majewski, Monika Mielko-Remiszewska, Przemysław Mroczek, Aneta Okuń, Monika Pańczyk, Sylwia Skotnicka, Krzysztof Trojnar, Iwona Wieleba

Okładka: Festiwalowy Nobel, fot. Robert Frączek

Druk: Petit

Nakład: 700 egz.

Projekt graficzny i skład: Studio DTP Academicon, dtp@academicon.pl,
<http://dtp.academicon.pl/>

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i korekty nadesłanych tekstów. Ma również prawo do wyboru tekstów do publikacji.

Redakcja: Ewa Kawałko-Marczuk (redaktor naczelny), Aneta Adamska, Agnieszka Gałczyńska, Magdalena Kozak-Siemieńska

Współpracownicy: Monika Gabryś-Sławińska, Jolanta Jarzyńska, Jerzy Kasprzak, Konrad Koperwas, Eliza Kosieradzka, Wiaczesław Kostko, Beata

• Przemówienie prorektor Urszuli Bobryk

Intensywne kursy języka polskiego dla cudzoziemców

3 września w auli Wydziału Humanistycznego prorektor Urszula Bobryk spotkała się ze studentami cudzoziemcami, którzy rozpoczęli czterotygodniowe, intensywne bezpłatne kursy języka polskiego. Zajęcia adresowane były do obcokrajowców przyjętych na studia pełnopłatne prowadzone w UMCS, którzy chcieli lepiej poznać polski język i polską kulturę. Pomysłodawcami tej inicjatywy są: Centrum Promocji UMCS oraz Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS. Dzięki zaangażowaniu tych jednostek, kursanci mogli przyswoić sobie specjalistyczne słownictwo dostosowane do wybranego kierunku studiów, a także poznać polską historię, kulturę i tradycję. W tej edycji kursów udział wzięło ponad 250 osób, głównie z Ukrainy, Białorusi i Rosji.

Oprócz udziału w zajęciach dydaktycznych, uczestnicy zwiedzali lubelskie Stare Miasto z przewodnikiem (inicjatywa realizowana wspólnie z Wydziałem Strategii i Obsługi Inwestorów Urzędu Miasta Lublin) oraz wzięli udział w warsztatach szkoleniowych z zakresu pogłębiania tzw. kompetencji miękkich (organizowanych przez Biuro Karier UMCS). Centrum Kultury Fizycznej UMCS przygotowało zajęcia sportowe z piłki ręcznej i siatkówki.

Fot. Włodzisław Kostko

Z ŻYCIA

Archiwum B. Hlibowickiej-Węglarz

Współpraca z uniwersytetem z Porto Alegre

W dn. 7–11 września prorektor Barbara Hlibowicka-Węglarz przebywała z wizytą w Porto Alegre (Brazylia) na Uniwersytecie Federalnym Stanu Rio Grande do Sul (UFRGS), gdzie wygłosiła wykład dla studentów i pracowników Wydziału Humanistycznego. 9 września rektor UFRGS Rui Vicente Oppermann i prorektor B. Hlibowicka-Węglarz podpisali list intencyjny o współpracy między uczelniami, który po zatwierdzeniu przez senat brazylijskiej uczelni przekształcił się w dwustronną umowę o współpracy. UMCS dotychczas podpisał już cztery umowy z uniwersytetami brazylijskimi.

Kalendarium władz rektorskich

31.08 – 3.09 – prorektor R. Dębicki wzięł udział w 29. Kongresie Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego, zorganizowanym przez Polskie Towarzystwo Substancji Humusowych na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu pod hasłem „Zasoby glebowe a zrównoważony rozwój”.

1.09 – prorektor B. Hlibowicka-Węglarz wzięła udział w Wojewódzkiej Inauguracji Roku Szkolnego w I LO im. W. Broniewskiego w Świdniku.

3.09 – rektor S. Michałowski wzięł udział w spotkaniu poświęconym

wspieraniu Unii Europejskiej w zakresie zaangażowania w projekty mające na celu opracowanie i wdrażanie innowacyjnych rozwiązań w ramach programów Wspólnoty, tj. Horyzont 2020 oraz COSME, a zorganizowanym przez europośła Krzysztofa Hetmana w Centrum Wystawienniczym Etiuda w Lublinie.

3–5.09 – prorektor R. Dębicki wzięł udział w XI Międzynarodowym Sympozjum „Własność Przemysłowa w Innowacyjnej Gospodarce”, zorganizowanym przez Urząd Patentowy RP w Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie pod hasłem „Nauka – Biznes – Zysk. Rozwój: Budowa Efektywnego Ekosystemu Innowacji”.

8.09

– prorektor R. Dębicki uczestniczył we Wschodnim Forum Gospodarczym Lub-Invest, zorganizowanym w dn. 7–8.09 przez Urząd Miasta Lublin i Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, którego tematem były możliwości inwestycyjnych Lublina jako miejsca bezpiecznego lokowania kapitału zagranicznego;

– prorektor A. Bereza wzięł udział w wernisażu wystawy „Skarby monet w zbiorach Muzeum Lubelskiego” na Zamku Lubelskim.

11.09 – rektor S. Michałowski wzięł udział w obchodach 24. rocznicy uzyskania niepodległości przez Ukrainę, zorganizowanych w Muzeum Lubelskim na Zamku.

13.09 – rektor S. Michałowski uczestniczył w Dożynkach Wojewódzkich, które odbyły się w Lubelskim Ośrodku Doradztwa Lubelskiego w Końskowoli.

UCZELNI

Opracowanie: Redakcja

16.09 – rektor S. Michałowski i prorektor R. Dębicki spotkali się z przedstawicielami Biura Gospodarczego i Kulturalnego Tajpej w Polsce – szefem Davidem Y. Liu oraz Yeh-Shin Chu i Lee Ming w celu nawiązania współpracy.

17–18.09 – w Kazimierzu Dolnym odbyło się wyjazdowe posiedzenie kolegium rektorsko-dziekańskiego UMCS.

19.09 – prorektor B. Hlibowicka-Węglarz wzięła udział w obchodach jubileuszu go-lecia Kuratorium Oświaty w Lublinie.

21.09 – prorektor R. Dębicki otworzył IV Międzynarodową Konferencję Naukowo-Szkoleniową pt. „Roślina – źródłem materiału badawczego”, zorganizowaną w dn. 21–23.09 przez Lubelskie Towarzystwo Wspierania Nauk Farmaceutycznych, Ogród Botaniczny UMCS i Polską Akademię Nauk o. w Lublinie w Centrum Konferencyjnym Hotelu Viktoria.

22.09

– rektor S. Michałowski wziął udział w III Polsko-Chińskim Forum Rektorów, organizowanym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w ramach którego odbyły się: spotkanie przedstawicieli 16 krajów europejskich z delegacją chińskiego sektora nauki i szkolnictwa wyższego (Dialog Edukacyjny Kraje Europy Środkowo-Wschodniej – Chiny – 16+1) oraz spotkanie z przedstawicielami chińskich firm rekruterskich, chińskimi rektorami oraz wicepremierem rządu chińskiego – Li Keqiang;
– prorektor A. Bereza wziął udział w uroczystych obchodach 110-lecia powstania Związku Nauczycielstwa

Polskiego, które odbyły się w sali Kina Bajka w Lublinie.

23.09 – prorektor B. Hlibowicka-Węglarz reprezentowała UMCS na spotkaniu uczestników projektu Europejski Uniwersytet Wschodni w Urzędzie Miasta Lublin.

24.09

– odbyła się debata „O wspólnej przyszłości Lublina i Lubelszczyzny”, zorganizowana przez prezydenta Krzysztofa Żuka i pośła Włodzimierza Karpińskiego, w której, obok organizatorów, udział wzięli: rektor Stanisław Michałowski, marszałek Sławomir Sosnowski, burmistrz Opola Lubelskiego Dariusz Wróbel, prof. Marian Harasimiuk (UMCS), prezes Zarządu Lubelskiego Forum Pracodawców Zbigniew Michalak, prezydent Fundacji Teatrotterapia Maria Pietruszka-Budzyńska;

– prorektor R. Dębicki wziął udział w uroczystym otwarciu Inkubatora Przedsiębiorczości Fundacji Rozwoju Lubelszczyzny przy Drodze Męczenników Majdanka w Lublinie;

– prorektor B. Hlibowicka-Węglarz otworzyła konferencję „Językoznawstwo kognitywne w roku 2015”, zorganizowaną w dn. 24–26.09 na Wydziale Humanistycznym przez Polskie Towarzystwo Językoznawstwa Kognitywnego we współpracy z Zakładem Językoznawstwa Kognitywnego, Zakładem Językoznawstwa Kulturowego oraz Zakładem Lingwistyki Stosowanej UMCS.

25.09 – prorektor R. Dębicki uczestniczył w inauguracji działalności Innowacyjno-Naukowego Centrum Badań Rolniczych – INCBR w Puławach, funkcjonującego w ramach Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznaw-

Fot. Robert Frączek

II Rodzinny Piknik Pracowniczy UMCS

12 września w Ogrodzie Botanicznym odbył się II Rodzinny Piknik Pracowniczy UMCS, na który rektor Stanisław Michałowski zaprosił obecnych i byłych pracowników Uczelni wraz z rodzinami. Wydarzenie stanowiło doskonałą okazję do integracji pracowników, dla wielu z nich było również swoistą sentymentalną podróżą do czasów, kiedy zawodowo związani byli z Uniwersytetem. Wśród licznych atrakcji znalazły się m.in.: dmuchańce, kucyki, gry i zabawy, pieczenie kiełbasek, grill czy warsztaty z chemii i fizyki Uniwersytetu Dziecięcego UMCS dla najmłodszych. Wśród dzieci, które podczas II Rodzinnego Pikniku Pracowniczego zostały zapisane na zajęcia Uniwersytetu Dziecięcego UMCS w nowym roku akademickim 2015/2016, rozlosowano nagrody: trzy indeksy o wartości 260 zł każdy, czapeczki oraz koszulki z logo UD UMCS. Gwiazdą wieczoru był Piotr Selim z Zespołem. Patronat medialny nad wydarzeniem objęło Akademickie Radio Centrum.

Fot. Robert Frączek

Fot. Robert Frączek

Fot. Robert Frączek

stwa Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach.

25-27.09 – prorektor U. Bobryk uczestniczyła w obchodach jubileuszu 45-lecia Sceny Plastycznej KUL Leszka Mądzika (m.in. obejrzała spektakle: *Lustro* oraz *Czas kobiety* z udziałem wokalistki Anny Marii Jopek).

27.09 – prorektor B. Hlibowicka-Węglarz wzięła udział w inauguracji roku akademickiego w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie.

28.09

– prorektor B. Hlibowicka-Węglarz otworzyła konferencję „Mniejszość wołoska w Europie – historia i dziedzictwo kulturowe”, zorganizowaną w dn. 28-29.09 przez Zakład Historii Polski Średniowiecznej i Dziejów Gospodarczych UMCS, Instytut Kultury UJ, Wydział Humanistyczny UAM w Poznaniu we współpracy z Rumuńskim Instytutem Kultury w Warszawie oraz projektem „Wołosi w europejskiej i polskiej przestrzeni kulturowej. Migracje – osadnictwo – dziedzictwo kulturowe” (NPRH);

– prorektor A. Bereza uczestniczył w Ogólnopolskim Szczycie Gospodarczym Lublin 2015, zorganizowanym w Centrum Kongresowym UP w Lublinie pod hasłem „Polska – gospodarka – bezpieczeństwo. Polskie bezpieczeństwo narodowe i gospodarcze”.

30.09

– rektor S. Michałowski reprezentował UMCS podczas uroczystej inauguracji roku akademickiego w Uniwersytecie Przyrodniczym;

– prorektor U. Bobryk wzięła udział w spotkaniu z przedstawicielami Urzędu Miasta Lublina oraz organizacji pozarządowych poświęconemu sprawom cudzoziemców.

Spotkanie z sekretarzem noblistki

• Prorektor Ryszard Dębicki i Michał Rusinek

W ramach XII Lubelskiego Festiwalu Nauki 22 września w CJKP UMCS odbyło się spotkanie z Michałem Rusinkiem, profesorem Uniwersytetu Jagiellońskiego i wieloletnim sekretarzem Wisławy Szymborskiej, uhonorowanej w 1996 r. Literacką Nagrodą Nobla. Spotkanie – w ramach Wieczorów Literackich – poprowadziła dr Anna Nalska, szeroko prezentując dorobek naukowy i literacki prof. M. Rusinka. Natomiast sam Gość opowiedział z dużą dozą humoru wiele interesują-

cych historii i anegdot o samej poetce, jej sposobie przeżywania rzeczywistości i warsztacie literackim.

Uczestnicy spotkania, w tym studenci przygotowujący się na wrześniowym miesięcznym kursie do studiów w Polsce, mogli dowiedzieć się np. że nie zachowały się praktycznie rękopisy wierszy znakomitej autorki, gdyż wyrzucała je po osobistym przepisaniu na maszynie. Zachował się natomiast notes, w którym zapisywała słowa i frazy, które jej się przyśniły. Wykorzystywała je potem – jako

Komunikat z posiedzenia Senatu UMCS – 29 września

Obrodam Senatowi przewodniczył rektor Stanisław Michałowski. Posiedzenie rozpoczęło się od uczczenia chwilą ciszy pamięci zmarłych: prof. dr. hab. Stanisława Jedynaka, prof. dr. hab. Krystyna Izdebskiego, prof. dr. hab. Albina Koprakowniaka, dr Heleny Metery, mgr Marleny Bielewicz, mgr Wiesławy Jakubiak oraz Krystyny Superson. Następnie rektor wręczył listy gratulacyjne z okazji uzyskania tytułu na-

ukowego profesora prof. dr. hab. Ryszardowi Radzikowi i prof. dr. hab. Czesławowi Majowi.

W dalszej kolejności rektor Stanisław Michałowski przedstawił informacje nt. działalności Kolegium Rektorskiego od ostatniego posiedzenia Senatu, które zajmowało się m.in. rekrutacją na studia w UMCS, inwestycjami i remontami, podsumowaniem kontroli NIK, organizacją XII Lubelskiego Festiwalu Nauki,

Fot. Włodzisław Kosto

Fot. Włodzisław Kosto

Fot. Robert Frączek

Dar Ambasady Królestwa Tajlandii

dla UMCS

30 września w Muzeum Lubelskim na Zamku odbyło się uroczyste spotkanie, podczas którego nasz Uniwersytet otrzymał Maskę Teatru Khon od Ambasady Królestwa Tajlandii. Władze Uczelni reprezentował prorektor Ryszard Dębicki, zaś darczyńców – Manasvi Srisodapol, ambasador Królestwa Tajlandii w Polsce. Spotkanie miało na celu umacnianie dwustronnej współpracy w dziedzinie twórczości artystycznej pomiędzy Ambasadą a Uniwersytetem, jak również między Tajlandią i Polską.

Teatr Khon to jedna z odmian tradycyjnego tajskiego dramatu dworskiego, opartego na motywach tajskiego eposu narodowego *Ramakien*. Cechą charakterystyczną tej formy dramatycznej są maski określające typ postaci oraz niezwykle bogate stroje.

motywy i tematy – w swojej poetyckiej twórczości, wykreślając równocześnie z notesu te wykorzystane. Po jej śmierci okazało się jednak, że jeszcze wiele z tych fraz/słów pozostało niewykreślonych. Notes ten – prawdopodobnie w niedługiej przyszłości – trafi do zbiorów specjalnych Biblioteki Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Podczas tego niezwykle ciekawego spotkania można się było również dowiedzieć, że wkrótce ukaże się kilka tomów prozą autorstwa W. Szymborskiej. Będą to zebrane z wielu lat felietony publikowane w prasie, ale też dwa tomy korespondencji z Kornelem Filipowiczem, wieloletnim partnerem życiowym poetki, oraz ze Zbigniewem Herbertem.

Jacek Brzeziński

Fot. Robert Frączek

Fot. Robert Frączek

dobiegającą końca pracą nad formułą Centrum Ecotech-Complex, pogłębianiem współpracy międzynarodowej, rozwojem ACK UMCS „Chatka Żaka”, współpracą z samorządem Lublina, organizacją II Rodzinnego Pikniku Pracowniczego UMCS, wspomaganiami aktywności sportowej studentów.

Kolejnym punktem porządku obrad był wybór kandydatów do Polskiej Komisji Akredytacyjnej na kadencję 2016–

–2019. Senat UMCS postanowił zgłosić następujące osoby: prof. dr. hab. Zdzisława Michalczyka, prof. dr. hab. Wiesława Kamińskiego, prof. dr. hab. Janusza Ryczkowskiego, dr. hab. Andrzeja Korybskiego, prof. nadzw., dr. hab. Jarosława Krajkę, dr. hab. Agnieszkę Kolasę-Nowak, dr. hab. Zbysława Muszyńskiego, prof. sztuk plast. Grzegorza Mazurka, dr. hab. Stanisława Byrę.

Następnie Senatorowie wyrazili zgodę na zwrot nieruchomości

po zlikwidowanym Kolegium Licencjackim UMCS w Biłgoraju oraz na zmiany w uchwale dot. ustalania obowiązków nauczycieli akademickich, rodzaju zajęć dydaktycznych oraz zasad obliczania godzin dydaktycznych, a także zasad powierzenia prowadzenia zajęć w godzinach ponadwymiarowych.

W dalszej części Senat podjął szereg uchwał dot. kształcenia. Zgodził się na utworzenie na Wydziale

Politologii kierunku bezpieczeństwo narodowe (studia II st. stacjonarne i niestacjonarne) oraz podjął uchwałę ws. określenia efektów kształcenia na tym kierunku; zdecydował o zmianie efektów kształcenia na kierunku filologia polska (studia I i II oraz III st.); podjął uchwałę zmieniającą zasady przyjęć na pierwszy rok studiów jednolitych magisterskich, I oraz II stopnia w roku akademickim 2016/2017 i zmienił uchwałę ws. zasad przyjęć na pierwszy rok studiów jednolitych magisterskich oraz I i II stopnia w roku akademickim 2015/2016.

Senatorowie zgodzili się także na zmianę zasad zawierania i rejestracji umów o warunkach wnoszenia opłat za usługi edukacyjne na studiach wyższych oraz określenia ich wzorów; podjęli uchwałę zmieniającą uchwałę ws. szczegółowych zasad ustalania, pobierania oraz trybu i warunków zwalniania z opłat za usługi edukacyjne na studiach podyplomowych oraz kursach dokształcających. Następnie podjęto uchwały inwestycyjne – dot. zgody

na sprzedaż użytkownika wieczystego działek zlokalizowanych przy ul. Zana w Lublinie oraz zgody na zbycie w trybie przetargowym działki przy ul. Pagi w Lublinie.

Kolejnym punktem porządku obrad była informacja o Nagrodzie Naukowej „Marii Curie”. Kapituła Nagrody postanowiła w tym roku jej nie przyznawać. Senat przyjął temat wykładu inauguracyjnego na UMCS, przygotowanego przez prof. dr. hab. Stanisława Pikusa, pt. „Świat uporządkowanych struktur nowoczesnych materiałów”, który zostanie ogłoszony 23 października.

Senatorowie UMCS pozytywnie zaopiniowali sprawę zatrudnienia mgr Małgorzaty Chmielewskiej na stanowisku dyrektora Centrum Nauczania i Certyfikacji Języków Obcych, a także wnioski i uchwały Rad Wydziałów: Matematyki, Fizyki i Informatyki ws. zatrudnienia: dr hab. Haliny Bielak, dr hab. Bożeny Jasińskiej, dr hab. Massimiliano Rossini i dr hab. Michała Wardy na stanowiskach profesora nadzwyczajnego; Chemii ws. zatrudnienia

dr hab. Ireny Malinowskiej i dr hab. Katarzyny Tyszczyk-Rotko na stanowiskach profesora nadzwyczajnego; Prawa i Administracji ws. zatrudnienia dr. hab. Sławomira Patyry na stanowisku profesora nadzwyczajnego; Humanistycznego ws. zatrudnienia prof. dr. hab. Andrzeja Czernikiewicza i prof. dr. hab. Marii Judy na stanowiskach profesora zwyczajnego oraz prof. dr. hab. Dariusza Chemperka na stanowisku profesora nadzwyczajnego; Filozofii i Socjologii ws. zatrudnienia dr. hab. Andrzeja Łukasika na stanowisku profesora nadzwyczajnego; Wydziału Zamiejscowego ws. zatrudnienia prof. dr. hab. n. med. Mirosława Jabłońskiego na stanowisku profesora nadzwyczajnego.

W punkcie dot. spraw bieżących znalazły się informacje m.in. nt. akademickich rozgrywek sportowych oraz wspólnej dla środowiska akademickiego Lublina mszy św. (5 października o godz. 11.00 w Archikatedrze Lubelskiej).

*Magdalena Kozak-Siemieńska
Rzecznik prasowy UMCS*

- Od lewej: prof. Jan Mazur, dr hab. Anna Dunin-Dudkowska i dr hab. Agata Małyńska

Fot. Wacław Kostko

Inauguracja roku akademickiego w CJKP UMCS

1 października w Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS odbyła się inauguracja roku akademickiego 2015/2016. Uroczystość rozpoczęła się od podziękowań dla odchodzącego na emeryturę prof. dr hab. Jana Mazura – założyciela CJKP oraz jego wieloletniego dyrektora. Profesor podsumował swoją działalność na rzecz Centrum oraz mówił o nowych wyzwaniach w nauczaniu języka polskiego jako obcego.

Nowa dyrektor CJKP dr hab. Anna Dunin-Dudkowska przyjęła gratulacje i życzenia od pracowników Centrum, a następnie wraz z wicedyrektor dr hab. Agatą Małyńską przedstawiła studentom reguły nauki w CJKP, wymagania formalno-prawne dotyczące cudzoziemców studiujących w Polsce, zasady organizacji roku akademickiego i plan zajęć. Inaugurację zakończyła multimedialna prezentacja o dydaktyczno-kulturalnej działalności CJKP.

Bartłomiej Maliszewski

Fot. Wacław Kostko

NA WYDZIAŁACH

Wydział Artystyczny

Koncerty

6 lipca mgr Karol Garwoliński i mgr Tomasz Krawczyk – asystenci w Zakładzie Pedagogiki Instrumentalnej Instytutu Muzyki wystąpili z fortepianowymi recitalami chopinowskimi w Pałacu Małachowskich w Nałęczowie. ●

15 lipca mgr Karol Garwoliński koncertował w Filharmonii Bałtyckiej im. Fryderyka Chopina w Gdańsku. ●

Stowarzyszenie Polskich Artystów Muzyków o. w Paryżu zorganizowało koncert „Tanga Astora Piazzolli”. Do jego wykonania zaproszono Kwintet Tanguillo, w składzie którego znaleźli się instrumentalisci z Instytutu Muzyki: Elwira Śliwkiewicz-Cisak – akordeon, Piotr Chilimoniuk – fortepian, Jakub Niedoborek – gitara, Dariusz Drzazga – skrzypce oraz Robert Brzozowski – kontrabasista Filharmonii Lubelskiej. Koncert odbył się 7 października w Bibliothèque Polonaise à Paris. ●

Sukces Chóru Politechniki Lubelskiej

W dn. 16–19 września Akademicki Chór Politechniki Lubelskiej pod dyktando dr hab. Elżbiety Krzemińskiej, prof. nadzw. UMCS wziął udział w V Międzynarodowym Konkursie Chóralnym „Cançó Mediterrània” Lloret de Mar, Barcelona w Hiszpanii. Wśród cudownego krajobrazu wybrzeża Costa Brava odbyło się spotkanie 22 chórów z różnych stron świata, w tym najlepszych

zespołów z Polski. Prezentowały one swoje umiejętności w kategoriach: muzyka sakralna, folklor, muzyka rozrywkowa, muzyka katalońska i muzyka Paulo Casalsa. Akademicki Chór PL zdobył Złoty Dyplom w kategorii „Muzyka sakralna”, Złoty Dyplom w kategorii „Folklor” i Srebrny Dyplom w kategorii „Muzyka katalońska”. Śpiewacy wystąpili również z koncertem w przepięknej barcelońskiej Katedrze, a także podczas koncertów promenadowych. Wyjazd zagraniczny jest nagrodą za długie godziny prób i niezwykłą pasję śpiewaków Politechniki, sprzyja nawiązywaniu bliskich przyjaźni i owocuje stałym podnoszeniem poziomu artystycznego. Kiedy jeszcze wraca się z nagrodami, wtedy radość jest pełna. *Viva España! Viva la musica!*

Elżbieta Krzemińska

Nagrania i wykonania kompozycji prof. M. Dubaja

Largo for large orchestra (1999/2001) dr. hab. Mariusza Dubaja, prof. nadzw. dedykowane ofiarom międzynarodowego terroryzmu w USA w 2001 r. zostało nagrane na płytę CD w Filharmonii im. H. Wieniawskiego w Lublinie pod dyktando Wojciecha Rodka. Premiera antenowa nagrania miała miejsce 20 września w Programie z Polskiego Radia w audycji *Fantazja polska* red. Małgorzaty Gąsiorowskiej. *Ogniwa* na dwa fortepiany i perkusję, kompozycja kolektywna z okazji 70-lecia Związku Kompozytorów Polskich m.in. z udziałem M. Dubaja, miała swoje prawykonanie 19 czerwca na Zamku Ujazdowskim w Warszawie. *Dwa walce* na fortepian M. Dubaja zostały zaprezentowane w ra-

mach recitalu Gabrieli Szendzielorz z Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach 19 lipca podczas 32. Konfrontacji Chopinowskich w pałacu ks. Radziwiłłów w Antoninie. ●

Wydział Biologii i Biotechnologii

Habilitacje

Rada Wydziału Biologii i Biotechnologii na posiedzeniu 23 września podjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia dr. Pawłowi Buczyńskiemu, zatrudnionemu na stanowisku adiunkta w Zakładzie Zoologii. Dr P. Buczyński przedłożył w postępowaniu habilitacyjnym jako istotne osiągnięcie naukowe monografię *Dragonflies (Odonata) of anthropogenic waters in middle-eastern Poland*. Uchwałę popierającą wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr. P. Buczyńskiemu przedłożyła Komisja Habilitacyjna w składzie: prof. dr hab. Szczepan Biliński (przewodniczący), dr hab. Piotr Sugier (sekretarz), recenzenci: prof. dr hab. Ryszard Szadziński, prof. dr hab. Werner Ulrich, dr hab. Marek Bunalski, członkowie: dr hab. Jolanta Świętojańska, prof. dr hab. Bożenna Czarnecka. ●

Rada Wydziału Biologii i Biotechnologii na posiedzeniu 23 września podjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia dr Elżbiecie Król, zatrudnionej na stanowisku adiunkta w Zakładzie Biofizyki. Dr E. Król przedłożyła

w postępowaniu habilitacyjnym jako istotne osiągnięcie naukowe cykl pięciu publikacji pod wspólnym tytułem: *Zmiany potencjału transmembranowego jako pierwsza odpowiedź komórki na zmiany w środowisku zewnętrznym*. Uchwałę popierającą wnioszek o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr E. Król przedłożyła Komisja Habilitacyjna w składzie: prof. dr hab. Grzegorz Bartosz (przewodniczący), dr hab. Krystyna Winiarczyk (sekretarz), recenzenci: dr hab. Krzysztof Bryl, prof. nadzw., prof. dr hab. Krzysztof Dołowy, prof. dr hab. Waldemar Karcz, członkowie: prof. dr hab. Janina Gabrielska, prof. dr hab. Anna Tukiendorf.

Doktoraty

Rada Wydziału Biologii i Biotechnologii na posiedzeniu 23 września nadała stopień doktora nauk biologicznych w dyscyplinie biotechnologia mgr. Arkadiuszowi Czerwonce, zatrudnionemu na stanowisku asystenta w Zakładzie Wirusologii i Immunologii. Temat pracy: „Ocena aktywności przeciwnowotworowej wybranych pochodnych 1,3-tiazyn w komórkowym modelu raka jelita grubego”. Promotor: prof. dr hab. Wojciech Rzeski. Recenzenci: prof. dr hab. Joanna Matysiak (Katedra Chemii, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie), prof. dr hab. n. med. Waldemar Turski (Katedra i Zakład Farmakologii Doświadczalnej i Klinicznej, Uniwersytet Medyczny w Lublinie).

Wydział Filozofii i Socjologii

Doktoraty

30 września odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Katarzyny Środy-Więckowskiej. Tytuł pracy: „Instytucjonalne formy obrotu wytworami sztuki ludowej. Analiza socjologiczna wybranych imprez artystyczno-handlowych”. Recenzenci: dr hab. Jan Adamowski, prof. nadzw. i prof. dr hab. Izabella

Bukraba-Rylska (PAN). Promotor: dr hab. Józef Styk.

Konferencje

18 września Instytut Filozofii UMCS wraz z Zakładem Etyki i Filozofii Człowieka, Katedrą i Kliniką Neurologii oraz Katedrą Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Medycznego w Lublinie zorganizował ogólnopolską konferencję naukowo-szkoleniową „Aspekty humanistyczne w postępowaniu z pacjentami z chorobami neurologicznymi”. Instytut Filozofii zorganizował panel dyskusyjny oraz sesję naukową pt. „Wyzwania neuroantropologii”. Panel dyskusyjny prowadził prof. dr hab. Marek Hetmański (Zakład Ontologii i Teorii Poznania). Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego konferencji był dr hab. Andrzej Kapusta (Zakład Antropologii Kulturowej).

W dn. 15–19 września w Poznaniu odbył się X Polski Zjazd Filozoficzny, w ramach którego dr hab. Andrzej Łukasik, prof. nadzw. wygłosił wykład „Racjonalność a mechanika kwantowa”, a dr hab. Paweł Bytniewski z Zakładu Antropologii Kulturowej był organizatorem sekcji tematycznej pt. „Filozofia człowieka”.

Dr hab. Honorata Jakuszko, prof. nadzw. uczestniczyła w Sympozjum „Sentio: Novalis”, zorganizowanym przez Europejski Ośrodek Praktyk Teatralnych Gardzienice w dn. 19–20 września i wygłosiła wykład „Człowiek i świat w ujęciu Novalisa”.

W dn. 23–24 września dr Dominika Polkowska z Instytutu Socjologii wzięła udział w warsztatach „Early Career Researchers: Features and potentials of the doctoral candidates and doctoral holders study Profile” w Uniwersytecie Humboldtów w Berlinie (Niemcy). Warsztaty dotyczyły posługiwania się bazą danych dot. systemu studiów doktoranckich w Niemczech (w programie STATA /SE 13.1).

Strateg budowania marki pracodawcy

Z inicjatywy Wydziału Filozofii i Socjologii, UMCS oraz Międzynarodowe Stowarzyszenie Ekspertów Komunikacji i Przywództwa (IACL) podpisali porozumienie o współpracy, którego celem jest uruchomienie i poprowadzenie nowego kierunku praktycznych studiów podyplomowych „Strateg budowania marki pracodawcy. Employer Branding Strategist”.

Studia będą pierwszym w Polsce prowadzonym na uniwersytecie kierunkiem kształcącym strategów odpowiedzialnych za budowanie marki pracodawcy od wewnątrz na zewnątrz organizacji. Absolwenci będą ekspertami w opracowaniu i wdrażaniu skutecznej strategii budowania marki pracodawcy, przekazującej się na rozwój biznesu i na realizację założonych celów organizacji. Studenci będą mogli ubiegać się o międzynarodowy certyfikat – Certified Employer Branding Strategist (CEBS®) pod patronatem brytyjskiego komitetu norm i standaryzacji – BSI (British Standards Institution).

Kadrę dydaktyczną, obok wykładowców Wydziału Filozofii i Socjologii, stanowią znani, doświadczeni praktycy i trenerzy biznesu. Uruchomienie pierwszej edycji studiów planowane jest na listopad 2015 r. Szczegółowe informacje: justyna.piesiewicz@iacpoland.pl.

Inne

Prof. dr hab. Lesław Hostyński został powołany przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów Naukowych jako recenzent w komisji habilitacyjnej dr. Krzysztofa Saji. Komisja obradowała 3 września na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II.

Wydział Humanistyczny

Habilitacje

23 września dr Adam Kopciowski (Instytut Kulturoznawstwa) uzyskał

tytuł doktora habilitowanego z historii. Osiągnięcie naukowe: monografia *Was hert zich In der provinc? Prasa żydowska na Lubelszczyźnie i jej największy dziennik „Lubliner Tugblat”*. Recenzenci: prof. dr hab. Anna Landau-Czajka (SGGW w Warszawie), prof. dr hab. Jan Lewandowski (UMCS), dr hab. Jolanta Żyndul (Muzeum Historii Żydów Polskich w Warszawie).

23 września dr Małgorzata Rzesutko-Iwan (CJKP UMCS) uzyskał tytuł doktora habilitowanego z językoznawstwa. Osiągnięcie naukowe: monografia *Zarys paradygmatu strategii w przestrzeni dyskursu publicznego (przesłuchania sądowe a/i wywiady radiowe)*. Recenzenci: prof. dr hab. Stanisław Dubisz (UW), prof. dr hab. Urszula Żydek-Bednarczuk (UŚ), prof. dr hab. Małgorzata Karwatowska (UMCS).

Konferencje

W dn. 11–12 września prof. Jerzy Kutnik i dr Edyta Frelik wzięli udział w mini-konferencji będącej pokłosiem zorganizowanej przez Zakład Studiów Amerykanistycznych w Lublinie w maju br. międzynarodowej konferencji naukowej „Wordstruck”. Spotkanie odbyło się w Notre Dame University w USA i wzięli w niej udział specjaliści goście konferencji lubelskiej, którzy zrzeczyli się w „grupę inicjatywną”, stawiającą przed sobą trzy zadania: przygotowanie publikacji z wybranymi referatami zaprezentowanymi w Lublinie, zorganizowanie w 2017 r. konferencji „Wordstruck 2”, utworzenie stowarzyszenia badaczy dorobku intelektualnego artystów amerykańskich, których dokonania i przedsięwzięcia były tematem konferencji „Wordstruck”.

Pracownicy Zakładu Historii Języka Polskiego i Dialektologii: prof. dr hab. Halina Pelc (z referatem „Gwara – dziedzictwo ciągle żywe czy już zapomniane?”) i mgr Iłona Gumowska (z referatem „Teksty folkloru w strukturze wypowie-

dzi gwarowej”) uczestniczyły w dn. 14–15 września w międzynarodowej konferencji „Status gwary w języku i kulturze”, zorganizowanej przez Zakład Dialektologii Polskiej Instytutu Języka Polskiego PAN i Towarzystwo Miłośników Języka Polskiego. Wygłoszone teksty zostały zakwalifikowane do druku w wysoko punktowanych czasopismach naukowych.

W dn. 16–19 września prof. Jerzy Kutnik i dr Edyta Frelik wzięli udział z referatami w międzynarodowej konferencji Society for Paragone Studies pt. „Rivalry in the Arts”, zorganizowanej w tym roku w amerykańskim muzeum sztuki Flint Institute of Arts.

21 września prof. Jerzy Kutnik i dr Edyta Frelik byli gośćmi Terra Foundation for American Art w Chicago, gdzie zostali zaproszeni przez dr Carrie Haslett, kierującą programami naukowymi sponsorowanymi przez fundację. W czasie wizyty przedstawili raport z realizacji projektu „Wordstruck”, współfinansowanego przez Fundację Terra, oraz propozycje dalszej współpracy z tą organizacją przy realizacji długofalowych planów zakreślonych podczas obrad w Notre Dame. Dr Haslett wyraziła uznanie dla dotychczasowych sukcesów lubelskiego zespołu i zapewniła o gotowości dalszego udzielania wsparcia przez jej fundację.

Dr Anna Pastuszka i dr Katarzyna Wójcik z Instytutu Germanistyki i Lingwistyki Stosowanej wzięły udział w międzynarodowej konferencji naukowej „Kulturen und Sprachen der Erinnerung” (Kultury i języki pamięci), zorganizowanej przez Wydział Neofilologiczny UW w dn. 25–26 września. Dr A. Pastuszka wygłosiła referat „Erinnerungsort Lublin. Literarische Narrationen über die Stadt und ihre Bewohner”, zaś dr K. Wójcik referat „Die nationalsozialistischen Propagandatexte in Bezug auf den Distrikt Lublin (1939–1944)”.

Dr hab. Adam Głaz i dr hab. Dorota Filar wzięli udział w Zjeździe Polskiego Towarzystwa Językoznawczego (Kielce, 28–29 września), na którym wygłosili referat „Język a struktury wiedzy w umyśle (teorie schematów poznawczych w opisie semantycznym)”.

W dn. 24–26 września odbyła się konferencja pt. „Transport miejski w języku i kulturze”, zorganizowana przez Zakład Stylistyki i Pragmatyki Językowej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, w której uczestniczyły: prof. dr hab. Halina Pelc z Zakładu Historii Języka Polskiego i Dialektologii oraz dr Monika Gabryś-Sławińska z Zakładu Pozytywizmu i Młodej Polski. Prof. H. Pelc wygłosiła referat „Dawny transport miejski i wiejski we współczesnej interpretacji mieszkańców wsi”, a dr M. Gabryś-Sławińska referat „Transport miejski na łamach »Tygodnika Ilustrowanego«”.

W dn. 24–26 września odbyła się doroczna konferencja Polskiego Towarzystwa Językoznawstwa Kognitywnego pt. „Językoznawstwo kognitywne w roku 2015”, zorganizowana przez Instytut Anglistyki oraz Zakład Językoznawstwa Stosowanego UMCS. Podczas konferencji wykłady plenarne wygłosili: prof. Barbara Lewandowska-Tomaszczyk (Uniwersytet Łódzki), prof. Suzanne Kemmer (Rice University, Houston, TX, USA), prof. Christopher Hart (Lancaster University, Wielka Brytania) oraz prof. Jerzy Bartmiński (UMCS).

Wyjazd studentów turystyki historycznej

W maju studenci III roku turystyki historycznej, pod opieką dr. Tomisława Giergiela z Zakładu Archiwistyki i Nauk Pomocniczych Historii oraz mgr Katarzyny Buczek, doktorantki z Zakładu Metodologii Historii odbyli wycieczkę do Puław. Jej celem było metodyczne zwiędzanie zabytków i pamiątek po

Czartoryskich, ale również rozpoznanie możliwości ich wykorzystania podczas kreowania produktów turystycznych (przewodnikiem był mgr Leszek Gorgol, absolwenta historii UMCS, członek zarządu powiatu puławskiego ds. społecznych, były prezes Towarzystwa Przyjaciół Puław). Dzięki wyjazdowi do Puław studenci mogli zapoznać się ze zbiorami Muzeum Regionalnego, podziwiać unikatowy w skali kraju zespół pałacowo-parkowy, a także dowiedzieć się, jak wygląda działalność starostwa puławskiego w kontekście finansowania lokalnego muzealnictwa i renowacji puławskich zabytków. Zdobyta wiedza z pewnością będzie użyteczna nie tylko w czasie dalszych studiów, ale również po podjęciu pracy zawodowej. ●

XXI Konkurs Poezji Więziennej

Pracownicy Instytutu Filologii Polskiej: prof. dr hab. Dariusz Chemperk (Zakład Literatury Staropolskiej), dr Aleksander Wójtowicz (Zakład Literatury Współczesnej) wraz z członkami kół naukowych działających przy Instytucie brali udział w organizacji XXI Konkursu Poezji Więziennej „Krasnystaw 2015”, przygotowanego przez Areszt Śledczy w Krasnymstawie, Krasnostawski Dom Kultury oraz Miejską Bibliotekę Publiczną w Krasnymstawie.

Prof. D. Chemperk i dr A. Wójtowicz od kilku lat są członkami jury konkursu, w którego skład wchodzi również: Jan Henryk Cichosz (przewodniczący), Jadwiga Demczuk oraz Monika Kulawczuk. Do tego grona dołączyły również Marta Kostrzewa, która w 2014 r. wraz z członkami Studenckiego Koła Naukowego Edytorów przygotowywała jubileuszowe wydanie tomu z utworami zwycięzców konkursu, oraz Barbara Żarinow, która koordynuje część artystyczną konkursu.

Tegoroczny finał odbył się 4 września w Krasnostawskim Domu Kultury. Część oficjalną zamknął występ studentów, którzy zaprezentowali wiersze uczestników konkursu. Mu-

zykę przygotował Mikołaj Bajew, natomiast utwory wykonywały: Aleksandra Klimek, Dominika Trykacz i Barbara Żarinow. ●

Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej

Habilitacje

1 lipca odbyło się kolokwium habilitacyjne dr. Waldemara A. Gorzym-Wilkowskiego, który przedstawił w postępowaniu habilitacyjnym pracę *Planowanie przestrzenne województwa. Teoria – ustawodawstwo – praktyka*. Recenzenci: prof. dr hab. Marek Dutkowski (Uniwersytet Szczeciński), prof. dr hab. Tomasz Komornicki (Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN), prof. dr hab. Tadeusz Markowski (Uniwersytet Łódzki), prof. dr hab. Tadeusz Strykiewicz (UAM w Poznaniu). ●

Konferencje

W dn. 3–6 września odbyła się 13th European Geoparks Conference, której gospodarzami byli Uniwersytet w Oulu oraz Rokua Geopark (Finlandia). Uczestniczyło w niej około 300 pracowników geoparków, menadżerów turystyki oraz naukowców z całego świata. Zaprezentowano 120 referatów i 20 posterów, które dotyczyły funkcjonowania geoparków, turystyki i edukacji na ich obszarze oraz były okazją do zaprezentowania walorów geoparków aspirujących do włączenia ich do europejskiej i światowej sieci. W konferencji uczestniczył dr hab. Wojciech Zgłobicki (Zakład Geologii i Ochrony Litosfery), który przedstawił wyniki badań nad percepcją walorów potencjalnych geoparków Lubelszczyzny przez turystów (była to jedyna prezentacja naukowa z Polski). Spotkanie było doskonałą okazją do bezpośredniego zapoznania się z walorami, zarządzaniem i funkcjonowaniem geoparków, co jest szczególnie cenne w związku z podejmowanymi pra-

cami dot. utworzenia tego typu jednostek funkcjonalnych na Roztoczu i w Małopolskim Przełomie Wisły. W prace te zaangażowani są pracownicy Wydziału. ●

Dr hab. W. A. Gorzym-Wilkowski wziął udział w XXIII Konferencji Naukowej „Gospodarka lokalna i regionalna w teorii i praktyce”, zorganizowanej przez Katedrę Gospodarki Regionalnej Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu w dn. 23–25 września w Mysłakowicach k. Karpacza. Na konferencji wygłosił referat pt. „Planowanie przestrzenne – narzędzie realizacji ładu przestrzennego czy interesów?”. ●

Wyróżnienia

Prof. dr hab. Andrzej Świeca został powołany do Rady Programowej Lubelskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej. Do zadań Rady należy: opiniowanie propozycji strategicznych działań Organizacji; opiniowanie projektów planów działania Zarządu oraz planów pracy Biura Organizacji i Lubelskiego Ośrodka Informacji Turystycznej; opiniowanie planów finansowych Organizacji. ●

Turystyka i medycyna razem

19 września w Starostwie Powiatowym we Włodawie odbyła się trzecia konferencja naukowa pt. „Środowiskowe i rekreacyjne uwarunkowania zdrowia człowieka”. Patronat Honorowy objął Kłaster Lubelska Medycyna, działający przy Urzędzie Miasta Lublin. Konferencję otworzyli pomysłodawcy spotkania – dr Artur Wdowiak (Uniwersytet Medyczny w Lublinie) oraz dr Andrzej Tucki (UMCS), w towarzystwie gospodarza spotkania, wicestarosty włodawskiego Adama Panasika. W konferencji brało udział ponad 70 osób, wśród których byli przedstawiciele: UMCS, Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, Politechniki Lubelskiej, AWF w Białej Podlaskiej czy Uniwersytetu Rzeszowskiego. Ośrodki za-

graniczne reprezentowali naukowcy z Uniwersytetów Medycznych w Iwano-Frankowsku i Kijowie. Wśród zaproszonych gości znaleźli się prof. dr hab. Iwona Bojar – dyrektor Instytutu Medycyny Wsi oraz prof. dr hab. Alfred Owoc – prezes Polskiego Towarzystwa Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego. Wystąpienia podzielone zostały na kilka sekcji referatowych, m.in. Rekreacja i turystyka zdrowotna; Nowe technologie medyczne; Czynniki środowiskowe a zdrowie człowieka; Prawo a zdrowie człowieka. Łącznie zaprezentowano ponad 50 wystąpień. Treści prelekcji i referaty planowane są do druku jako monografia. ●

Goście

W dn. 26–28 czerwca Wydział gościł grupę 15 studentów geografii z Niemiec (Europe University of Flensburg, Interdisciplinary Institute of Environmental, Social and Human Studies Department of Geography), zainteresowanych geoarcheologią, kierunkiem badań intensywnie rozwijanym na WNoZiGP w ostatnich latach. Opiekunem naukowym grupy był dr Christian Stolz, zaś opiekunami ze strony UMCS byli: dr hab. Irena A. Pidek, prof. nadzw. i dr Przemysław Mroczek. Oprócz zajęć z Lublinie, studenci zwiedzali również stanowiska wąwozów lessowych na Płaskowyżu Nałęczowskim i szereg obiektów atrakcyjnych geoturystycznie na Wyżynie Wołyńskiej (m.in. Wioskę Gotów w Masłomęczu, grodzisko w Czermnie, profil lessowy w Tyszowcach). Na zakończenie pobytu grupa wraz z opiekunem wyraziła uznanie i wdzięczność za dobrą organizację i wspaniałą atmosferę, a także wolę kontynuowania współpracy w ramach programu Erasmus+. ●

Wydział
Politológii

Nominacje profesorskie

Postanowieniem z 28 lipca Prezydent RP Bronisław Komorowski na-

dał tytuł naukowy profesora nauk społecznych dr. hab. Czesławowi Zygmuntowi Majowi. ●

Doktoraty

10 lipca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Kateryny Potyahaylo pt. „Polityka bezpieczeństwa narodowego Ukrainy”. Promotor: prof. dr hab. Grzegorz Janusz. Recenzenci: prof. dr hab. Walenty Baluk (UMCS), prof. dr hab. Arkadiusz Żukowski (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie). ●

Konferencje

Dr hab. Katarzyna Krzywicka wzięła udział w XXXIII Międzynarodowym Kongresie Stowarzyszenia Studiów Latinoamerykanistycznych (Latin American Studies Association – LASA), zorganizowanym przez Uniwersytet Pittsburski w dn. 27–30 maja w San Juan, Puerto Rico. W panelu „Países medianos frente al nuevo multilateralismo latinoamericano: Brasil, México, Venezuela e India” wygłosiła referat: „El papel de Venezuela en cooperación e integración regional de América Latina y el Caribe”. ●

W dn. 15–18 lipca dr hab. Katarzyna Krzywicka uczestniczyła, na zaproszenie Meksykańskiego Stowarzyszenia Nauk Politycznych (Asociación Mexicana de Ciencias Políticas – AMECIP) oraz Narodowego Instytutu Wyborczego (Instituto Nacional Electoral – INE), w III Międzynarodowym Kongresie Nauk Politycznych „Legitimidad política e integridad electoral”, który odbył się w Uniwersytecie Guadalajary w Meksyku. Wzięła udział w sesji plenarnej „Coyunturas electorales en Europa y Estados Unidos” z referatem „Las elecciones presidenciales de 2015 en Polonia”. Była również moderatorką panelu „Neoliberalismo y sector inmobiliario en el desarrollo nacional y regional de México”. Podczas uroczystego zakończenia Kongresu reprezentowała Wydział

Politológii UMCS podczas podpisania umowy o współpracy z AMECIP. Została także zaproszona do Rady Naukowej periodyku „Contextualizaciones Latinoamericanas” wydawanego przez Centro Universitario de Ciencias Sociales y Humanidades de la Universidad de Guadalajara. ●

W dn. 22–24 lipca dr hab. Katarzyna Krzywicka wzięła udział w VIII Kongresie Latinoamerykańskim Nauk Politycznych w Pontificia Universidad Católica del Perú, zorganizowanym przez Latinoamerykańskie Stowarzyszenie Nauk Politycznych (Asociación Latinoamericana de Ciencia Política – ALACIP), którego dr hab. Krzywicka jest członkiem założycielem od 2002 r. Podczas Kongresu wzięła udział w panelu „Procesos políticos en la Venezuela del siglo XXI” z referatem „Estándares jurídicos de la libertad de conciencia, religión y de culto en la República Bolivariana de Venezuela”. ●

Światowy Kongres IAHR w Erfurcie

W dn. 23–29 sierpnia pracownicy Zakładu Ruchów Politycznych: prof. dr hab. Maria Marczevska-Rytko – pełniąca funkcję przewodniczącej panelu, dr Dorota Maj i dr Marcin Pomarański uczestniczyli w XXI Światowym Kongresie IAHR (*World Congress of the International Association for the History of Religions*) w Erfurcie. Obrady koncentrowały się wokół zagadnienia „Dynamics of Religion: Past and Present”. W panelu „Religion and Democracy in the Age of Globalization” zaprezentowali trzy referaty: „Christian Democracy in the process of democratic transformation in Poland after 1989” (prof. dr hab. M. Marczevska-Rytko), „The Ecumenical Movement in Europe in the context of globalization” (dr D. Maj) oraz „The religious grounds of contemporary secessionist movements in the United States” (dr M. Pomarański). ●

„Po cóż tworzyć papierowy twór”?

Archiwum UMCS

• Alojzy Sroga

Wspomnienie Alojzego Srogi

Sylwetka Autora prezentowanych tu wspomnień nie wymaga szerszego przedstawienia, zwłaszcza czytelnikom „wcześniej urodzonym”. Znany dziennikarz i publicysta „Sztandaru Ludu” i „Trybuny Ludu”, współpracownik Polskiej Agencji Robotniczej i zastępca redaktora naczelnego programu III Polskiego Radia, zmarł niemal w przeddzień wielkich zmian ustrojowych w naszym kraju. Ciekawe, jak odnalazłby się w nowej rzeczywistości, tak różnej od tej, w której żył i aktywnie działał.

Alojzy Antoni Sroga urodził się 27 lipca 1927 r. w Lublinie w rodzinie kolejarskiej, jako trzecie dziecko Michała i Pelagii z Mączyńskich¹. Po ukończeniu Publicznej Szkoły Powszechnej nr 2 w 1941 r., a więc już podczas działań wojennych, kontynuował naukę w Szkole Chemicznej, a następnie w Liceum Chemiczno-Technicznym, które ukończył w roku 1944. 9 sierpnia tego roku wstąpił ochotniczo do Ludowego Wojska Polskiego i został przydzielony do 3. Dywizji Piechoty im. R. Traugutta. Ukończył tu Szkołę Oficerów Polityczno-Wychowawczych i został skierowany do 7. Puł-

ku Piechoty na stanowisko zastępcy dowódcy kompanii do spraw polityczno-wychowawczych. Brał udział w walkach o Warszawę, Wał Pomorski, Czaplinek (Tempelburg), Kołobrzeg i Berlin; uczestniczył też aktywnie w akcji „Wisła”.

W grudniu 1945 r. został przeniesiony na stanowisko instruktora propagandy Zarządu Polityczno-Wychowawczego DOW w Lublinie, a 18 stycznia 1946 r., na podstawie Zaświadczenia Komisji Kwalifikacyjno-Weryfikacyjnej przy Kuratorium Oświaty, wpisał się na I rok studiów chemicznych na Wydziale Przyrodniczym UMCS. Podczas studiów aktywnie działał w organiza-

cjach studenckich, m.in. w Stowarzyszeniu „Bratnia Pomoc”, pracował jako zastępca asystenta na Wydziale Lekarskim (1946/1947) i Farmaceutycznym (1947/1948), rozpoczął też swoją przygodę dziennikarską, publikując artykuły poświęcone UMCS na łamach „Sztandaru Ludu”². Jeszcze jako student, w 1947 r. zadebiutował na niwie literackiej, wydając książkę *Na drodze stał Kołobrzeg*, uhonorowaną III nagrodą przez Spółdzielnię Wydawniczą „Czytelnik”, a zawierającą listy z frontu. W roku akademickim 1948/1949, korzystając z urlopu naukowego, studiował na Wydziale Przyrodniczym Uniwersytetu Karola w Pradze.

Studia ukończył 28 czerwca 1951 r. obroną pracy magisterskiej przygotowanej pod kierunkiem prof. Andrzeja Waksmundzkiego i wyjechał z Lublina. Osiał na stałe w Warszawie, gdzie zmarł w 1980 r. Jego spuścizna pisarska liczy kilkaset artykułów prasowych i kilkanaście publikacji książkowych poświęconych głów-

1. Starsze rodzeństwo to: brat Szczepan Bernard (1923–1946), student Wydziału Przyrodniczego UMCS w roku 1945/1946, mianowany na stanowisko zastępcy asystenta od 1 VI 1946, ale nie zdążył podjąć obowiązków, bo zmarł 30 maja tego roku, oraz siostra Teresa Zyta (1926–2008), absolwentka Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego i asystentka w Katedrze Psychologii w l. 1946–4199. Swoją przygodę z UMCS opisała w pozostawionych wspomnieniach, opracowanych przez C. W. Domańskiego w wydawnictwie *Pocztówki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej we wspomnieniach studentów i pracowników 1945–1955*, pod red. R. Szczygła, Lublin 2015, s. 177–184. Najmłodsza z rodzeństwa jest Gabriela (ur. w 1929 r.), dziś emerytowana nauczycielka geografii w Gimnazjum nr 1 w Pszczynie.

2. Ten okres życia opisał w książce *Studenckie lata*, Lublin 1966.

nie problematyce historyczno-wojskowej oraz wsi i rolnictwu.

Publikowane wspomnienie zostało przygotowane w związku ze zjazdem pierwszych nauczycieli UMCS w maju 1979 r. Profesor Janina Opieńska-Blauth, zwracając się do redaktora Alojzego Srogi, napisała m.in.: „Mając w pamięci pierwszą książkę wspomnieniową o pierwszych latach naszego uniwersytetu z pozycji jeszcze studenta, gorąco prosimy o wspomnienia retrospektywne z pozycji 30-lecia”. Obszerne fragmenty nadesłanych wówczas wspomnień przytoczył Zdzisław Kowalski w artykule pośmiertnym na łamach „Informatora UMCS”³. Dziś przedstawiamy je w całości.

Anna Łosowska

Alojzy Sroga Warszawa, 8 maja 1979

„Po cóż tworzyć papierowy twór” – zadawał ktoś wcale nieretoryczne pytanie podczas wstępnych dyskusji nad potrzebą utworzenia w Lublinie wyższej uczelni wtedy, gdy front stał o kilkadziesiąt kilometrów nad Wi-

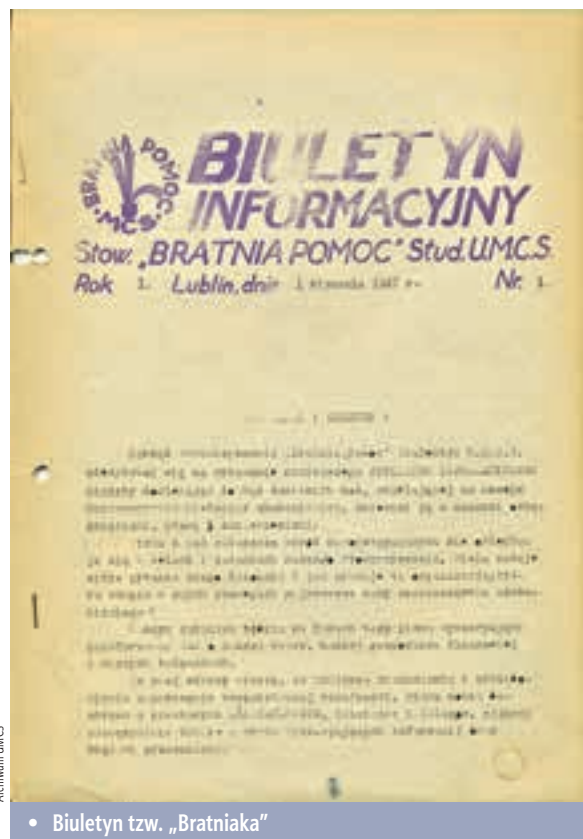
ślą. Ktoś inny proponował, by utworzyć „Akademię Medyczną i Nauk Przyrodniczych”, ktoś inny „Wyższą Szkołę Rolniczą, Medyczną i Techniczną”. A jeszcze ktoś, by w ogóle ta szkoła, jeśli już potrzebna, powstawała w Zamościu.

No i rzeczywiście. Ów „papierowy twór” zdołał nie tylko wykształcić dziesiątki tysięcy studentów, dopracować się rangi uczelni znanej w świecie, ale jeszcze na dodatek zaspokoił wszystkie ówczesne pragnienia, żeby i Akademia Medyczna powstała i Wyższa Szkoła Rolnicza. Jest. Wszystko jest, wszystko wysączkowało z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

Po raz pierwszy usłyszałem tę nazwę podczas trudnej i surowej jesieni roku 1944 gdzieś w okopach strzeleckich pod Warszawą, nosząc mundur żołnierza I Armii Wojska Polskiego. Napisał mi brat, że kto wie, może uda mu się rozpocząć studia w Katedrze Medycyny Wojskowej⁴, która powstaje na nowym Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej.

I wkrótce potem rozkaz Naczelnego Dowódcy Wojska Polskiego, przygotowujący nas do ofensywy styczniowej, mającej przynieść wolność już całemu krajowi. Mowa w owym rozkazie była, iż w związku z reformą rolną oraz „innymi okolicznościami chwili obecnej” zabezpieczać mamy wszystkie pomoce naukowe w rodzaju „mikroskopów, ciepłarek, przyrządów lekarskich i laboratoryjnych, jak też zbiory przyrodnicze”, a wreszcie „nadzwyczaj cenne podręczniki i książki naukowe”.

Zabezpieczać mieliśmy owe cenności i przekazywać je do Wojskowego Instytutu Naukowo-Wydawniczego, ten zaś w każdym wypadku miał

Archiwum UMCS

• Biuletyn tzw. „Bratniaka”

porozumieć się z Resorsem Oświaty PKWN, względnie z Rektorem Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Jakże od razu w oczach żołnierzy wzrosła ranga uczelni, skoro Naczelnny Dowódca wydaje w tej materii rozkazy...

A wszakże droga lublinianina, który chwilowo znajdował się pod Warszawą, jeszcze była dość długa i okrężna, przez Warszawę, bunkry Wału Pomorskiego, ziejącą ogniem i pożarami twierdzę Kołobrzeg, forsowaną Odrę i pola Brandenburgii – droga do Lublina i na UMCS.

Jest mi szczególnie trudno pisać o tym zwięźle i krótko, skoro przed czternastu laty napisałem książeczkę pod tytułem „Studenckie lata”, o tej właśnie porze życia mówiącej. ▶

Archiwum UMCS

• Indeks praskiego uniwersytetu

3. Z. Kowalski, *Był kronikarzem tamtych lat*, „Informator UMCS” 1980/1981, nr 3–4, s. 7, 11.

4. Katedra Medycyny Wojskowej UMCS została powołana rozkazem Naczelnego Dowódcy WP z dn. 1 grudnia 1944 r. i jako jednostka wojskowa istniała do lipca 1946 r. Po jej rozwiązaniu niektórzy wojskowi-studenci mogli kontynuować studia po wcieleniu do kompanii akademickiej przy Okręgowym Szpitalu Wojskowym nr 7 lub w Centrum Wyszkolenia Sanitarnego w Łodzi. Siedzibą Katedry był początkowo gmach KUL, a od grudnia 1945 r. – gmach gimnazjum Unii Lubelskiej przy ul. Narutowicza. Materialnie Katedra była związana ze Szpitalem Wojskowym nr 62, mieszczącym się w budynku Bobolanum (dziś Szpital Wojskowy). Pierwszym komendantem Katedry był ppłk. dr Kornel Mikulewicz, a po nim kpt. dr Edward Bujalski, UMCS, Akta Sekretariatu, sygn. S 4/565.

5. Zob. przypis 2.

Książeczkę kpiarską, na poły żartobliwą, w której – tak mi się wydawało – zawarłem wszystko, co miałem na temat studiów i pracy na UMCS do powiedzenia. Najprościej więc byłoby po prostu odesłać do tej publikacji.

Jeśli jednak mam cokolwiek wspominać i snuć refleksje, to i przy przeglądaniu własnej książeczki – co zrobiłem teraz, świeżo – nasuwają się stany, które można nazwać krańcowym zdumieniem. Jakże to? Studia chemiczne na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym rozpocząłem w roku akademickim 1945/46 jeszcze ciągle nosząc mundur. W rok później byłem młodszym asystentem. Ba, ale przecież to była ówczesna prawidłowość. Uczyć się, wkrótce uczyć innych, a najważniejsze – choćby w mikroskopijnym stopniu brać udział w tworzeniu, w rozbudowie uczelni. Zaczynając od rzeczy niezwykle konkretnych, jak na przykład fundowanie stołów laboratoryjnych dla dwóch zakładów chemii przez Koło Chemików Studentów UMCS, jak prace budowlano-remontowe studentów medycyny przy ówczesnym tzw. Jeszybocie, po samorządne prace studentów w Bratniej Pomocy, w niej zaś – i próby rozwiązywania kłopotów żywnościowych, z ubiorem, mieszkaniem, zdrowiem itp.

Jest rzeczą niezwykle trudną dokonać podziału, co się robiło jako pracownik uczelni, co jako student, co jako działacz Bratniej Pomocy, a co jeszcze – jako dziennikarz. I oto właśnie kolejny powód do zdumienia nad własnym, skądinąd zdawałoby się, znanym życiorysem. Jakże to godziłem? Codzienna praca w zakładzie chemii nieorganicznej pod znakomitym patronatem profesora doktora Andrzeja Waksmundzkiego. Codzienna działalność społeczna w „Bratniaku” i w Kole Chemików. Aktywność dziennikarska, nie mniejsza niż innych kolegów po piórze. I jeszcze – w wolnych chwilach – studia. Tych chwil wolnych było doprawdy niezwykle mało, studia jednak kończyliśmy na ogół w terminie. Może w tym powojennym czasie, czasie tworzenia od podstaw czegoś wielkiego i pięknego, doba

po prostu miała 72 godziny? A może dlatego, że byliśmy o te – jednak, aż żał mówić – 30–33 lata młodszy?

Gdy już z tego drugiego brzegu życia spoglądam na okres studiów i pracy na UMCS, już zgoła podświadomie zaliczam go do piękniejszych okresów. Bo wtedy stykało się z tak pięknymi postaciami, jak pierwszy rektor, profesor doktor Henryk Raabe, człowiek wielkiego ducha, ogromnej prawości i skromności. Z racji prac społecznych i dziennikarskich stykałem się z nim wielokrotnie. Był to dla mnie zawsze znakomity wzorzec postaw Człowieka i Uczzonego.

I wraz nim plejada ludzi wspaniałych. Prorektor, profesor Konstanty Strawiński, cierpliwie wysłuchujący namiętnych żądań studentów, którym na przykład odmawiano praw do mieszkania w Lublinie. Profesorowie Jan Mydlarski i Kazimierz Krysiak. Kolejny rektor uczelni, człowiek będący dla mnie do dziś wzorem, gdy chodzi o sprawy etyki zawodowej lekarskiej, prof. Tadeusz Kielanowski. Cała grupa, tak różniących się osobowościowo, naszych patronów chemicznych. A więc profesor Andrzej Wakmundzki i przedwcześnie, tragicznie zmarły prof. Marian Godlewicz. Profesor Władysław Wiśniewski, w swoim czasie kurator niektórych kół naukowych i nieco późniejszy przybysz z Krakowa, nieżyjący profesor doktor Włodzimierz Hubicki. Wielu znakomitych asystentów – często wtedy studentów II lub III roku – a wśród nich zmarły doktor Juliusz Malicki, człowiek, który tak wiele uczynił dla rozwoju chemii i pracowni chemicznych. Z tej grupy studentów-asystentów wywodzą się dzisiejsi profesorowie – Janusz Barcicki, Jarosław Ościk, Kazimierz Sykut i inni.

Z tych czasów pozostało wspomnienie o radości tworzenia czegoś od zera, wbrew tysięcznym przeszkodom (ba! toż w 1947 roku pisałem w prasie o decyzji wyniesienia się z Lublina Wydziału Lekarskiego; de-

cyzji zażegnanej wkrótce przyznaniem mu kilku budynków). Ale co ważniejsze – pozostały wspomnienia o wielce serdecznym, nieomal koleżeńskim, niemal familiarnym stosunku do nas profesorów i starszych asystentów – bez obniżania wymagań wobec studentów, którzy nie tak dawno przyszli z frontu, z partyzantki, z obozów koncentracyjnych, mieli okrutnie pogmatwane polityczne życiorysy, ale przede wszystkim bardzo, ale to bardzo chcieli się uczyć.

Pozostały także najserdeczniejsze wspomnienia o kolegach. Jakże było wtedy głodno, jakże cieszyły owe przydziały z UNRRA-y (np. zelówki skórgumowe, pasta do zębów), jakże zaciekle wojowaliśmy o tych kilkanaście pokoi w dwóch niby to domach akademickich przy ul. Marii Curie-Skłodowskiej i ul. Króla Leszczyńskiego. Ba, ale przecież i zgoła po żakowsku potrafililiśmy się – to prawda rzadko – bawić, urządzać bale, a pieniądze przekazywać na szlachetny cel związany z uczelnią. Mógłbym cytować tu różne zabawne zdarzenia z godnymi dziś profesorami naszej Alma Mater, ale nie o to mi chodzi.

Te wspomnienia o wspólnym działaniu, o wielkiej pasji, która nam towarzyszyła, o ogromnej wzajemnej – na ogół – życzliwości, do dziś potrafią człowieka rozgrzewać, wewnętrznie rozświetlać, a w chwilach depresji, gdy na co dzień nie brak podłości, świństw, kumoterstwa i kunktatorstwa, nepotyzmu i plotkarstwa – po prostu „podładować” na podobieństwo solidnego akumulatora.

To ciągle zdumiewa – nie tylko studiujących po nas – ale i nas samych, za jakie zajęcia, za jakie przedsięwzięcia się chwytaliśmy. Toż ja, chemik wówczas, musiałem zajmować się i kierowaniem robotami budowlanymi, remontowymi zarówno w zakładzie, jak i w domu akademickim. Uśmiecham się ilekroć wspomnę ów szopkowy wierszyk poświęcony mojej skromnej osobie:

6. O Julianie Kowalskim, kvestorze UMCS w latach 1945–1950, zob. A. Łosowska, „Budowanie” UMCS w karykaturach Leona Jeśmanowicza, Lublin 2014, s. 109.

„Idziesz sobie drogą, twoja mina sroga
za tobą petentek pełna cała droga.
Kaźda chętnie spełni najśmielsze snytwoje
Gdy w akademiku dostanie pokoje”

Pokoi nie było, a sny – śmiałe – na ogół obracały się wokół uczelni, studiów, to stołów, to Kącika Chemicznego w gazecie, to podjętego przeze mnie, już w 1947 roku, cyklu „W pracowniach lubelskich uczonych”. zo tego typu publikacji stanowiło już wtedy dowód, iż ów „papierowy twór”, czego się obawiano jesienią czterdziestego czwartego, całkiem roztropnie sobie poczytna, a wachlarz prac naukowych jest doprawdy wielki...

Sny śmiałe, nie wedle szopki, musiał mieć człowiek i wtedy, gdy nieoczekiwanie stawał się wynalazcą w walce z już rozrastającym się biurokratyzmem i bzdurami planowania. Stałem się wynalazcą... „daktylografu”. Była to zwykła maszyna do pisania, na którą nie można było uzyskać pieniędzy, nazwana zaś uczenie, natychmiast znalazła uznanie w oczach, zacnego przecież, kwestora pana Kowalskiego⁶. Ba, musieliśmy odzyskać pieniądze wydatkowane na rzeczony „daktylograf”, bo poszły na to dwie pensje: profesora Waksmundzkiego i niżej podpisanego. Ponoć pieniądze szczęścia nie dają, ale żeby tak zupełnie żyć bez pieniędzy...

Być może chaotyczne i niespójne są te moje wspomnienia, ściśnięte jednak do kilku w gruncie rzeczy refleksji. Ale tak bywa, gdy się napisało książkę na dwieście stron, o ileż trudniej zawrzeć najważniejsze myśli i anegdoty na kilku stronach.

Jeszcze przeto o jednym wycinku. Zazwyczaj w cieniu uczelni pozostaje personel pomocniczy. Ten w kwesturze, w sekretariacie rektorskim i dziekanatów, ten w zakładach, katedrach, instytutach, laboranci, woźni, itp. A przecież już wtedy, w pierwszym pięcioleciu UMCS, byli oni w większości zagorzałymi patriotami nowej placówki. Robili wszystko, więcej niż by się należało, byle tylko służyło uczelni, zakładowi. Bra-

li za kielnie i łopaty, pracowali wieczorami, wykazywali ogromny spryt i inicjatywę. Czasem – aż przesadną (np. kiedy zamiast 21 tysięcy należnych nam w banku, woźny, pan Jan, przyniósł... 600 tysięcy. Bo kasjer się pomylił, a pan Jan, skoro dla uczelni dawano, no to brał. Aż żal było oddawać).

Myslę, że choć oni wszyscy nie byli ani nauczycielami akademickimi, ani nawet terminującymi w nauce młodszymi asystentami, to jednak odegrali niebłahą rolę w tworzeniu uczelni. Warto ich serdecznie wspomnieć. Wielu już nie żyje, wielu z emerytur, z dala obserwuje, jak „mój” uniwersytet rozwija się, puchnie, staje się już zacnym jubilatem, tylko patrzeć, jak w szranki rywalizacji – w wiekowości – stanie z Uniwersytetem Jagiellońskim. Mówię, w wiekowości, bo nie wątpię, że w szranki naukowe UMCS wstąpił już dawno i pewnie

w niejednej dziedzinie jest i lepszy od omszałego krakowskiego, starszego brata.

Był kiedyś, w owych początkach, zwyczaj wydawania i przez studentów różnych jednodniówek, a to „Medicus”, a to „Chemic”, a to „Biuletyn Informacyjny”, a także płodzenie dowcipnych, satyrycznych szopek. Dostawało się każdemu, patronowi profesorowi i koledze studentowi. I już wtedy zjawiały się pierwsze łezki sentymentu. Tym bardziej jest ona usprawiedliwiona dzisiaj. I z takiej właśnie szopki chemicznej, bom przecież tu chemię kończył, pragnę zaczerpnąć dwuwiersz, kończący wówczas szopkę:

„...Niech leje w kielichy i wraz ze mną woła
Niech żyje UMCS, pierwsza wyższa szkoła!”

Alojzy Sroga

• Grób Alojzego Srogi na warszawskim Cmentarzu Wojskowym na Powązkach

Stanisław Jedynak (1939–2015)

Fot. Krzysztof Trójnar

• Prof. Stanisław Jedynak

20 lipca 2015 r., po długiej i ciężkiej chorobie, odszedł od nas prof. dr hab. Stanisław Jedynak – filozof, historyk filozofii i etyki, bibliofil, znawca i miłośnik sztuki oraz piękna przyrody, ale przede wszystkim dobry człowiek.

Urodził się 12 kwietnia 1939 r. w Charsznicy koło Miechowa. Ukończył Liceum Ogólnokształcące im. T. Kościuszki w Miechowie. W latach 1958–1963 studiował na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie uzyskał tytuł magistra filozofii na podstawie pracy „Znaczenie ematywne a znaczenie deskryptywne”, napisanej pod kierunkiem prof. M. Fritzhanda. W latach 1963–1968 pracował na Uniwersytecie Warszawskim. W 1968 r. obronił pracę doktorską „Spór o naturalizm w metaetyce”. W latach 1968–1971 był zatrudniony na Politechnice Warszawskiej. Pełnił też funkcję redaktora „Studiów Filozoficznych” oraz czasopisma „Dialectics and Humanism” (1969–1975).

W roku 1971 rozpoczął pracę w Międzyuczelnianym Insty-

tucie Filozofii i Socjologii UMCS w Lublinie i od tego czasu bardzo mocno był związany z Lublinem i naszą Uczelnią. W 1978 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego na podstawie rozprawy „Etyka polska w latach 1863–1918”; w roku 1988 uzyskał tytuł profesora; w 1994 r. został zatrudniony na stanowisku profesora zwyczajnego na Wydziale Filozofii i Socjologii UMCS.

Profesor Stanisław Jedynak był bardzo lubianym i cenionym dydaktykiem i wychowawcą, wypromował 27 doktorów oraz blisko 500 magistrów. Był tytanem pracy – opublikował ponad 600 prac, na które składa się kilkanaście autorskich książek naukowych, prace redagowane i współredagowane, skrypty, słowniki, antologie, przekłady oraz artykuły

publikowane zarówno w naukowych periodykach specjalistycznych, jak też w czasopismach popularnonaukowych i popularnych. Problematyka publikacji znakomicie odzwierciedla szerokie spektrum zainteresowań Profesora: od krytyczno-analitycznych i historycznych studiów poświęconych filozofii polskiej, filozofii i kulturze Wschodu, filozofii krajów słowiańskich, anglosaskiej metaetyce i etyce oraz filozofii społecznej, filozofii politycznej, filozofii religii i filozofii wychowania, poprzez tłumaczenia tekstów zachodnich i słowiańskich filozofów (a nawet baśni i moralitetów Dalekiego Wschodu), po rozliczne teksty traktujące o historii i kulturze polskiej zamieszczone w polonijnych czasopismach „Rota” oraz „Wisetka”. Prof. Jedynak był też jednym ze współzałożycieli czasopisma „Sofia” (2001) poświęconego uprawianiu filozofii w krajach słowiańskich. Jako wnikliwy badacz i propagator filozoficznej kultury krajów słowiańskich był znanym i cenionym naukowcem m.in. w Czechach, na Słowacji, w krajach byłej Jugosławii, na Ukrainie, w Rosji.

Ponadto prof. Jedynak pełnił liczne funkcje akademickie: w latach 1979–2009 był kierownikiem Zakładu Historii Myśli Społecznej, zaś w latach 1993–2000 kierownikiem Pracowni Religioznawstwa i Filozofii Wschodu na Wydziale Filozofii i Socjologii UMCS. Na tym Wydziale był także kierownikiem Studium Doktoranckiego w latach 1994–2005; prodziekanem w latach 1993–1995; w roku akademickim 1995/1996 pełnił funkcję dziekana. Przez trzy kadencje (w latach 1997–2009) sprawował funkcję dyrektora Instytutu Filozofii. W latach 1984–1990 oraz 1996–1999 był członkiem Komitetu Nauk Filozoficznych PAN. Profesor Jedynak dbał

o nawiązywanie kontaktów z innymi ośrodkami badawczymi, o współpracy z Uniwersytetem Lwowskim, Akademią Mohylańską w Kijowie, Armeńską Akademią Nauk, Uniwersytetem w Preszowie i Uniwersytetem w Brnie. Był też uczestnikiem wielu konferencji organizowanych przez te uczelnie.

Podkreślając liczne zasługi prof. Stanisława Jedyńaka, należy zwrócić uwagę na Jego wkład w stworzenie zespołu naukowego zajmującego się badaniami we wspomnianych wyżej dziedzinach i obszarach. Grono swoich uczniów i pracowników Zakładu Historii Myśli Społecznej oraz Pracowni Religioznawstwa i Filozofii Wschodu zachęcał i inspirował do podejmowania trudnych problemów badawczych – jak często podkreślał, pionierskich poszukiwań w danej dziedzinie. Jego pasja, dociekliwość naukowa, rozległe zainteresowania niezwykle silnie nas motywowały. Jego pogoda ducha, cierpliwość, spokój, życzliwość, życiowa mądrość, ale także upór w dążeniu do celu były nieocenione dla tych, którzy rozpoczęli, pod jego skrzydłami, swoje działania w obrębie nauki i dydaktyki. Kierował zespołem pracowników w taki sposób,

Archiwum autorów

że stwarzał optymalne warunki do samorozwoju oraz realizacji wspólnych zadań badawczych.

Profesor Jedyńak był niezwykle wrażliwy na ludzką krzywdę. Pełniąc rozliczne funkcje w Uniwersytecie, zawsze interesował się żywymi problemami nie tylko swoich najbliższych współpracowników, ale każdego, kto potrzebował porady czy pomocy. Można powiedzieć, że był wcieleniem opiekuna spolegliwego. W swojej ostatniej książce, poświęconej marzeniom i nadziei (*Marzenia i polityka*, Lublin 2014), podkreślał bowiem, że nie wystarczy kształtować rozum, trzeba równolegle rozwijać też poczucie sprawiedliwości i miłości: „niezbędna jest też rzetelna dyskusja o wartościach kulturowych, o celach kształcenia i wychowania”.

Prowadzenie przez Profesora różnorodnych humanistycznych badań, otwartość na nowe idee, autentyczne zainteresowanie zwłaszcza ościennymi kulturami oraz Jego osobiste przymioty sprawiły, iż miał wielu kolegów i przyjaciół w kręgach naukowych w kraju i poza jego granicami.

To oczywiście nie przypadek. Profesor Jedyńak był przecież uczniem luminarzy polskiej humanistyki: Tadeusza Kotarbińskiego, Władysława

Tatarkiewicza, Jana Legowicza, Janiny Kotarbińskiej, nade wszystko zaś Stanisława Ossowskiego, Marii Ossowskiej oraz Kazimierza Ajdukiewicza. Istotny wpływ na kształtowanie się Jego poglądów mieli też Marek Fritzhand, Krzysztof Pomian i Leszek Kołakowski. O każdej z tych postaci Profesor wyrażał się z największym szacunkiem, podkreślając, jak wielki wpływ wywarły na Niego ich idee oraz ich osobowości, i jak towarzyszyły Mu przez całe życie.

Za działalność naukową, dydaktyczno-wychowawczą i organizacyjną prof. Stanisław Jedyńak został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1989), Orderem Zasługi dla Lubelszczyzny (1989), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1996), Złotym Medalem za Długoletnią Służbę (2013).

W imieniu uczniów i pracowników Zakładu Historii Myśli Społecznej oraz w imieniu przyjaciół Profesora, pragniemy powiedzieć: dziękujemy Ci Profesorze, że byłeś z nami. Nigdy o Tobie nie zapomnimy, bo stałeś się na zawsze częścią naszego życia – tą dobrą częścią. Żegnaj Przyjacielu, żegnaj Kolego, żegnaj Staszku.

Jolanta Zdybel
Lech Zdybel

Archiwum autorów

XII Lubelski Festiwal Nauki 19-25 września 2015 r.

Nauka drogą do Nobla

W dniach 19–25 września 2015 r. pod hasłem „Nauka drogą do Nobla” odbył się XII Lubelski Festiwal Nauki, którego głównym organizatorem był Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej. Festiwal to od lat jedno z najważniejszych wydarzeń w Lublinie i na Lubelszczyźnie, z jednej strony promujące dorobek akademicki regionu, z drugiej zaś ukazujące naukę „od kuchni” jako źródło inspiracji i klucz do wielkiej przygody.

Nauka jest tą dziedziną życia, która w coraz większym stopniu wpływa na kształt cywilizacji, kultury, procesów społecznych oraz egzystencję pojedynczego człowieka. Nowoczesne społeczeństwo potrzebuje nauki jako głównego narzędzia rozwoju. Dlatego tak doniosła wydaje się potrzeba popularyzacji wiedzy o ba-

daniach, narzędziach, technologiach, a nade wszystko o problemach, z jakimi próbują zmierzyć się uczeni. Od rezultatów ich pracy zależy bowiem w ogromnej mierze los przyszłych pokoleń – te słowa, pod którymi 12 lat temu podpisali się ojcowie założyciele Lubelskiego Festiwalu Nauki, nie straciły nic ze swej aktualności.

Festiwal został powołany do życia 21 maja 2004 r. na podstawie deklaracji podpisanej przez Rektorów pięciu lubelskich uczelni i Dyrektora Instytutu Agrofizyki PAN w sprawie utworzenia cyklicznej imprezy, której głównym celem będzie popularyzowanie nauki. Organizatorem pierwszej i drugiej (a także siódmej) edycji Festiwalu był Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej. W innych latach koordynatorami były kolejne szkoły wyższe. Od tamtego czasu ostatni tydzień września upływa pod znakiem Lubelskiego Festiwalu Nauki, który w niedługim czasie zyskał miano wydarzenia bezprecedensowego w skali ogólnopolskiej.

Dotychczas w Lublinie odbyło się 11 Festiwali Nauki, w których łącznie

zostało zgłoszonych i zaprezentowanych ponad 7234 projektów, przy czym zdecydowana większość była powtarzana wielokrotnie, rekordowe – nawet 16 razy! Dwanaście lat temu, na pierwszy Festiwal przygotowano ponad 200 ważnych i ciekawych inicjatyw.

Tym razem, podczas XII Lubelskiego Festiwalu Nauki zaprezentowano ich już 1130, zaś dla uczestników przygotowanych było ponad 35 tysięcy miejsc. Warto zaznaczyć, że frekwencja okazała się wyjątkowo wysoka – status potwierdzeń rezerwacji wyniósł 99%.

Projekty zostały opracowane przez kilkadziesiąt instytucji, w tym zestawieniu znalazły się 104, które w tytułach lub opisach zawierały bezpośrednie odniesienie do Nagrody Nobla lub noblistów, 134 – studenckie, 162 projekty, na które nie była wymagana rezerwacja, a także aż 422 dla osób niepełnosprawnych. Większość była prezentowana w formie wykładów, warsztatów, dyskusji, pokazów, badań, ćwiczeń, doświadczeń oraz konkursów. Przełóżając festiwalowe statystyki, można wysnuć wniosek, że największe zainte-

• Gala inauguracyjna XII LFN

• Otwarcie wystawy „Nauka drogą do Nobla”

resowanie wzbudziły projekty przygotowane przez Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, bowiem na nie właśnie uczestnicy zapisywali się najczęściej.

Tegoroczny Festiwal, tak jak wspomniano, przebiegał pod hasłem „Nauka drogą do Nobla”. Program, stanowiący spójną i ambitną wizję działań, nawiązywał bezpośrednio do symboliki i znaczenia Nagrody Nobla oraz postaci Marii Curie-Skłodowskiej – dwukrotnej noblistki, a także patronki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, który pełnił w tym roku zaszczytną funkcję gospodarza. Nie sposób wymienić w kilku zdaniach wszystkich atrakcji.

Uroczysta inauguracja Festiwalu, połączona z premierą płyty „Madame Curie” (wydanej przez UMCS z tej okazji i prezentującej dokonania artystów związanych z Instytutem Muzyki UMCS) odbyła się 19 września w Akademickim Centrum Kultury UMCS „Chatka Żaka”. Dzień później ok. pięć tysięcy chętnych skorzystało z zaproszenia do udziału w Pikniku Naukowym na stadionie Arena Lublin. Zaprezentowało się na nim ponad 20 wystawców (na ponad 70 stoiskach), którzy dla zwiedzających przygotowali łącznie aż 100 różnorodnych projektów z wielu dziedzin nauki. Dalsze dni Festiwalu wypełniły m.in. spotkania z współpracownikami noblistów (sekretarz Wisławy Szymborskiej – dr hab. Michał Rusinek), projekcje filmów poświęconych laureatom Nagrody, wydarzenia kulturalne i artystyczne łączące naukę i sztukę („Rap vs Nobliści”, „Miłosz w żywych obrazach”), konkursy oraz gry naukowe, wystawy (m.in. „Nauka drogą do Nobla”), pokazy, warsztaty (m.in. w ramach Sympozjum dla doktorantów i młodych

Fot. Robert Frączek

• Komitet Naukowy XII LFN

naukowców), a także szereg innych ciekawych wydarzeń. Mocny, „noblowski” akcent miała również uroczysta gala zamykająca XII LFN (25 września w „Chatce Żaka”), podczas której zostały wręczone nagrody – „Festiwalowe Noble” dla najlepszych projektów w tegorocznej edycji Festiwalu (w 12 kategoriach). Wyróżnienia trafiły też w ręce koordynatorów Festiwalu i Pikniku Naukowego na stadionie Arena Lublin, a także instytucji, firm, mediów i poszczególnych osób, które wspierały tegoroczne święto lubelskiej nauki.

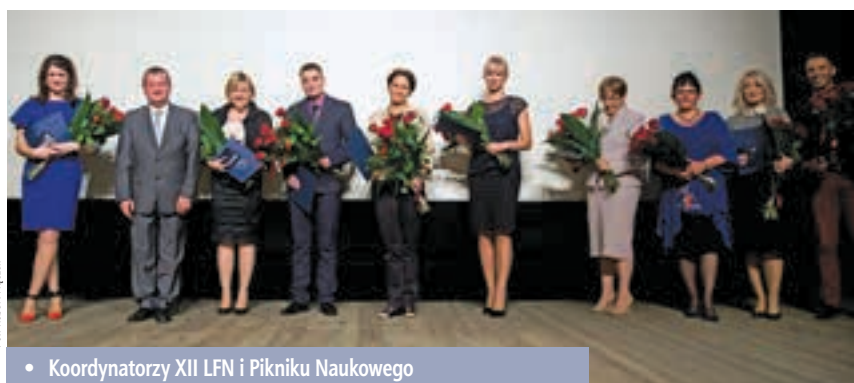
Oprócz uczelni wyższych w organizację Festiwalu zaangażowały się: Miasto Lublin i Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego oraz ponad 30 innych instytucji. Honorowy patronat nad wydarzeniem objęli m.in. były Prezydent RP Lech Wałęsa i Minister Nauki

i Szkolnictwa Wyższego prof. Lena Kolarska-Bobińska. Pracą Komitetów Naukowego i Organizacyjnego kierował prof. dr hab. Ryszard Dębicki, Prorektor UMCS ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej.

Na koniec warto podkreślić, że XII Lubelski Festiwal Nauki cieszył się ogromnym zainteresowaniem. We wszystkich przygotowanych wydarzeniach wzięło udział ponad 40 tysięcy osób. W przyszłym roku zaszczytną funkcję głównego organizatora obejmie Uniwersytet Przyrodniczy.

Opracowała:

Magdalena Kozak-Siemińska

Fot. Robert Frączek

• Koordynatorzy XII LFN i Pikniku Naukowego

Fot. Robert Frączek

• Laureaci „Festiwalowych Nobli”

Fot. Robert Frączek

• Przedstawiciele Patronów Medialnych

Centrum

Ecotech-Complex niemal gotowe do prowadzenia badań

W ciągu ostatnich kilkunastu miesięcy wyrósł na skraju miasteczka akademickiego nowoczesny, budzący zainteresowanie budynek Centrum Ecotech-Complex. Budowa przeciągnęła się na skutek upadłości pierwszego generalnego wykonawcy, jednak została sprawnie dokończona przez lubelską firmę Interbud Lublin. Trzeba przyznać, że poradziła ona sobie z zadaniem bardzo dobrze. Obecnie trwa wyposażanie Centrum.

Projekt Ecotech-Complex oraz konsorcjum o tej nazwie powstały w odpowiedzi na konkurs na duże inwestycje infrastruktury badawczej w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, Działanie 2.1 Rozwój ośrodków o wysokim potencjale badawczym. Założenia projektu określone zostały podczas dyskusji w gronie przedstawicieli lubelskich instytucji naukowych jeszcze w 2006 r. Po licznych konsultacjach z dysponentem

środków finansowych, tj. Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego wskazane zostały ramy, które narzuciły realizatorom stworzenie centrum naukowo-badawczego służącego gospodarce regionu. Podkreślono konieczność powoływania interdyscyplinarnych zespołów i laboratoriów oraz kompleksowego i multidyscyplinarnego podejścia do rozwiązywania problemów, a także kojarzenia zespołów badawczo-przemysłowych, grupowania w klastry i szeroko po-

jętą współpracę nauka – przemysł. Uzgodniono także profil badawczy, który został oparty na dokumentach programowych województwa, takich jak np. Regionalna Strategia Innowacji (RSI) czy Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego. Badania mają się koncentrować na następujących obszarach:

- rolnictwo,
- żywność,
- ochrona środowiska,
- biomedycyna.

Zakłada się, że realizowane w Centrum badania będą miały przede wszystkim charakter aplikacyjny. Ponadto, Centrum ma przyczynić się do spełnienia postulatu RSI kreowania sieciowych powiązań inter- i intraregionalnych sektora B+R i przemysłu, czemu służyć ma włączenie do konsorcjum jednostek naukowych z Rzeszowa.

Architektura

Budynek został zaprojektowany przez znane, wielokrotnie nagradzane i z dużymi tradycjami biuro architektoniczne z Poznania należące do inż. arch. Filipa Buszkiewicza. „Forma budynku została oparta na prostym, logicznym, kręgosłupie konstrukcyjnym i ideowym. Ma on umożliwić wygodę zarówno realizacyjną, jak i użytkową (łatwość rozprowadzenia mediów, łatwość zmian aranżacyjnych, czytelność strefowania na funkcje głośne [dydaktyczne] i ciche [badawcze], wygodę dostaw, możliwość rozdziału instalacyjnego). Budynek Centrum (...) składa się z czterech modułów badawczych nasadzonych na dwukondygnacyjny cokół. Wnętrze »cokołu« wypełnia podłużny hall, do którego przylegają sale seminaryjne, pokoje pracy cichej, pokoje socjalne oraz aula. Dwukondygnacyjny hall uzupełniają zielone patia otwarte na park, który zamyka teren od południa. Pod budynkiem znajduje się parking podziemny”. Budynek posiada centralny system zarządzania, sterowania i kontroli poszczególnych instalacji (BMS – *Building Management System*), w tym także instalację kontroli dostępu oraz zaawansowaną instalację audio-wideo i nadzoru CCTV, instalację oświetlenia awaryjnego

Archiwum projektu

i ewakuacyjnego oraz centralny system przeciwpożarowy. To wszystko sprawia, że należy go uznać za tzw. budynek inteligentny.

Wyposażenie i tematyka badawcza

Obecnie wewnątrz budynku trwają intensywne, specjalistyczne prace instalacyjne, które pozwolą do końca bieżącego roku uruchomić unikalny w skali światowej wysokopolowy skaner rezonansu magnetycznego (MRI 7T). Urządzenie to nie jest standardowym narzędziem diagnostycznym stosowanym powszechnie w placówkach służby zdrowia, a zaawansowanym technicznie tomografem do zastosowań badawczo-naukowych w zakresie zaawansowanych badań mózgu i obrazowania innych obszarów anatomicznych w obrębie całego ciała. Wysokie pole magnetyczne 7 Tesli pozwoli przede wszystkim uzyskiwać obrazy o znacznie podwyższonej rozdzielczości w stosunku do standardowych aparatów, które funkcjonują w placówkach służby zdrowia (1,5 lub 3T). Nie jest to więc standardowy aparat stosowany obecnie do diagnostyki medycznej, a wyspecjalizowane urządzenie charakteryzujące się znacznie lepszymi właściwościami diagnostycznymi. Aparat MRI 7T pozwoli na realizację niestandardowych procedur związanych z obrazowaniem funkcji różnych obszarów mózgu, w tym zaburzeń jego pracy związanych na przykład z tzw. chorobami wieku starczego jak choroba Alzheimera.

Uzupełnieniem skanera będzie aparat do hyperpolaryzacji substancji będących markerami przemian metabo-

licznych. Technika hyperpolaryzacji jest nową, nie stosowaną jeszcze komercyjnie, a bardzo perspektywiczną techniką obrazowania medycznego. Technika ta pozwala na znaczne wzmocnienie sygnału rezonansu magnetycznego, a co się z tym wiąże na zwiększenie rozdzielczości obrazów. W efekcie możliwe jest wykrywanie znacznie mniejszych zmian w tkankach i ich bardziej dokładna lokalizacja.

Powołana została już Rada Programowa pracowni MRI 7T, która będzie pełniła rolę doradczą oraz wskazywała kierunki badań. W jej skład weszli specjaliści z lubelskiego ośrodka naukowego, z Warszawy i Krakowa oraz Kanady i USA. Funkcjonuje już także „Klub 7T”, który skupia aktywnych i zainteresowanych techniką obrazowania MR młodych adeptów nauki.

Poza tym na wyposażeniu Centrum znajdzie się analityczny system LC-NMR-MS, który znacznie poszerzy możliwości badania materiałów. Nie jest to standardowy spektroskop rezonansu magnetycznego (NMR), a urządzenie składające się dodatkowo z chromatografu cieczonego (LC) oraz spektrometru mas (MS). System taki umożliwi badania strukturalne nawet bardzo skomplikowanych substancji poprzez uprzedni rozdział badanych mieszanin na poszczególne składniki

i pozyskanie ich w ilościach, dla których możliwe jest otrzymanie widma. Chromatograf cieczeniowy umożliwi bowiem izolację interesujących substancji z badanej mieszaniny, a spektrometr mas (MS) na bieżąco analizuje eluat opuszczający kolumnę chromatograficzną i steruje kolektorem frakcji.

Ponadto, zakupione zostaną systemy, które mogą służyć do analiz jakościowych i ilościowych różnego rodzaju substancji zawartych w produktach przemysłu farmaceutycznego, kosmetycznego, czy rolno-spożywczego. Można tu wskazać na:

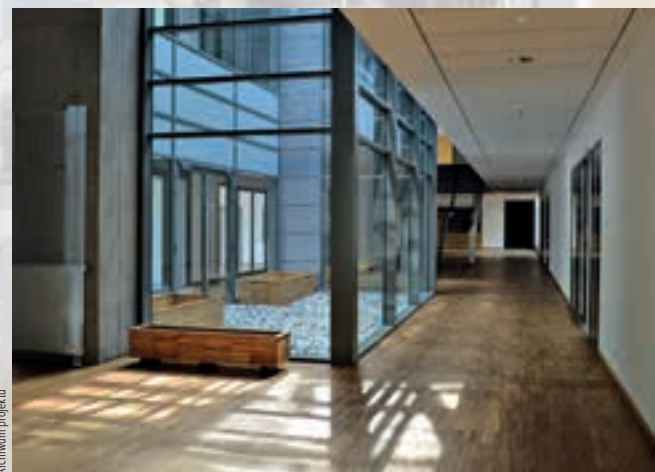
- wielowymiarowy system chromatograficzny off line złożony z chromatografów cieczeniowych i spektrometrów masowych IT-TOF-TQ,
- chromatograf HPLC z uniwersalnym detektorem rozproszenia światła i detektorem UV/VIS,
- chromatograf gazowy sprzężony ze spektrometrem mas typu potrójny kwadrupeł (GC-MS/MS),
- chromatograf gazowy z detektorem FTIR,
- zestaw GC-FID-ECD,
- zestaw UPLC/DAD.

Zakupiona też będzie aparatura do badań polimerów syntetycznych i naturalnych, m.in. chromatograf żelowy do analizy polimerów, przystawka do pyrolizy, preparatywny chromatograf umożliwiający także pracę z kolumnami Flash.

Wkrótce dostarczone będą urządzenia służące do przygotowywania próbek do badań cechujące się wysoką efektywnością, w szczególności pozwalające: wyodrębnić anality

Archiwum projektu

Archiwum projektu

z próbek, które z uwagi na swoją postać bądź obecność w nich pewnych składników nie mogą być poddane bezpośredniej ocenie instrumentalnej; zateżyc analizy występujące w badanych próbkach na niskim poziomie stężeń czy uprościć skład analizowanej mieszaniny. Będą to:

- zestaw do ekstrakcji rozpuszczalnikiem pod zwiększonym ciśnieniem (PLE),
- zestaw do ekstrakcji w warunkach nadkrytycznych (SFE),
- automatyczny ekstraktor SPE,
- automatyczny dozownik do techniki HS-SPME z opcją dozowania próbek ciekłych.

W najbliższym czasie pojawią się też urządzenia pozwalające kontynuować liczące się w świecie osiągnięcia Pracowni Światłowodów UMCS. Planowane jest wytwarzanie włókien biobezpiecznych, którymi są włókna optyczne wytworzone z polimerów. Włókna tego typu cechuje znacznie większa giętkość i znacznie mniejsza łamliwość, dlatego mogą one być stosowane w szeroko rozumianych zastosowaniach „bio-”, np. w medycynie. Zakupiony zostanie zestaw aparatury, w skład którego wchodzić będzie: wyłaczarka dwuślimakowa i dwie specjalistyczne komory klimatyczne o małej i dużej objętości. Sprzęt ten umożliwi wykonanie zaawansowanych badań, w tym również przemysłowych, związanych z szeroko rozumianymi „bio-” zastosowaniami światłowodów polimerowych. Możliwe będzie określenie wpływu czynników środowiskowych, m.in. temperatury i wilgotności na właściwości użytkowe światłowodów polimerowych, np. minimalny „czas życia światłowodu”, zmiany właściwości optycznych itp.

W Centrum Ecotech-Complex planowane są zaawansowane badania żywności w celu poszukiwania nowych związków roślinnych mających potencjalne zastosowanie w leczeniu i profilaktyce chorób cywilizacyjnych. Punktem wyjścia będą badania farmakogenomiczne materiału pobranego od pacjentów z chorobami cywilizacyjnymi, jak np. otyłość, choroba Alzheimera, cukrzyca, nowotwory. Zakupiony sprzęt pozwoli na prowadzenie

zaawansowanych badań genetycznych. Będą to m.in. analiza sekwencji mikroRNA, badania sekwencji eksomu, sekwencjonowanie *de novo*, resekwencjonowanie, analiza całych transkryptomów, immunoprecypitacja chromatyiny, analiza małych RNA, badania proliferacji komórek – cytometria, badania cytotoksyczności, badania adhezji i rozproszenia komórek, badanie receptorów, badanie apoptozy.

W Centrum Ecotech-Complex powstanie także laboratorium chromatografii białek, w którym możliwe będzie szybkie i efektywne opracowywanie procesów oczyszczania preparatów białkowych z wykorzystaniem technik chromatograficznych, począwszy od chromatografii jonowymiennej po chromatografię powinowactwa. Zakłada się ponadto, że możliwa będzie kontraktowa, na małą skalę produkcja preparatów białkowych do badań panelu *discovery* dla polskich firm biotechnologicznych. Planuje się badania związane z mapowaniem miejsc aktywnych receptorów białkowych w poszukiwaniu nowych leków. Ponadto, w Centrum będzie możliwość modyfikacji genetycznej struktury miejsc aktywnych (*knock-out*) przez wymianę aminokwasów aromatycznych lub polarnych na alaninę oraz sprawdzanie wiązalności ligandów. Na wyposażeniu ww. laboratoriów znajdują się m.in.:

- mikroskop polaryzacyjny do wizualnej oceny wyników krystalizacji białek wyposażony w wysokorozdzielczą kamerę CMOS,
- zestaw do dyfrakcyjnych badań monokryształów,
- przystawka temperaturowa, która umożliwi przeprowadzanie eksperymentów w zakresie temperatur 80–300 K.

Już dostarczono nam sprzęt do badań związanych z monitoringiem zagrożeń ekologicznych. Jest to georadar o szerokim zakresie częstotliwości emitowanych fal elektromagnetycznych wraz z najnowocześniejszym systemem rozległego przetwarzania i analizowania danych oraz interpretacji profili georadarowych. Oczekiwana jest jeszcze dostawa drona, który dzięki zamontowanej na nim

kamerze spektralnej pozwoli monitorować zmiany środowiskowe. Zakupione zostało także specjalistyczne oprogramowanie interpretujące zarejestrowane kamerą obrazy.

Współpraca z przemysłem

Pierwszoplanowym celem działalności Centrum Ecotech-Complex będzie współpraca z przemysłem. Dlatego też aktywność Centrum ukierunkowana zostanie na badania naukowe i prace rozwojowe służące zastosowaniom w gospodarce regionu i Polski, a także na przygotowywanie wdrożeń wyników badań naukowych do praktyki gospodarczej – przekształcenie technologii z fazy laboratoryjnej i półtechnicznej w technologię gotową do zastosowania w przemyśle. Sprzyjać temu będzie możliwość otrzymania dofinansowania w konkursach Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, które w obecnej perspektywie finansowej skierowane są właśnie na stymulowanie współpracy nauki z przemysłem. Osiągnięcie celów Centrum będzie realizowane również w oparciu o współpracę z instytucjami naukowymi i przemysłowymi z zagranicy. Służyć temu może zwiększenie aktywności i liczny udział w konkursach europejskiego programu Horyzont 2020.

Oczekuje się, że już w najbliższych latach rezultaty badań prowadzonych w Centrum Ecotech-Complex mogą przynieść wymierne korzyści i szansę dla południowo-wschodniej Polski na poprawę wizerunku jednego ze słabiej rozwiniętych regionów w Unii Europejskiej. Region południowo-wschodniej Polski jako całość dysponuje znacznym potencjałem naukowym i produkcyjnym, a inwestycje takie jak Centrum Ecotech-Complex będą ważnym impulsem do jego rozwoju. Warto też zaznaczyć walory ekologiczne regionu oraz położenie na pograniczu kilku państw owocujące współpracą ze wschodnimi sąsiadami Unii Europejskiej. Oczekuje się również, że ważną częścią działalności Centrum będzie certyfikacja i dostosowywanie sposobów produkcji i samych produktów do standardów Unii Europejskiej.

Andrzej Stępniewski

Szkolenie ze znoszenia barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych na UMCS

W dniach 22–24 lipca 2015 r. na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie odbyło się szkolenie dotyczące znoszenia barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych zorganizowane przez Centrum Kształcenia i Obsługi Studiów, Biuro Spraw Studenckich, Zespół ds. Studentów Niepełnosprawnych UMCS.

Naszym gościem i trenerem był Andrzej Wójtowicz z Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie. Przeszkolonych zostało ok. 30 osób z różnych grup pracowników Uczelni, m.in. kierownicy obiektów dydaktycznych, pracownicy Działów: Inwestycji i Remontów, Eksploatacji oraz Bezpieczeństwa i Higieny Pracy.

Szkolenie obejmowało zagadnienia dotyczące podstaw prawnych związanych z dostosowaniem budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Trener przedstawiał szczegółowe rozwiązania niezbędne do uznania danej budowli za odpowiednio dostosowaną dla osób niepełnosprawnych na podstawie „Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.)”. Grupy poznały także wytyczne do wzorcowych rozwiązań dostosowania obiektów użyteczności publicznej.

Najciekawszą oraz najbardziej poruszającą częścią szkolenia była ta praktyczna, obejmująca wizję lokalną w obiektach Uczelni. Uczestnicy poruszali się po terenie Uniwersytetu na wózkach wypożyczonych z Fundacji Aktywnej Rehabilitacji o. Lublin (za co serdecznie dziękujemy). Kolejnym ćwiczeniem było poruszanie się z zasłoniętymi oczami i białą laską. Możliwość wczucia się w sytu-

ację osób z niepełnosprawnością ruchową i wzroku pozwoliły zrozumieć, jak ważne jest znoszenie barier oraz ukazało inną perspektywę patrzenia na sprawy często dla osób pełnosprawnych mało istotne, jak: progi, krawężniki, panele przyciskowe czy udźwiękowienie w windzie.

Podczas szkolenia mieliśmy możliwość przejazdu platformami przy-schodowymi zamontowanymi w budynkach. Poznaliśmy ich obsługę, mocne i słabe strony danego urządzenia. Pokazało to nam nową wizję planowania przestrzeni w pokonywaniu barier architektonicznych, tak by nasza Uczelnia była coraz bardziej przystosowana architektonicznie i logistycznie dla osób z niepełnosprawnościami.

Szkolenie ze znoszenia barier architektonicznych było potrzebne ze względu na poznanie znowelizowanych przepisów prawnych, według których należy modernizować i dostosowywać budynki użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnością. Dodatkowo zintegrowało pracowników i wzbogaciło ich dotychczasowe doświadczenia zawodowe. Grupa była zainteresowana tematem i z zaangażowaniem poszerzała swoją wiedzę praktyczną i teoretyczną. Trener dzielił się własną wiedzą techniczną, prawną oraz zdobytym doświadczeniem w zakresie znoszenia barier architektonicznych na swojej uczelni.

Obecność i zaangażowanie uczestników szkolenia pokazało nam, jak duże

jest zapotrzebowanie na szkolenia z tej tematyki, tak ważnej dla wspólnego funkcjonowania osób pełnosprawnych i niepełnosprawnych. Wszystkim uczestnikom serdecznie dziękujemy i liczymy na owocną współpracę w tworzeniu strategii znoszenia barier architektonicznych na UMCS.

Wrażenia pracowników Zespołu ds. Studentów Niepełnosprawnych UMCS:

„Szkolenie pozwoliło mi zrozumieć, jak ważne jest dostosowanie budynków dla osób z niepełnosprawnościami, a także doświadczyć, z jakimi trudnościami i barierami muszą zmagać się w codziennym życiu. Zdobyta wiedza pozwoli mi na lepsze zrozumienie potrzeb osób z niepełnosprawnościami” – Beata Kiczyńska, konsultant ds. osób niepełnosprawnych.

„Z perspektywy doradcy zawodowego to szkolenie ukazało mi specyfikę tematu pod kątem przystosowania przestrzeni zarówno w edukacji, jak i w zakresie przystosowania środowiska pracy do potrzeb dla osób z niepełnosprawnością” – Magdalena Ciesielska, doradca zawodowy.

„Dla mnie jako pracownika Zespołu ds. Studentów Niepełnosprawnych jest bardzo ważne, czy studenci z niepełnosprawnościami podejmujący studia na UMCS będą mogli bez problemów poruszać się po budynkach dydaktycznych i całym kampusie. Szkolenie pozwoliło mi zwiększyć wiedzę na temat barier architektonicznych oraz sposobów ich znoszenia. Część praktyczna szkolenia pozwoliła doświadczyć, jak trudno poruszać się w świecie schodów, progów i krawężników” – Maciej Fidor, konsultant ds. osób niepełnosprawnych.

Magdalena Ciesielska

W dniach 17–21 czerwca 2015 r. na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS miał miejsce Kongres Geografów Polskich pod hasłem „Granice Geografii”. Była to impreza naukowa organizowana przez Wydział wraz Komitetem Nauk Geograficznych PAN oraz Polskim Towarzystwem Geograficznym. Kongres miał szczególny wymiar, ponieważ termin i miejsce jego organizacji zbiegły się z obchodami 70-lecia geografii lubelskiej, jubileuszowym LX Zjazdem Polskiego Towarzystwa Geograficznego oraz IX Forum Geografów Polskich.

Lubelskie spotkanie geografów rozpoczęło się sesją jubileuszową z okazji 70-lecia lubelskiego ośrodka geograficznego. Jej pierwsza część odbyła się w budynku Eco-tech-Complex (ul. Głęboka 39) i poza uczestnikami Kongresu wzięli w niej udział liczni Goście z Lublina i Polski. Wśród nich znalazł się Rektor UMCS prof. dr hab. Stanisław Michałowski, a także przedstawiciele władz państwowych i władz miasta, którzy objęli Kongres Honorowym Patronatem. W sesji uczestniczyli także członkowie Senatu UMCS.

Uroczystości rozpoczęły się od nadania tytułu Honorowego Profesora UMCS prof. dr hab. Andrzejowi Kostrzewskiemu, Przewodniczącemu Komitetu Nauk Geograficznych PAN, który wygłosił przy tej okazji okolicznościowy wykład. Następnie Rektor UMCS wręczył Medale „Amicis Universitatis Mariae Curie Skłodowska” osobom, które poprzez swoją działalność przyczyniły się do rozwoju i promocji Uczelni, a także prowadziły z nią aktywną współpracę na polu naukowym i dydaktycznym. Medale otrzymali: prof. dr hab. Marian Harasimiuk, Prodziekan i Dziekan Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi, Prorektor UMCS dwóch kadencji, a także Rektor UMCS dwóch kadencji; mgr Beata Siewlewicz, Regionalny Dyrektor Ochro-

ny Środowiska w Lublinie oraz mgr inż. Zdzisław Strupieniuik, Dyrektor Roztoczańskiego Parku Narodowego.

W kolejnej części sesji jubileuszowej Dziekan Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej prof. dr hab. Radosław Dobrowolski uhonorował wyróżnionych pracowników Wydziału dyplomem „Zasłużony dla Wydziału

grona osób wyróżnionych podczas tej części spotkania zaliczyć należy także wszystkich po kolei wymienionych emerytowanych pracowników Wydziału, którzy indywidualnie z rąk Dziekana prof. R. Dobrowolskiego otrzymali dostali stosowne podziękowania wraz z egzemplarzem monografii *70 lat ośrodka geograficznego w Uniwersy-*

Kongres Geografów Polskich „Granice Geografii”

• Honorowy Profesor UMCS prof. A. Kostrzewski wraz z Rektorem UMCS prof. S. Michałowskim, Prorektor ds. Studenckich prof. U. Bobryk i Dziekanem WNoZiGP prof. R. Dobrowolskim

Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej”. Tytuł ten otrzymało 15 osób: prof. dr hab. J. Buraczyński, prof. dr hab. M. Harasimiuk, prof. dr hab. Z. Michalczyk, prof. dr hab. K. Wojciechowski, prof. dr hab. B. M. Kaszewski, prof. dr hab. M. Łanczont, prof. dr hab. R. Dębicki, prof. dr hab. A. Świeca, prof. dr hab. K. Pękala, prof. dr hab. J. E. Mojski, prof. dr hab. W. Warakowski, dr hab. K. Warakomska, dr K. Harasimiuk, dr E. Kardaszewska oraz dr L. Barwińska. Do

tecie Marii Curie-Skłodowskiej, świeżo wydanej pod redakcją E. Skowronek, E. Kardaszewskiej i M. Flagi. Podsumowaniem 70 lat działalności lubelskiej geografii były dwie prezentacje przedstawione kolejno przez dr Krystynę Harasimiuk i prof. Radosława Dobrowolskiego, mówiące o lwowskich korzeniach lubelskiego ośrodka geograficznego oraz o jego powojennej historii i rozwoju. Uwieńczeniem pierwszej części sesji był koncert pt. „Specjalista od wzruszeń” Piotra

Selima, muzyka związanego z Lubelską Federacją Bardów, który spotkał się z niezwykle ciepłym przyjęciem.

Druga część sesji jubileuszowej miała miejsce w budynku Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej (al. Kraśnicka 2cd). W jej trakcie uroczystość odsłonięto tablice pamiątkowe poświęcone najwybitniejszym twórcom lubelskiego ośrodka geograficznego. Następnie odbył się wernisaż „70 lat lubelskiego ośrodka geograficznego”, koordynowany przez dr hab. Ewę Skowronek i dr. hab. Sławomira Terpiłowskiego, prof. UMCS wraz z zespołem. Wystawę utworzyły plakaty prezentujące historię i osiągnięcia Wydziału, najważniejsze publikacje oraz specjalistyczny sprzęt, którym w przeszłości posługiwali się geografowie podczas badań terenowych.

Uroczyste otwarcie Kongresu Geografów Polskich nastąpiło 18 czerwca przy udziale władz Uczelni oraz zaproszonych Gości. Miejszem obrad ponownie była aula w budynku Eco-tech-Complex. Uczestników powitał Dziekan prof. dr hab. Radosław Dobrowolski, po czym odczytano okolicznościowe adresy skierowane na jego ręce.

Kolejna część uroczystości była poświęcona odznaczeniu osób zasłużonych dla geografii i wykazującym na tym polu szczególne osiągnięcia. Przewodniczący Prezydium Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Geograficznego, prof. dr hab. Antoni Jackowski nadał tytuł Członka Honorowego PTG Profesorom: Jackowi Jani, Andrzejowi Lisowskiemu, Janowi Olędzkiemu oraz Eugeniuszowi Rydzowi. Następnie wręczył Medal PTG Profesorowi Andrzejowi Ciółkoszowi. Ponadto, nagrodzono cztery osoby wyróżnione w konkursie na najlepszą pracę magisterską z zakresu geografii, organizowanym co roku przez Zarząd Główny PTG. Z kolei prof. dr hab. Andrzej Suliborski przedstawił laureatów konkursu Komitetu Nauk Geograficznych PAN na najlepszą pracę doktorską w zakresie geografii. Po krótkiej przerwie rozpoczęła się sesja plenarna, w której wygłoszono cztery referaty zamawiane, odnoszące się do współczesnych problemów oraz perspektyw rozwoju geografii jako dyscypliny naukowej. Zakończeniem sesji

plenarnej były wystąpienia wspomnianych laureatów konkursu KNG, którzy zaprezentowali najważniejsze założenia i wyniki swoich rozpraw doktorskich.

Popołudniowa część Kongresu miała formę sesji terenowej poświęconej w głównej mierze wielokulturowemu dziedzictwu Lublina, ale uwzględniającej także środowisko przyrodnicze oraz gospodarcze oblicze miasta. Trasa prowadziła przez punkty szczególnie ważne z punktu widzenia historii i kultury Lublina: od Wzgórza Czwartek, poprzez Katedrę Prawosławną Przemienienia Pańskiego, Wzgórze Zamkowe z Kaplicą Świętej Trójcy, aż po Stare Miasto oraz Archikatedrę Lubelską. Uwieńczeniem wycieczki była wizyta w murach Klasztoru Dominikanów na Starym Mieście, gdzie na klasztornym patio uczestnicy Kongresu kontynuowali naukowe i pozanaukowe dyskusje podczas uroczystej integracyjnej kolacji.

Na drugi dzień Kongresu, 19 czerwca złożyły się przedpołudniowe obrady w trzech sesjach referatowych oraz popołudniowy panel dyskusyjny. W tym dniu także otwarto wystawę zorganizowaną przez Zakład Kartografii i Geomatyki UMCS pt. „Lubelszczyzna na mapach dawnych”. Wystawa stanowiła wydarzenie towarzyszące Kongresowi, wpisując się w nurt imprez w ramach obchodów Międzynarodowego Roku Mapy.

Sesje były prowadzone w 11 sekcjach tematycznych, których tytuły nawiązywały do hasła przewodniego Kongresu. Ogółem wygłoszono blisko 100 referatów, którym przysłuchiwało się ponad 150 uczestników, reprezentujących różne dyscypliny badawcze. Ponadto, przeprowadzono sesję posterową, w której zaprezentowano 26 posterów ukazujących szerokie spektrum zagadnień geograficznych.

Ostatnim elementem „debatowym” Kongresu był panel dyskusyjny pt. „Granice geografii a jej perspektywy rozwojowe”, który odbył się w godzinach popołudniowych w Inkubatorze

Medialno-Artystycznym UMCS. W dwugodzinnej dyskusji, prowadzonej przez dr. Wojciecha Janickiego oraz pięciu panelistów – geografów z różnych polskich ośrodków naukowo-badawczych. Odpowiadając na pytania prowadzącego oraz licznie zgromadzonych słuchaczy, wyrazili oni swoje opinie na temat współczesnego stanu polskiej geografii i dalszych ścieżek rozwoju i przemian, jakimi powinna ona podążać w przyszłości.

Podczas dwóch ostatnich dni Kongresu (20–21 czerwca), tradycyjnie już dla zjazdów geografów odbyły się sesje terenowe, wiodące szlakami regionu lubelskiego. Jednodniowa wycieczka 20 czerwca, kierowana przez dr. Przemysława Mroczkę, prowadziła przez Wyżynę Wołyńską, prezentując jej zachodnie mezoregiony: Grzędę Horodelską, Kotlinę Hrubieszowską i Grzędę Sokalską. Zagadnienia naukowe przedstawiane na trasie dotyczyły unikatowych miejsc i obiektów przyrodniczych i kulturowych pogranicza polsko-ukraińskiego. Trasa obejmowała m.in. takie punkty jak: Hrubieszów – wielokulturowe miasto Stanisława

• Odsłonięcie tablic pamiątkowych poświęconych najwybitniejszemu twórcom lubelskiego ośrodka geograficznego w budynku WNoZiGP. Na pierwszym planie prof. Z. Michalczyk oraz Rektor prof. Stanisław Michałowski

• Wręczenie Medalu „Amicis Universitatis Mariae Curie Skłodowska”. Od lewej: Rektor prof. S. Michałowski, Dziekan prof. R. Dobrowolski, mgr B. Siewicz, mgr inż. Z. Strupieniu, prof. M. Harasimiuk

Staszica, Gródek nad Bugiem (tzw. Wołyń) – grodzisko, jeden z grodów czerwieńskich, Masłomęcz – zrekonstruowaną wioskę Gotów, Czermino – grodzisko, dawną stolicę grodów czerwieńskich, obecnie unikatowe stanowisko archeologiczne, jak również Turkowice – wieś znaną z przedwojennego żeńskiego prawosławnego monasteru i otoczonej kultem ikony Matki Bożej Turkowickiej.

Dwudniowa sesja terenowa (20–21 czerwca), pod kierownictwem dr. Krzysztofa Kałamuckiego, była realizowana w północnej części Kotliny Sandomierskiej. Trasa umożliwiła poznanie regionu w kontekście jego pogranicznego położenia, zarówno w odniesieniu do przebiegu jednostek geologicznych i geomorfologicznych, krain geobotanicznych i ekosystemów, jak i granic administracyjnych oraz historyczno-kulturowych. Zwiedzano następujące miejsca: Łysaków – kamieniołom i punkt widokowy, Łążek Garncarski – centrum garncarstwa, Janów Lubelski – centrum kulturalne i turystyczne regionu, Momoty – wieś w Lasach Janowskich, enklawę osadni-

Fot. P. Ziełński

• Od lewej: dr hab. S. Terpiłowski, prof. UMCS (Prodziekan ds. Badań Naukowych), prof. L. Andrzejewski (UG), prof. A. Kostrzewski (UAM w Poznaniu), dr J. Rodzoś (Prodziekan ds. Studenckich), prof. R. Dobrowolski (Dziekan), prof. A. Bogucki (Uniwersytet im. I. Franko we Lwowie) i prof. K. Krzemień (UJ)

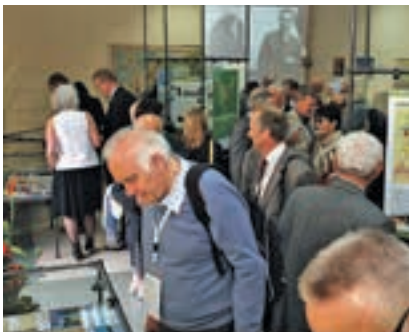
czą, Ulanów – centrum flisactwa oraz Stalową Wolę – miasto będące ważnym ośrodkiem COP. Dodatkową atrakcją był spacer w rezerwacie przyrody „Imielny Ług” na terenie Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie oraz spływ kajakowy rzeką Bukową, która w przeszłości na pewnym odcinku stanowiła granicę zaboru rosyjskiego i austriackiego.

Zorganizowany w Lublinie Kongres Geografów był niewątpliwie ważnym wydarzeniem w kalendarium polskiej geografii. Zgodnie z zamierzeniem organizatorów, umożliwił spotkanie przedstawicieli ośrodków geograficznych z całej Polski i dał kolejną okazję do dyskusji nad kondycją współczesnej polskiej geografii, zarysowującymi się nowymi polami badawczymi oraz możliwościami aplikacji i komercjalizacji wiedzy geograficznej. Kongres stworzył również sposobność do zaprezentowania lubelskiego ośrodka geo-

graficznego: jego wybitnych twórców i pracowników oraz bogatego dorobku naukowego, jaki powstał tutaj w trakcie 70 lat działalności. Kongres dał także możliwość promocji Lublina i regionu lubelskiego poprzez przybliżenie szczególnie interesujących lokalnych walorów przyrodniczych i kulturowych.

Na stronie internetowej Kongresu (www.ptg2015.umcs.lublin.pl) dostępny jest zbiór materiałów prezentowanych w poszczególnych sesjach naukowych, do których zaliczają się abstrakty wygłoszonych referatów i posterów, prezentacje wystąpień gości oraz artykuły składające się na tom specjalny „Czasopisma Geograficznego”. Ich dopełnieniem jest bogaty materiał fotograficzny, dokumentujący poszczególne wydarzenia podczas Kongresu i w czasie sesji terenowych.

*Małgorzata Flaga
Przemysław Mroczek*

Fot. P. Ziełński

• Uczestnicy Kongresu zwiedzający wystawę „70 lat lubelskiego ośrodka geograficznego”

Fot. Włodzisław Kosko

Konkurs European Language Label

29 maja 2015 r. jury konkursu European Language Label wybrało laureatów XIV edycji European Language Label (Europejski znak innowacyjności w dziedzinie nauczania i uczenia się języków obcych). ELL to europejski certyfikat ja-

kości w edukacji językowej, który jest wyróżnieniem przyznawanym w Polsce od 2001 r. za innowacyjne techniki kształcenia, a jego celem jest m.in. promowanie osiągnięć metodycznych i dydaktycznych w nauczaniu języków obcych. Od 2015 r. nagroda przyzna-

wana jest w jednej kategorii konkursowej: za projekt językowy realizowany pod opieką koordynatora w instytucji edukacyjnej.

Priorytety konkursu European Language Label obejmują wytyczne Komisji Europejskiej oraz krajowego jury. Na ich podstawie komisja selekcyjna dokonuje wyboru laureatów. W roku 2014/2015 na konkurs nadesłano ponad 70 projektów, spośród których jury pod przewodnictwem prof. Hanny Komorowskiej wybrało 12 laureatów. Wśród nich znalazły się państwowe egzaminy certyfikacyjne z języka polskiego jako obcego.

W uznaniu zasług Państwowej Komisji Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego oraz Zespołu Autorów Zadań i Egzaminatorów jury konkursu po raz pierwszy przyznało honorowy certyfikat

„European Language Label”. Wyróżnienie to stanowi dowód wielkiego uznania dla PKPZJPJO i ZAZiE za przygotowanie i wprowadzenie systemu poświadczania znajomości języka polskiego jako obcego na poziomach B1, B2 i C2 oraz za działania podejmowane na rzecz promocji naszego języka i kultury na forum międzynarodowym. Warto przy tym pamiętać, że język polski jest szóstym językiem Unii Europejskiej pod względem natywnych użytkowników języka, zaś polska kultura stanowi fragment wspólnej, zróżnicowanej kulturowo Europy.

Członkiem PKPZJPJO od początku jej istnienia jest prof. Jan Mazur. W skład ZAZiE wchodzi aż siedmiu pracowników CJKP UMCS: dr Anna Butcher, dr hab. Anna Dunin-Dudkowska, dr Bartłomiej Maliszewski,

dr Grażyna Przechodzka, dr hab. Małgorzata Rzeszutko-Iwan, dr hab. Katarzyna Sobstyl, dr Anna Trębska-Kerntopf. Prace ZAZiE – 45-osobowego ogólnopolskiego zespołu, którego członkami są przedstawiciele największych w Polsce ośrodków zajmujących się językowym kształceniem cudzoziemców, koordynuje od 2005 r. pracownik CJKP dr Grażyna Przechodzka. Sukces PKPZJPJO i ZAZiE to zatem również sukces naszego Centrum, tak licznie reprezentowanego w wymienionych instytucjach.

W imieniu Zespołu Autorów Zadań i Egzaminatorów dr G. Przechodzka odebrała to zaszczytne wyróżnienie na gali wręczenia certyfikatów ELL, która odbyła się 22 września 2015 r. w Przedstawicielstwie Polski w UE w Warszawie.

Grażyna Przechodzka

Rzeczywistość i jej reprezentacje

W dniach 2–4 września 2015 r. odbyła się II Ogólnopolska Konferencja Interdyscyplinarna: „Rzeczywistość i jej reprezentacje – od mimetyzmu do konstruktywizmu”, która wpisała się w cykl konferencji „Co i jak poznajemy przez obrazy?” i odbyła się w Domu Pracy Twórczej Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą. Wydarzenie zostało ponownie zorganizowane przez Zakład Filozofii Kultury Wydziału Filozofii i Socjologii UMCS i skupiło zarówno wybitnych przedstawicieli gremium akademickiego, jak i wieloletnich praktyków zajmujących się praktycznymi zastosowaniami interdyscyplinarnej myśli humanistycznej.

Podczas obrad uczestnicy mieli możliwość zapoznania się zarówno z historycznym dziedzictwem, jak również z aktualną recepcją filozoficznych, kulturoznawczych, artystycznych, lingwistycznych oraz wielu innych ujęć zagadnienia obrazowania rzeczywistości. Skala podejmowanej tematyki dała wyraz interdyscyplinarnej rozległości horyzontu poznawczego współczesnej estetyki.

W tegorocznej edycji konferencji wzięło udział ponad 50 przedstawicieli reprezentujących ponad 20 ośrodków akademickich. W obradach uczestniczyli m.in.: prof. dr hab. Artur Andrzejuk (UKSW), prof. dr hab. Jadwiga Mizińska (UMCS), dr hab. Dobrosław Bagiński, prof. nadzw. KUL, dr hab. Artur Mordka, prof. nadzw. UR, dr hab. Małgorzata Kowalewska, prof. nadzw. UMCS, dr hab. Zofia Majewska (UMCS), dr hab. Stefan Symotiuł, prof. em. UMCS, dr hab.

Marek Hetmański, prof. nadzw. UMCS, dr hab. Zbysław Muszyński, prof. nadzw. UMCS oraz przewodniczący komitetu organizacyjnego – dr hab. Maciej Teodor Kociuba (UMCS).

Celem wydarzenia było zwrócenie uwagi badaczy i naukowców na wieloaspektowość przemian kultury w dobie dokonującego się zwrotu ikonicznego. Sądząc po rozległości zagadnień, wysokiej kompetencji prelegentów i ich merytorycznym zaangażowaniu w dyskusję panelową, podczas sesji plenarnej i w sekcjach tematycznych, cel organizatorów został osiągnięty. Każdy z badaczy mógł liczyć na merytoryczną, frapującą dyskusję wokół prezentowanych przez siebie tez, jak również na gościnną atmosferę. Przewodniczący zakończył obrady, wyrażając nadzieję, że w przyszłym roku prelegenci ponownie zechcą zaszczyścić swą obecnością III edycję konferencji „Co i jak poznajemy przez obrazy?” w Kazimierzu Dolnym. Z efektami naukowego spotkania można będzie zapoznać się za sprawą powstającej monografii.

Krzysztof Rojek

• Od lewej: dr Urszula Opyrczał (UPJPII), mgr Marcin Szymański (UOp), dr Jarosław Strzelecki (UWM Olsztyn), dr Anna Palusińska (KUL), mgr Monika Marek-Łucka (ASP Wrocław, UW), mgr Marta Ryczkowska (KUL), dr Alicja Kędziora (UJ), dr Paweł Graf (UAM), dr Kinga Kiwała (AM Kraków)

Spośród wielu oferowanych nauczycielom akademickim przez program Erasmus+ możliwości dr Leszek Mikrut z Instytutu Filologii Słowiańskiej wybrał *Staff training mobility* oraz *Teaching assignments*, które realizował dniach 18–22 maja 2015 r. na Uniwersytecie Wielkotypnowskim im. Świętych Cyryla i Metodego w Bułgarii, na Wydziale Filologicznym, będąc gościem rusycystów i slawistów.

Dr Leszek Mikrut, który prowadzi zajęcia m.in. ze specjalistycznego praktycznego tłumaczenia, będąc jednocześnie tłumaczem przysięgłym języków rosyjskiego i ukraińskiego, podzielił się z bułgarskimi studentami doświadczeniem z zakresu pracy tłumacza tekstowego oraz słowa żywego, konsekwentnego i symultanicznego (kabinowego). Dwa wykłady prelegenta, prezentujące doświadczenia lubelskiej rusycystyki zarówno w sferze zajęć dla studentów z zakresu praktycznego tłumaczenia, jak i języka biznesu spotkały się z zainteresowaniem słuchaczy.

Ze względu na fakt, iż dr Leszek Mikrut prowadzi na Wydziale Humanistycznym także wykłady i zajęcia z zakresu organizacji ruchu turystycznego i techniki obsługi grup turystycznych, zaproponował zajęcia dotyczące sposobów porozumiewania się pilota wycieczek bez znajomości języka interlokutora. Dwa kolejne spotkania, tym razem w formie konwersatoryjnej, odbyły się w gronie studentów polonistów, bohemistów i serbistów, poszerzonym o wykładowców bułgarskich i zagranicznych oraz o studentów rusycystów z UMCS, którzy odbywali wtenczas studia na Uniwersytecie Wielkotypnowskim w ramach programu Erasmus+. A ponieważ wśród obecnych znajdowało się kilkanaście osób, które jako przewodnicy i piloci mają w praktyce do czynienia z turystyką, pozostali zaś turystami bywają, a wszyscy są czynnymi filologami, dlatego tematyka wykładu spowodowała ożywioną wymianę zdań.

Kolejne spotkanie, tym razem o charakterze dyskusyjnym, odbyło się w gronie studentów slawistów i polonistów. Obecni byli na nim także miejscowi wykładowcy oraz goście z Polski, Czech i Serbii. Po wykładzie dr. Leszka Mikruta, poświęconym spe-

Erasmus+ na Uniwersytecie Wielkotypnowskim w optyce wykładowcy UMCS

Przeznaczone dla czynnych dydaktyków wyjazdy pracowników uniwersyteckich w ramach programu Erasmus+, który zastąpił program Erasmus, stanowią świetną okazję do sprawdzenia i doskonalenia kompetencji dydaktycznych i naukowych, ale także realizacyjnych i kulturoznawczych. Umożliwiają nawiązywanie kontaktów o charakterze dydaktycznym i naukowym oraz stwarzają warunki do inicjowania współpracy z zagranicznymi uczelniami.

cyfice pracy tłumacza ustnego ze szczególnym uwzględnieniem translacji symultanicznej, miała miejsce dyskusja połączona z wymianą doświadczeń.

Ostatni z zaplanowanych wykładów odbył się na prośbę wykładowców Katedry Literatury Rosyjskiej i przeznaczony był dla bułgarskich studentów II roku rusycystyki. Dr Leszek Mikrut omawiał cechy szczególne i mało zbadane aspekty rozwoju rosyjskiej powieści historycznej II poł. XIX w.

Dla Polaka, a do tego wykładowcy akademickiego, neofilologa już sam pobyt w prastarym i tak ważnym dla bałkańskiej kultury Wielkim Tyrnowie na uniwersytecie był niezwykle wartościowym wydarzeniem. Możliwość zaprezentowania swych osiągnięć międzynarodowemu gremium oraz wymiana doświadczeń na forum teoretyków i praktyków przekładu ustnego i pisemnego, wśród pochodzących z różnych krajów organizatorów turystyki nie zdarza się zbyt często.

Dodatkowo, cenna była możliwość osobistego zapoznania się z procesem nauczania jego ojczystego języka na poziomie uniwersyteckim w tym położonym nad rzeką Jantrą jednym z najstarszych miast w Bułgarii, historycznie trzeciej stolicy państwa, będącej symbolem bułgarskiej niepodległości i państwowości. Wielkie wrażenie wywarł na autorze „Gabinet Polski” (wchodzący obecnie w skład Centrum Slawistycznego), od podstaw stworzony kilka lat temu na Uniwersytecie Wielkotypnowskim przez dr Mariolę Mostowską z Instytutu Filologii Słowiańskiej

UMCS. Do dziś osoba ta, sama będąc absolwentką Uniwersytetu Sofijskiego im. Świętego Klemensa z Ochrydy, która kilka lat pracowała w charakterze wykładowcy w Bułgarii, nadal żyje we wspomnieniach miejscowych bułgarystów i slawistów jako ta, która samodzielnie przywoziła z Polski nad Jantrę zakupione nierzadko na własny koszt książki, starała się o umeblowanie i wyposażenie gabinetu, będącego skrawkiem polskości w Wielkim Tyrnowie.

Bardzo sympatycznym akcentem pobytu dr. L. Mikruta w Wielkim Tyrnowie był aspekt kulturowy. Opracowany wspólnie z prof. dr hab. Walentyną Bondżołową, uczelnianym koordynatorem programu Erasmus+, plan turystyczny obejmował zabytki kultury świeckiej i sakralnej tego urokliwego miasta oraz malowniczo położonej miejscowości Arbanasi. Prof. W. Bondżołowa wraz ze swym mężem prof. dr hab. Hristo Bondżołowem, slawistą, obecnie rektorem Uniwersytetu Wielkotypnowskiego, osobiście towarzyszyli lubelskiemu gościowi.

Częste wizyty na tej bałkańskiej uczelni osób z Instytutu Filologii Słowiańskiej UMCS w ramach programu Erasmus+, którego wydziałowym koordynatorem jest kierownik Zakładu Językoznawstwa Słowiańskiego prof. dr hab. Petar Sotirov, stwarzają pożądane okazje nie tylko do coraz lepszych relacji językowych i kulturowych pomiędzy naszymi społecznościami, ale również do wytworzenia wielu niezwykle owocnych prywatnych relacji interpersonalnych.

Dr Leszek Mikrut
Instytut Filologii Słowiańskiej UMCS

• Dr Jarosław Banaś odbiera Best Paper Award

W dniach 26–29 maja 2015 r. w Uniwersytecie Aldo Moro w Bari we Włoszech odbyła się konferencja „MakeLearn and TIIM Joint International Conference 2015”. Obrady poświęcono tematyce zarządzania kapitałem intelektualnym oraz innowacyjności organizacji w warunkach zrównoważonego społeczeństwa angażującego swoich obywateli. Organizatorami konferencji byli: International School for Social and Business Studies (Celje, Słowenia), Kasetsart University (Bangkok, Tajlandia) i Wydział Ekonomiczny UMCS. W spotkaniu brało udział ponad 300 uczestników z 44 krajów. Wydział Ekonomiczny reprezentowała grupa 33 pracowników naukowo-dydaktycznych, 16 doktorantów i 6 studentów, która zaprezentowała najliczniejszy, liczący 59 opracowań, zbior artykułów i referatów konferencyjnych.

W czasie konferencji odbyły się 54 sesje tematyczne, poświęcone m.in.

problematyce: zarządzania współczesnymi organizacjami, finansów, innowacji, systemów informacyjnych, integracji europejskiej, zagadnień prawnych prowadzenia biznesu oraz funkcjonowania rynku pracy. W trakcie uroczystego zakończenia wręczono dwie nagrody naukowe dla autorów najlepszych artykułów konferencyjnych. Jedną z nich (*Best Paper Award*) otrzymał dr Jarosław Banaś z Zakładu Systemów Informacyj-

magującej zrównoważony rozwój przemysłu rolnego w wybranych krajach europejskich (koordynatorem projektu w UMCS jest dr Paweł Pasierbiak).

Wyjazd na konferencję tak licznej grupy nie mógłby odbyć się bez wsparcia wielu osób. Dziękujemy Pracownikom Biura ds. Współpracy Międzynarodowej, Kwestury oraz Beacie Kozłowskiej, która ze strony Wydziału odpowiadała

Współpraca z Uniwersytetem Aldo Moro

nych Zarządzania za publikację pt. *Determinants of Online Shopping Behavior*.

W przeddzień konferencji odbyła się uroczystość podpisania porozumienia partnerskiego pomiędzy Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej i Uniwersytetem Aldo Moro w Bari. W imieniu Prorektora prof. dr. hab. Ryszarda Dębickiego w ceremonii uczestniczył Dziekan Wydziału Ekonomicznego dr hab. Zbigniew Pastuszek, prof. nadzw. Uczelnie deklarują wymianę kadry naukowej, studentów i doktorantów oraz wspólne aplikowanie w międzynarodowych konkursach grantowych. Jednym z owoców dotychczasowej współpracy Uczelni jest m.in. realizacja projektu ELISAA (Tempus), poświęconego opracowaniu platformy informatycznej wspo-

za przygotowanie dokumentacji.

Następna konferencja MakeLearn & TIIM odbędzie się w dn. 25–27 maja 2016 r. w Timisoarze (Rumunia). Szczegóły: <http://makelearn.mfdps.si>.

Dr Łukasz Wiechetek

• Podpisanie porozumienia o współpracy

Rozwój Polesia Lubelskiego

W dniach 27–28 czerwca 2015 r. w Okuninie nad Jeziorem Białym odbyła się konferencja „Zasoby naturalne i możliwości inwestycyjne szansą na wykreowanie nowych usług prozdrowotnych i turystyki medycznej Polesia”, zorganizowana przez Lubelski Klub Biznesu (LKB), który podejmuje działania nastawione na inicjowanie, rozwój i zacieśnianie kontaktów w relacji biznes – nauka – samorząd.

Środowisko naukowe Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, na zaproszenie LKB, reprezentowali pracownicy Zakładu Geografii Regionalnej i Turystyki Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej – prof. dr hab. Andrzej Świeca, dr hab. Ewa Skowronek, dr Renata Krukowska i dr Andrzej Tucki.

Konferencję otworzyła Prezes Stowarzyszenia Lubelski Klub Biznesu Agnieszka Gąsior-Mazur. Dyskusje panelowe dotyczyły takich problemów jak: potencjał turystyczny i możliwości inwestycyjne Polesia (moderator – prof. dr hab. Andrzej Świeca, UMCS), turystyka medyczna i usługi prozdrowotne pomysłem na rozwój i promocję Polesia (moderator – Marzena Strok-Sadło, Urząd Miasta Lublin), zdrowie managera drogą do sukcesu i rozwoju firmy (moderator – lek. med. Kalina Tatara, Centrum Medyczne Sanitas).

Panele kończyła ożywiona dyskusja, dzięki której naukowcy, samorządowcy oraz przedsiębiorcy wymieniali poglądy dotyczące wspólnego kreowania turystyki medycznej i nowych usług prozdrowotnych na obszarze Polesia.

Jednym z wymiernych efektów konferencji było podpisanie wspólnej Deklaracji Poparcia Inicjatywy „Po zdrowie – wybierz Lubelszczyznę!”.

Dr Renata Krukowska

Zakład Geografii Regionalnej i Turystyki UMCS

Postępowanie z dokumentacją projektów unijnych

W dniach 16–17 września 2015 r. w Centrum Biblioteczno-Informacyjnym Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego miała miejsce konferencja naukowo-szkoleniowa zorganizowana przez Sekcję Archiwów Instytucji Naukowych i Kulturalnych Stowarzyszenia Archiwistów Polskich i Archiwum Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

Tematyka spotkania dotyczyła postępowania z dokumentacją projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej i innych źródeł zewnętrznych oraz zmian, jakie wprowadza nowela ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach z dnia 14 lipca 1983 r.

W konferencji wzięli udział m.in. Dyrektor Departamentu Kształtowania Narodowego Zasobu Archiwalnego Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych mgr Paweł Pietrzyk, Dyrektor Departamentu Archiwistyki Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych dr Andrzej Klubiński, Przewodnicząca Centralnej Komisji Archiwalnej Oceny Dokumentacji mgr Iwona Fischer z Archiwum Narodowego w Krakowie, mgr Ewa Stefaniak z Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach oraz przedstawiciele archiwów uczelnianych i instytucji kultury.

Dyrektor mgr Paweł Pietrzyk przedstawił problematykę kontroli przestrzegania przepisów archiwalnych w świetle nowelizacji ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach. Przewodnicząca mgr Iwona Fischer zaprezentowała stanowisko w sprawie wartościowania dokumentacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Zwróciła uwagę, że brak przepisów metodycznych opracowania dokumentacji projektów nie przekreśla drogi do wypracowania własnej praktyki oceny oraz odpowiedzi na pytania, co w przyszłości będzie ważne dla historii naszego państwa, regionu, miasta, uczelni; jaki wpływ wywarły unijne

środki finansowe na naszą rzeczywistość, co udało się zrealizować, a co nie i z jakich względów. Pytania te stanowią istotne tezy uwzględniane przy selekcji dokumentacji.

Mgr Ewa Stefaniak omówiła kontrole jednostek realizujących projekty EFS w zakresie przestrzegania przepisów kancelaryjno-archiwalnych. Zaznaczyła, iż każdy realizowany projekt podlega normom unijnym i dokumentacja projektów ma różne, indywidualne okresy przechowywania.

Praktykę postępowania z dokumentacją projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej i innych źródeł zewnętrznych w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika przybliżyła mgr Paulina Bunkowska, pracownik archiwum uniwersyteckiego. Wystąpiła z postulatem, aby dążyć do upraszczania procedur, a nie tworzyć nowe, i traktować każdy projekt jako odrębną sprawę, a dokumentację projektu jako akta sprawy, zaś rejestr projektów jako spis spraw. W Jednolitym rzeczowym wykazie akt UMK sprawy te zostały ujęte w klasie g: Współpraca krajowa i zagraniczna. Warto zaznaczyć, że podobnie traktuje te sprawy Jednolity rzeczowy wykaz akt UMCS.

Kolejne wystąpienia, m.in. dr Andrzeja Szczepaniaka z Archiwum Muzeum Narodowego w Warszawie, mgr Joanny Kapitan z KUL czy mgr Barbary Brandt-Goleckiej z Politechniki Wrocławskiej dotyczyły specyfiki pracy w ich instytucjach, problemów wynikających z prowadzenia dokumentacji projektów unijnych oraz przyjętych rozwiązań.

W drugim dniu obrad dr Andrzej Klubiński przedstawił obszary współpracy z archiwami szkół wyższych, instytucji naukowych i kulturalnych. Przedyskutowano trzy kluczowe problemy Sekcji dotyczące statusu pracowników archiwów uczelnianych, szkoleń dla personelu archiwów uczelnianych oraz wypracowania wzorcowego jednolitego wykazu akt szkoły wyższej.

Anna Romanowska

Fot. Krzysztof Trojnar

• Od lewej: dr Piotr Jaranowski, dr hab. Marcin Zdrenka, dr Piotr Domeracki, Instytut Filozofii UMK

Wolność – dar, pułapka czy wyzwanie?

W dniu 22 września 2015 r. na Wydziale Filozofii i Socjologii UMCS odbyła się IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu „Nauka i Edukacja wobec wyzwań XXI wieku” pt. „Wychowanie ku wartościom. Wolność – dar, pułapka czy wyzwanie?”. Konferencja jest cenionym i znanym, cyklicznym wydarzeniem naukowym, odbywającym się od 2012 r. w Lublinie dzięki współpracy trzech jednostek: Bursy Szkolnej nr 2 w Lublinie, Bursy Szkolnej nr 3 w Lublinie oraz Zakładu Etyki Wydziału Filozofii i Socjologii UMCS.

Fot. Krzysztof Trojnar

• Prof. dr hab. Jacek Hołówka, Instytut Filozofii UW

Każdego roku udział w niej biorą wybitni przedstawiciele świata nauki, teoretycy i praktycy wychowania, a w szczególności szerokie grremium zainteresowanych osób. Wydarzenie skierowane jest do dyrektorów, pedagogów, psychologów, wychowawców burs, internatów, świetlic, ośrodków wychowawczych, pedagogów szkol-

nych, pracowników poradni, nauczycieli wychowawców, studentów oraz wszystkich, którym bliska jest idea wychowania ku wartościom. Tegoroczna konferencja została objęta patronatem honorowym Ministra Edukacji Narodowej, Marszałka Województwa Lubelskiego, Lubelskiego Kuratora Oświaty, Prezydenta Miasta Lublin oraz Europośla Krzysztofa Hetmana, a także patronatem medialnym Akademickiego Radia Centrum i Gazety Wyborczej w Lublinie.

Monika Baczevska-Ciupak

Sukces kierunku International Relations

W roku akademickim 2015/2016 po raz pierwszy na UMCS uruchomiono kierunek studiów prowadzony w języku angielskim – International Relations, studia II stopnia. O koncepcji tych studiów oraz ich promocji z prof. Markiem Pietrasem, Prodziekanem ds. badań naukowych i współpracy z zagranicą, Kierownikiem Zakładu Stosunków Międzynarodowych Wydziału Politologii UMCS oraz Marcinem Gołębiowskim, Dyrektorem Centrum Promocji UMCS rozmawia Redakcja „Wiadomości Uniwersyteckich”.

Redakcja: Panie Profesorze, jak powstał pomysł utworzenia kierunku International Relations?

Prof. Marek Pietraś: Inicjatywa utworzenia kierunku stosunki międzynarodowe w języku angielskim zrodziła się kilka lat temu. U podstaw tego pomysłu legło kilka uwarunkowań. Przede wszystkim, odzwierciedla on dojrzałość merytoryczną – potwierdzoną prowadzonymi badaniami – ale i językową Wydziału Politologii UMCS, zwłaszcza zaś Zakładu Stosunków Międzynarodowych, do rozpoczęcia kształcenia w języku angielskim. Uznaliśmy ponadto, że standardem aktywności akademickiej, znakiem czasów i wymogiem chwili jest umiędzynarodowienie procesu dydaktycznego, w tym przygotowanie oferty skierowanej nie tylko do naszych studentów, ale także do obcokrajowców. Jest dla nas rzeczą ważną, aby Wydział Politologii UMCS znalazł się w grupie tych uczelni i wydziałów, które realizują proces kształcenia w języku angielskim. Warto podkreślić, że w Polsce tych jednostek, które posiadają w swojej ofercie kształcenia kierunek stosunki międzynarodowe w języku angielskim – wbrew wszelkim pozorom – nie jest zbyt wiele. W związku z tym, było dla nas wyzwaniem, ale i motywacją, wejście do tego dosyć elitarnego grona właśnie z taką propozycją.

Jakie są założenia programowe?

Program kształcenia jest połączeniem wiedzy ogólnej na temat stosunków międzynarodowych z wiedzą szczegółową dotyczącą międzynarodowych problemów ekonomicznych, ekologicznych, politycznych, kulturalnych i wojskowych współczesnego świata. Stosunki w poszczególnych rejonach świata, kwestie bezpieczeństwa, procesy globalizacji, integracja europejska również zawierają się w programie kształcenia. Niezwykle atrakcyjnym elementem oferty programowej jest możliwość studiowania języków Europy Środkowo-Wschodniej. Ta inicjatywa jest próbą uatrakcyjnienia naszej oferty oraz podkreślenia budowania więzi studentów obcokrajowców z Polską i z Europą Środkowo-Wschodnią. W rezultacie nasi absolwenci swoje przyszłe kariery zawodowe być może będą chcieli realizować w powiązaniu z tą częścią szybko zmieniającej się Europy.

Jakie specjalności są oferowane w ramach kierunku International Relations?

Na poziomie specjalności program znacząco odbiega od tego, co proponujemy na kierunku stosunki międzynarodowe w języku polskim. Na kierunku International Relations oferujemy dwie specjalności: stosunki międzynarodowe w Europie Środ-

Fot. Robert Figzek

• Prof. Marek Pietraś

kowo-Wschodniej oraz dyplomacja ekonomiczna. Odzwierciedlają one prowadzone przez nas badania, ale również świadomy zamysł kształtowania procesu dydaktycznego. W odniesieniu do specjalności stosunki międzynarodowe w Europie Środkowo-Wschodniej ten zamysł wynika z faktu, że i chcemy, i uważamy, że mamy prawo uczyć studentów – nie tylko naszych rodaków, ale i obcokrajowców – o tej części Europy, w której jesteście. Jest to obszar znaczących zmian zarówno politycznych, jak i ekonomicznych.

Natomiast pomysł specjalności dyplomacja ekonomiczna odzwierciedla pewną cechę ewolucji i zmiany współczesnych stosunków międzynarodowych, zwłaszcza w warunkach procesów globalizacji, jaką jest ich „ekonomizacja” – zwiększanie komponentu ekonomicznego w funkcjonowaniu międzynarodowego obrotu. Kwestie ekonomiczne stają się integralnym elementem działań dyplomatycznych. Jesteśmy głęboko przekonani, że ten fakt, który odzwierciedla tendencję zmiany polityki zagranicznej wielu państw, powinien znaleźć także odzwierciedlenie

w procesie kształcenia, w przygotowywaniu wysokiej klasy specjalistów z tego zakresu.

Kto jest adresatem tej oferty kształcenia – do kogo program jest skierowany?

Biorąc pod uwagę kryteria formalne, program jest skierowany do kandydatów, którzy ukończyli studia I stopnia. Natomiast biorąc pod uwagę kryteria merytoryczne, program jest adresowany do wszystkich tych, którzy wykazują zainteresowanie tematyką międzynarodową – do osób, które są zainteresowane kształtowaniem swojej ścieżki kariery zawodowej w powiązaniu z tematyką międzynarodową, z obrotem międzynarodowym, z funkcjonowaniem w instytucjach międzynarodowych, w strukturach służby zagranicznej, ale i w wielu innych instytucjach, które zajmują się obrotem międzynarodowym dotyczącym nie tylko wielkiej polityki, ale również zmian i zjawisk, które zachodzą na poziomie lokalnym. W konsekwencji oznacza to, że program jest skierowany do szerokiej grupy osób, które są zainteresowane tematyką międzynarodową, które chcą swoje aspiracje życiowe realizować poprzez zgłębianie wiedzy z tego zakresu. Istotne i specyficzne dla tego kierunku jest to – w przeciwieństwie do studiów w języku polskim – że osobami, do których program jest adresowany, są także obcokrajowcy, bez ograniczeń geograficznych. I w takim właśnie – wręcz globalnym zakresie – podejmujemy działania promocyjne tego kierunku.

Jakie kolejne kroki chcą Państwo podjąć w celu rozwoju kierunku International Relations? Czy planują Państwo uruchomienie procedury podwójnego dyplomowania?

Ważnym elementem rozwoju programu International Relations i jego atrakcyjności jest procedura podwójnego dyplomowania. Oznacza ona studiowanie na Wydziale Politologii UMCS, ale także na uczelniach partnerskich i możliwość

otrzymania dyplomu ukończenia studiów dwóch uczelni jednocześnie. Podpisaliśmy umowę z Uniwersytetem im. Tarasa Szewczenki w Kijowie (z Wydziałem Stosunków Międzynarodowych) i już od tego roku akademickiego studenci naszego Wydziału oraz studenci Wydziału Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu im. T. Szewczenki w Kijowie mogą korzystać z tej procedury. Wymogiem jest studiowanie przez rok na uczelni macierzystej i przez rok na uczelni partnerskiej. Ta inicjatywa to dopiero początek naszych działań na rzecz podwójnego dyplomowania. Podjęliśmy rozmowy na temat wdrożenia tej procedury we współpracy z uniwersytetem w Wilnie, a planujemy z Uniwersytetem Iwana Franki we Lwowie. Jesteśmy zainteresowani poszerzeniem tej oferty o partnerów z Europy Zachodniej, Północnej i Południowej.

Redakcja: Panie Dyrektorze, promocja oferty studiów w języku angielskim na rynkach światowych stanowi duże wyzwanie dla Uniwersytetu. Jakie działania podjęli Państwo w celu promocji kierunku International Relations?

Marcin Gołębiowski: Najważniejszą kwestią było właściwe rozplanowanie przebiegu podejmowanych działań. W przypadku promocji kierunków skierowanych przede wszystkim do cudzoziemców kampania marketingowa musi być przeprowadzona z dużym wyprzedzeniem, a sam proces

rekrutacji rozpoczyna się już wczesną wiosną. W pierwszej kolejności, wspólnie z przedstawicielami Wydziału Politologii, przygotowaliśmy broszurę informacyjną, w której oprócz standardowych informacji o kierunku zamieściliśmy również wypowiedzi naszych profesorów oraz absolwentów – ambasadorów kierunku International Relations. Kolejnym bardzo ważnym elementem strategii promocyjnej było zamieszczenie rozbudowanych wizytówek dotyczących kierunku studiów na stronach internetowych programów Ready! Study! Go, Study in Poland oraz Study in Lublin. Zależało nam również na tym, aby treści prezentowane na portalu www.umcs.pl w przystępny sposób przedstawiały procedurę rejestracji i zasady podejmowania studiów przez cudzoziemców. Informacje o programie studiów były prezentowane również na zagranicznych portalach edukacyjnych. Dodatkowo przygotowaliśmy spot reklamowy dla kierunku International Relations.

Kampania marketingowa zawierała komunikaty skierowane zarówno do studentów polskich, jak i cudzoziemców. Zastosowaliśmy odmienne

narzędzia internetowe w zależności od kraju pochodzenia kandydatów. W stosunku do studentów z Polski kluczowym narzędziem przekazu i komunikacji były reklamy na portalach edukacyjnych i społecznościowych. Wykorzystaliśmy również możliwości oferowane przez kampanię reklamową Google AdWords. Natomiast dotarcie z przekazem do cudzoziemców było możliwe m.in. dzięki dobrym relacjom z naszymi zagranicznymi partnerami.

Niewątpliwie promocja anglojęzycznych ścieżek kształcenia stanowi swego rodzaju wyzwanie. Działania te postrzegamy jednak jako inwestycję w rozwój Uniwersytetu, zwłaszcza że współczesny rynek edukacyjny bez wątpienia staje się rynkiem globalnym. Dlatego też – w szczególności na etapie początkowym – powinniśmy przeznaczać środki finansowe na budowanie marki i pozytywnego wizerunku UMCS na rynkach światowych. Jest to bowiem kapitał, który z pewnością zapoczątkuje w przyszłości.

Obecnie większość cudzoziemców podejmujących studia na UMCS pochodzi z Ukrainy. Czy również w przypadku rekrutacji na kierunek International Relations kandydaci z tego kraju stanowią główną grupę docelową?

Ukraina stanowi jeden ze strategicznych obszarów, z których pozyskujemy studentów. Z satysfakcją przyjmujemy fakt, że wśród studentów International Relations są osoby z Ukrainy, gdyż do-

strzegamy olbrzymi potencjał w tym rynku, a ścieżki anglojęzyczne stanowią kolejną szansę na pozyskiwanie nowych studentów. Należy jednak podkreślić, że kierunek International Relations cieszy się dużym zainteresowaniem również wśród kandydatów z takich państw jak: Turcja, Hiszpania, Kazachstan, Chiny, Irlandia, Rosja. W naszym obszarze zainteresowań – w kontekście przyszłorocznych działań promocyjnych – znajduje się również Białoruś, z której co roku mamy coraz więcej kandydatów na studia pełnopłatne. Planujemy również zintensyfikowanie działań promocyjnych dedykowanych na rynki w Kazachstanie, Turcji, Uzbekistanie i Chinach. Naszym perspektywicznym celem jest również Europa Zachodnia – w tym przypadku ważną płaszczyzną do pozyskiwania studentów są programy wymian takie jak Erasmus+.

W jaki sposób przebiega proces rekrutacji studentów na kierunek International Relations?

W przypadku cudzoziemców proces rekrutacji jest bardziej skomplikowany niż procedura stosowana wobec osób przyjmowanych według standardowych zasad. Jednym z najważniejszych elementów jest weryfikacja dokumentów ukończenia studiów pierwszego stopnia oraz certyfikatów lub potwierdzeń znajomości języka angielskiego. Wymogiem formalno-prawnym jest również dostarczenie przez kandydatów odpowiednio zalegalizowanych lub opatrzonych w apostille dokumentów, przetłumaczonych na język polski.

Rekrutacja na kierunek International Relations była prowadzona nieprzerwanie od kwietnia do końca września. W celu zapewnienia jak najlepszej komunikacji pomiędzy Uniwersytetem a kandydatami został utworzony dedykowany adres: international.relations@umcs.pl, za pomocą którego na bieżąco była prowadzona korespondencja z osobami zainteresowanymi. Procedura rekrutacji – w tym rozmowy kwalifikacyjne – była przeprowadzana również z wykorzystaniem programu Skype. W sam proces rekrutacji zaangażowanych było kilka jednostek Uniwersytetu – Biuro Rekrutacji, Biuro ds. Studiów i Studentów Zagranicznych, Centrum Nauczania i Certyfikacji Języków Obcych oraz przedstawiciele Wydziału Politologii UMCS.

Jednym z determinantów pomyślnej finalizacji procesu rekrutacji była bardzo ścisła współpraca pomiędzy Centrum Promocji a Wydziałem Politologii. Wszystkie elementy kampanii, w tym rynki docelowe, były na bieżąco konsultowane z przedstawicielami kierunku International Relations. W moim przekonaniu, współpraca przebiegała bardzo sprawnie, czego efektem jest uruchomienie, po raz pierwszy na UMCS, kierunku realizowanego w języku angielskim. Skutecznie przeprowadzona kampania reklamowa z zastosowaniem innowacyjnych narzędzi internetowych, pozwalających na wypromowanie doskonałej jakościowo oferty kształcenia również stanowiła ważny element całego przedsięwzięcia. ●

• Fragmenty broszury

Kampania promocyjno-rekrutacyjna 2015/2016

Działania promocyjne Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej skierowane do uczniów szkół ponadgimnazjalnych są realizowane przez Centrum Promocji z uwzględnieniem kalendarza roku szkolnego, ze szczególnym nastawieniem na uczniów klas maturalnych.

Standardową formą promocji oferty kształcenia UMCS jest udział przedstawicieli Centrum Promocji w targach edukacyjnych, organizowanych w większości miast powiatowych województwa lubelskiego, jak i regionów ościennych. Dodatkowo, przedstawiciele Centrum Promocji, wspólnie z nauczycielami akademickimi z poszczególnych Wydziałów, realizują szereg indywidualnych wyjazdów do szkół ponadgimnazjalnych z wykładami, warsztatami czy pokazami.

Od 2010 r. Uniwersytet stale rozwija autorski program współpracy ze szkołami partnerskimi. Dotychczas Uczelnia podpisała porozumienia z ponad 45 placówkami z Lubelszczyzny, Podkarpacia, Mazowsza oraz regionów świętokrzyskiego i podlaskiego. Należy również podkreślić, że szereg Wydziałów samodzielnie współpracuje z klasami profilowanymi w szkołach ponadgimnazjalnych. Centrum Promocji stawia również na promocję międzynarodową, mającą na celu pozyskanie

REKRUTACJA 2015/2016

DOŁĄCZ DO NAS!

UMCS www.umcs.pl

• Reklama prasowa

studentów cudzoziemców. Kampanie reklamowe obejmują takie państwa jak Ukraina czy Białoruś. Jesteśmy aktywni na zagranicznych portalach edukacyjnych dedykowanych zarówno do kandydatów ze Wschodu, jak i Europy Zachodniej. Centrum Promocji rozwija również współpracę ze szkołami oraz stowarzyszeniami z Ukrainy. Obecnie jest realizowany program partnerski z kilkoma szkołami z obwodów lwowskiego, iwano-frankowskiego, tarnopolskiego oraz odeskiego. W planach jest dalsza ekspansja w celu pozyskania nowych partnerów do współpracy.

Istotnym elementem kampanii wizerunkowej w 2015 r. było stworzenie odpowiedniej kreacji dopasowanej do grupy odbiorców, którą w przeważającej większości są maturzyści. Naszym celem było przedstawienie oferty kształcenia oraz wykreowanie wartości dodanej, czyli przedstawienie, jakie możliwości rozwoju w sferach edukacyjnej, naukowej, artystycznej czy sportowej daje nasz Uniwersytet.

Kampania reklamowa opierała się na hasle „Poznaj ludzi z pasją”. Do udziału w sesji zdjęciowej stanowiącej podstawę kreacji kampanii zaprosiliśmy zarówno studentów, jak i pracowników naukowych naszej Uczelni. W ten oto sposób

• Fragment broszury

Poznaj naszych superbohaterów! www.bohater.umcs.lublin.pl

powstała całość w stylu komiksowym łącząca ze sobą dwa istotne elementy: naukę i budowanie indywidualnej ścieżki edukacyjnej wraz z możliwością rozwijania swoich pasji i zainteresowań.

W celu jak najlepszego dotarcia do naszej grupy docelowej, przygotowaliśmy mediaplan obejmujący różne narzędzia i kanały komunikacji. W głównej mierze kampania wizerunkowa była prowadzona za pośrednictwem Internetu. Oferta kształcenia w postaci rozbudowanych zakładów była dostępna na wielu internetowych portalach edukacyjnych. Ta forma prezentacji oferty Uczelni była wzmocniona poprzez zamieszczanie reklam UMCS w artykułach internetowych zawierających przydatne informacje dla maturzystów.

Bardzo istotnym narzędziem wykorzystanym podczas tegorocznej kampanii wizerunkowej był portal społecznościowy Facebook. Reklama UMCS była dostępna w formie sponsorowanych postów (artykułów), które wyświetlały się potencjalnym kandydatom (osobom w wieku 18–21 lat) na ich indywidualnych profilach. Na portalu Facebook prezentowane były nie tylko treści i reklamy w formie statycznej, ale również spot promocyjny UMCS. Zostały w nim przedstawione cztery postacie: naukowiec (w osobie dr. hab. Zbigniewa Pastuszaka, prof. nadzw.) oraz trzech studentów prezentujących różne obszary zainteresowań – sportsmenkę, studentkę nauk ścisłych oraz studenta w bibliotece. Postacie zachęcały do podjęcia właściwego wyboru – studiów na UMCS. Spot reklamowy spotkał się z bardzo dużym zainteresowaniem w Internecie. Zgodnie z Reportem z przeprowadzonych działań marketingowych przygotowanym przez INB Marketing (raport z I tury kampanii, za okres od

9.06.2015 r. do 12.07.2015 r.) na samym portalu Facebook film miał ponad 131 tys. wyświetleń.

Kolejnym kanałem, w którym były prezentowane reklamy UMCS, był YouTube, gdzie również nasze reklamy spotkały się z zainteresowaniem ze strony użytkowników. Instrumentem wspierającym kampanię UMCS w Internecie była również kampania Google AdWords, mająca za zadanie wyświetlanie różnych formatów reklam UMCS na stronach internetowych.

Potwierdzając zasadność wykorzystania narzędzi internetowych w celu przeprowadzenia kampanii, poniżej prezentujemy skrócony raport z podjętych działań.

Kampania rekrutacyjna UMCS – tura I:

Facebook

- Reklama postów rekrutacyjnych – całkowity zasięg wyświetlanych reklam – 147 362 odsłon
- Reklama filmiku promocyjnego UMCS – całkowity zasięg wyświetlanego filmiku – 131 860 odsłon

Google AdWords: bannery remarketingowe wyświetlone zostały 1 210 268 razy

Kanał YouTube: promocja filmu – spot został wyświetlony 527 319 razy

Kampania rekrutacyjna UMCS – tura II:

Facebook

- Reklama postów rekrutacyjnych – całkowity zasięg wyświetlanych reklam – 149 961 odsłon
- Reklama filmiku promocyjnego UMCS – całkowity zasięg wyświetlanego filmiku – 107 736 odsłon

Google AdWords: bannery remarketingowe wyświetlone zostały 496 244 razy

Kanał YouTube: promocja filmu – spot został wyświetlony 151 967 razy.

Na podstawie zestawienia należy przyjąć, że kampania przeprowadzona z wykorzystaniem narzędzi internetowych przyjęła się bardzo dobrze, a skuteczność zastosowanych instrumentów przełożyła się na wyniki w rejestracjach naszych kandydatów. W naszej ocenie, w latach kolejnych należy rozwijać tę formę prezentacji treści i dotarcia do grupy docelowej.

Promocja oferty UMCS odbyła się także z wykorzystaniem standardowych form reklamy takich jak: reklamy prasowe w dodatkach edukacyjnych, artykuły sponsorowane czy wkładki w prasie lokalnej. Taką promocją to dobre źródło wiedzy dla maturzystów przekazane przez rodziców, którzy w dużej części czytają popularne dzienniki czy tygodniki lokalne.

Przy promocji rekrutacji na UMCS skorzystaliśmy również ze spotów radiowych. Reklama ukazała się w takich radiostacjach jak: Radio Eska Lublin, Radio Eska Zamość, Eska Kielce, Eska Radom, Eska Starachowice, Radio Lublin, Radio Free, Radio Żółte Przeboje, Radio Centrum oraz Radio Puławy. Spoty radiowe były prezentowane w czerwcu i we wrześniu.

Dodatkową formą promocji było zamieszczanie reklam i spotów w monitorach LCD w komunikacji miejskiej. Trafionym rozwiązaniem jest także reklama w postaci krótkiego filmiku promocyjnego, który wyświetlany był przed emisją filmów w sieciach kinowych (Rzeszów, Radom, Kielce, Starachowice, Siedlce). Krótkie spoty mające zabawny charakter kreują pozytywny wizerunek UMCS wśród młodzieży oraz osób starszych.

Przeprowadzona kampania wizerunkowa z naszego punktu widzenia została pozytywnie odebrana i doceniona przez osoby, do których była skierowana. Na jej sukces złożyło się kilka elementów, m.in. mocne zakotwiczenie kampanii w działaniach Uczelni, atrakcyjna i bogata oferta kształcenia, zaangażowanie pracowników, a także koncepcja, która w sposób niebanalny wyszła naprzeciw oczekiwaniom młodych ludzi.

Marcin Gołębiowski
Katarzyna Kołbut

• Projekty wykorzystane na portalu Facebook

Fot. Justyna Maguś

Laureaci III edycji Stypendium im. Leopolda Ungera

W dniu 7 września 2015 r. w siedzibie „Gazety Wyborczej” w Warszawie odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów laureatom III edycji Stypendium im. Leopolda Ungera. Nagrodę główną, 5 tys. zł na realizację reportażu na temat uchodźców z Krymu, otrzymała Oliwia Drost. W gronie zwycięzców konkursu znaleźli się również: Daniel Brzeszcz, który odbędzie dwutygodniowy staż w belgijskim dzienniku „Le Soir”, Damian Zakrzewski nagrodzony miesięcznym stażem w „Gazecie Wyborczej”, Katarzyna Zajac i Agnieszka Żądło nagrodzone miesięcznym stażem w tygodniku „Polityka” oraz Monika Dziejzina i Monika Kuropatwa wyróżnione stażem w obsłudze prasowej podczas Forum Ekonomicznego w Krynicy.

Spotkanie rozpoczął redaktor Jarosław Kurski. Podkreślając dramat uchodźców, odniósł się do historii życia Leopolda Ungera, który „był wrażliwy na losy uchodźcy, bo sam był uchodźcą”. Następnie głos zabrali Adam Michnik, który przywołał etapy życia Patrona, zwracając uwagę na oddanie i moralność w pracy dziennikarza. Monika Unger tradycyjnie odczytała list swojej matki Matyldy Unger. Życząc laureatom owocnych staży i wspinających doświadczeń, umożliwiających im stanie się „dociekliwą generacją kształtującą opinię publiczną”, nawiązała do trudnej sytuacji uchodźców. Następnie przewodnicząca Kapituły, prof. dr hab. Iwona Hofman, wraz z jej przedstawicielami, wręczyła laureatom dyplomy oraz odczytała listy gratulacyjne przekazane przez Rekto-

ra UMCS, prof. dr hab. Stanisława Michałowskiego. Kolejno głos zabrali nagrodzeni, którzy z uznaniem odnosili się do dorobku dziennikarskiego Leopolda Ungera, wypowiadali się na temat oczekiwań dotyczących staży oraz opowiadali o pasji i nadziei w osiągnięciu sukcesów w zawodzie dziennikarza.

Na koniec uroczystości prof. Iwona Hofman przeczytała fragmenty wykładu Leopolda Ungera, wygłoszonego podczas nadania mu tytułu doktora *honoris causa* UMCS (2009), na temat roli prasy drukowanej. Głos zabrali także dotychczasowi laureaci (Judyta Banaszyńska,

Łukasz Goniak, Maciej Orłowski), którzy podzielili się wrażeniami związanymi z realizacją stypendiów.

W spotkaniu wzięli udział członkowie Kapituły Stypendium i znakomici goście, m.in. Monika Unger, ks. Adam Boniecki, prof. Iwona Hofman, Alicja Kapuścińska, Jarosław Kurski, Adam Michnik, Marian Turski, Marcin Wojciechowski.

Ustanowione przez UMCS Stypendium im. Leopolda Ungera jest cyklicznym programem skierowanym do młodych dziennikarzy, który powstał z inicjatywy Rodziny Patrona. Obsługa Stypendium jest jednym z zadań Pracowni Badań nad Instytutem Literackim w Paryżu, powstałej w 2010 r. pod kierownictwem prof. dr hab. Iwony Hofman.

Justyna Maguś

GIS w nauce

W dniach 1–3 czerwca 2015 r. na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu odbyła się IV Ogólnopolska Konferencja „GIS w nauce”, będąca okazją do wymiany wiedzy i doświadczeń na temat zastosowań Systemów Informacji Geograficznej w nauce i gospodarce. Nasz Uniwersytet reprezentowali pracownicy i studenci

Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej – dr Leszek Gawrysiak i mgr Łukasz Chabudziński oraz Justyna Baran, Joanna Borowska, Sylwester Czarnecki, Aleksandra Dąbrowska, Damian Korzeniowski i Liwia Szajner ze Studenckiego Koła Naukowego Geoinformatyków „GeoIT”.

Pierwsze dwa dni konferencji przeznaczone zostały na sesje referatowe oraz posterowe. Była to doskonała okazja do zapoznania się z badaniami, jakie w dziedzinie GIS-u są realizowane na innych uczelniach w Polsce, oraz forum do zaprezentowania własnych projektów

Perspektywy 2015

„Dołącz do ludzi z pasją” – tym hasłem reklamowym przedstawiciele Centrum Promocji UMCS rozpoczęli wrześniowy cykl spotkań z maturzystami w ramach organizowanej od ponad 20 lat Ogólnopolskiej Kampanii Informacyjnej Salon Maturzystów „Perspektywy 2015”.

Wybór odpowiedniego kierunku to jedna z najważniejszych decyzji podejmowanych przez maturzystów. W tym roku Uniwersytet, promując ofertę kształcenia, prezentuje również przedstawiciele naszego środowiska akademickiego – zarówno studentów, którzy reprezentują różne kierunki studiów, jak i pracowników naukowych z różnych obszarów kształcenia. W ten sposób możemy pokazać młodym ludziom, że studia na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej to nie tylko kolejny etap kształcenia, ale również czas rozwijania pasji i zainteresowań oraz możliwość zdobywania wiedzy przekazywanej przez wysoko wykwalifikowaną kadrę naukową. Chcąc wyjść naprzeciw maturzystom, UMCS po raz kolejny wziął udział w spotkaniach w kilku województwach. Przedstawiciele Centrum Promocji wraz ze studentami odwiedzili cztery miasta: Białystok, Lublin, Rzeszów oraz Kielce.

W tym roku Centrum Promocji postawiło na kreatywne rozwiązania związane z aranżacją miejsca wystawienniczego. Otwarta przestrzeń wystawowa oraz kolory zastosowane na różnorodnych

Fot. Robert Frączek

podświetlanych kubkach symbolizujących poszczególne Wydziały spowodowały, że nasze stoisko było najbardziej rozpoznawalnym miejscem wśród wystawców i cieszyło się dużym zainteresowaniem wśród zwiedzających.

Reprezentanci Centrum Promocji kompleksowo i starannie przedstawiali maturzystom przygotowaną przez Uniwersytet bogatą ofertę kształcenia, na którą składa się ponad 70 kierunków i ponad 220 specjalności. Odpowiadali na szereg pytań dotyczących m.in. zasad naboru oraz wymogów rekrutacyjnych, warunków studiowania, zasad przyznawania stypendiów oraz miejsc w akademikach, możliwości rozwijania zainteresowań artystycznych oraz sportowych. Młodzież w ramach naszego stoiska mogła także porozmawiać z doradcami zawodowymi z Biura Karier UMCS, którzy starali się pomóc w wyborze dalszej drogi kształcenia. Ta forma kontaktu z przedstawicielami Uniwersytetu spotkała się ze szczególnym zainteresowaniem kandydatów, gdyż jako jedyna Uczelnia, oprócz gruntownego przedstawienia oferty kształcenia, proponowaliśmy odwiedzającym stoisko możliwość rozmowy z doradcą zawodowym.

Wieloletnie doświadczenie pokazuje, że bezpośredni kontakt z kandydatami na studia jest jedną z najskuteczniejszych metod promocji oraz budowania pozytywnego wizerunku UMCS wśród młodzieży.

Biuro Promocji UMCS

Fot. A. Dąbrowska

• Reprezentacja lubelskiego ośrodka naukowego

prowadzonych w ośrodku lubelskim. W jednej z sesji referatowych dr Leszek Gawrysiak z zespołem przedstawił innowacyjny sposób tworzenia poprawnego hydrologicznie numerycznego modelu terenu bazujący na skrypcie w języku Python oraz oprogramowaniu Open Source. W sesji posterowej studenci z Lublina zaprezentowali trzy projekty. Justyn Baran i Sylwester Czarnecki przygotowali poster „Zasięg oddziaływania przestrzennego UMCS”, będący analizą zasięgu oddziaływania Uniwersytetu, opracowany na podstawie danych pozyskanych z IRK. Kolejny projekt to „Komunikacyjny Lublin – analiza systemów komunikacji publicznej na przykładzie Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego oraz Roweru Miejskiego w Lublinie”, przedstawiony przez Joannę Borowską i Damiana Korzeniowskiego. Badał on stopień rozwoju poszczególnych systemów oraz ich dopasowanie do potrzeb mieszkańców miasta. Trzeci poster, „GIS w lokalizacji biogazowni – przykład z województwa lubelskiego”, zaprezentowały Aleksandra Dąbrowska i Liwia Szajner. Wykonana analiza pozwoliła na wyznaczenie potencjalnych obszarów, które spełniają szereg wytycznych związanych z lokalizowaniem biogazowni.

Trzeci dzień konferencji przeznaczony był na warsztaty prowadzone przez zewnętrzne firmy z branży GIS. Uczestnicy mogli dowiedzieć się, jak stworzyć mapę interaktywną za pomocą kilku linijek kodu lub poznać nowe technologie pomiarowe stosowane w naukach przyrodniczych.

Jak i w poprzednich latach (Łódź 2012, Lublin 2013, Gdańsk 2014), tak i w tym roku poziom konferencji był bardzo wysoki. W wydarzeniu wzięło udział ponad 100 osób z ośrodków naukowych z całej Polski. Audytorium składało się z doświadczonych naukowców i specjalistów GIS, ale także z licznej grupy studentów i doktorantów. Było to ważne wydarzenie nie tylko pod względem naukowym, ale również istotne dla upowszechnienia wiedzy o nowoczesnej i rozwijającej się dziedzinie, jaką jest GIS.

Joanna Borowska, Aleksandra Dąbrowska, Łukasz Chabudziński, Studenckie Koło Naukowe Geoinformatyków GeoIT UMCS, Pracownia Geoinformacji WNoZiGP

Fot. Robert Frączek

Fot. Robert Frączek

PROGRAM MOBILNOŚCI STUDENTÓW I DOKTORANTÓW

MOST

Jubileusz 15-lecia Programu MOST

Program Mobilności Studentów i Doktorantów MOST to zrzeszający największą liczbę uczelni program mobilności krajowej, a jednym z jego filarów – od 2000 r. – jest Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Czy słyszałeś o MOŚCIE?

Choć Program ma już 15 lat i skorzystało z niego ponad 10 tysięcy osób, to każdego roku nowi studenci, wstępując w mury uczelni, pytają, czym jest ten „polski Erasmus”. To Program, dzięki któremu na jeden semestr lub nawet cały rok akademicki można bez negatywnych konsekwencji opuścić swój uniwersytet. Co więcej – nawet czasowo studiować inny kierunek. Jak to możliwe? Wraz z kolejnymi zmianami w szkolnictwie wyższym wprowadzono pojęcie kierunku pokrewnego – i tak student filologii rosyjskiej, zainteresowany pogłębieniem swojej wiedzy z obszaru literatury, sztuki czy historii Rosji, może skorzystać z oferty na przykład kierunku kulturoznawstwo, specjalność rosjoznawstwo. W wyborze przedmiotów, tak by uniknąć różnic programowych, pomoże mu koordynator Programu, który jest już na każdym Wydziale UMCS.

Czy warto wyjeżdżać?

Oczywiście, że tak. Pomijając najbardziej banalne z twierdzeń, że podró-

że kształcą, warto pamiętać przede wszystkim o możliwościach, które dają nam inne uczelnie. Studenci korzystający z Programu mówią najczęściej o świetnej infrastrukturze, nowoczesnych laboratoriach czy bogatych księgozbiorach. Często wybierają dany uniwersytet, bo oferuje on nieco inną ofertę dydaktyczną niż ich macierzysty lub na przykład piszą pracę magisterską, do której materiały znajdują się właśnie w uczelni ich przyjmującej. Co więcej, dzięki systemowi dwustopniowych studiów, jak powszechnie wiadomo, absolwent studiów licencjackich legitymuje się już wyższym wykształceniem. A zatem wyjeżdżając na studia uzupełniające w ramach Programu MOST, nierzadko decyduje się podjąć unikatowe – dodatkowo płatne – studia podyplomowe, które nie są prowadzone na jego macierzystej uczelni. Pozwala mu to zaoszczędzić czas na dojazd do innego miasta, a jako

absolwent staje się o wiele atrakcyjniejszy dla pracodawcy. Należy także wspomnieć o możliwości poznania nowych ludzi, skorzystaniu z oferty kulturalnej dużych ośrodków akademickich takich, jak Warszawa, Kraków czy Gdańsk, wreszcie – wyborze uniwersytetu położonego nad morzem czy blisko gór. Można połączyć naukę z pasją, jaką są na przykład wycieczki po bieszczadzkich połoninach.

Doktorant na MOŚCIE

Od niedawna także studenci studiów III stopnia mają możliwość skorzystania z Programu. I robią to coraz chętniej. Zyskują dzięki temu kontakty z pracownikami naukowymi innych uczelni, współpracują ze specjalistami z dziedziny swoich zainteresowań badawczych czy nawet biorą udział w projektach grantowych, współorganizują konferencje naukowe. Część ośrodków akademickich umożliwia doktorantom także prowadzenie zajęć dydaktycznych, co niewątpliwie rozwija warsztat przyszłego nauczyciela akademickiego, jak i pozwala sprawdzić się w murach „obcej” uczelni.

Zmiany, zmiany, zmiany...

Każdego roku nie tylko nieco modyfikuje się oferta Programu, ale przede wszystkim do 20 uczelni fundacyjnych dołączają kolejne – stowarzyszone. Wśród nich te najbardziej prestiżowe ośrodki w kraju, jak Akademia Górniczo-Hutnicza, Akademia Obrony Narodowej czy Wojskowa Akademia Techniczna, ale także liczne uczelnie artystyczne, ekonomiczne,

• Koordynatorzy wydziałowi Programu MOST na UMCS podczas szkolenia w Lublinie

Archiwum Biura ds. Kształcenia UMCS

pedagogiczne czy sportowe. Łącznie w ofercie jest już 27 ośrodków, co daje niebagatelną liczbą ponad 1000 ofert na studiach licencjackich oraz uzupełniających magisterskich, a także kilkuset na studiach inżynierskich i doktoranckich.

Jak można skorzystać z oferty Programu?

Rekrutacja na MOST odbywa się dwa razy w roku. Najbliższa trwać będzie od 31 października do 30 listopada i będzie to rekrutacja na

semestr letni roku akademickiego 2015/2016. Zainteresowani powinni zapoznać się ze szczegółowymi informacjami znajdującymi się na stronie internetowej www.most.amu.edu.pl, znaleźć w sobie odwagę do zmian i po prostu wziąć udział w rekrutacji. Zapraszamy!

*Joanna Kałużna,
ogólnopolski koordynator
Programu MOST, pracownik Biura
UKA prowadzącego Program na
zlecenie Konferencji Rektorów
Uniwersytetów Polskich*

Archiwum Biura ds. Kształcenia UMCS

• Od prawej: prorektor Urszula Bobryk i Joanna Kałużna, ogólnopolski koordynator ds. promocji Programu MOST

Fot. Leszek Mikrut

Od 2010 r. studenci Wydziału Humanistycznego UMCS gromadzą plastikowe zakrętki, przeznaczając je dla osób potrzebujących materialnego wsparcia. Obecna akcja ma na Wydziale Humanistycznym swą prawie ćwierćwiekową już tradycję, z niewielką przerwą po roku 2000. Na początku lat 90. XX w. zbierano tu kody kreskowe „z czwórkami”, aby w ten sposób gromadzić środki pieniężne na pomoc dla dzieci. Następnie, za pośrednictwem różnych organizacji charytatywnych wymieniano te kody na wózki inwalidzkie. Studenci – wtedy jeszcze – Instytutu Filologii Rosyjskiej i Słowiańskiej, a następnie Instytutu Filologii Słowiańskiej – w trakcie kilku akcji pomogli dzieciom, przekazując pięć wózków inwalidzkich.

Kontynuując te tradycje, studenci Instytutu Filologii Słowiańskiej, za namową dr. Leszka Mikruta, na po-

czątku letniego semestru roku akademickiego 2009/2010 rozpoczęli gromadzenie plastikowych zakrętek. Plon pierwszej zbiórki był naprawdę imponujący. W ciągu tylko pięciu miesięcy zebrano wtedy aż 12 worków plastikowych zakrętek o niebagatelnej

Wydziału Humanistycznego UMCS prof. dr hab. Robert Litwiński, zastępca dyrektora Instytutu Filologii Słowiańskiej dr hab. Alina Orłowska oraz organizator akcji dr Leszek Mikrut otrzymali od dyrekcji Lubelskiego Hospicjum dla Dzieci im. Ma-

VI charytatywna akcja studentów Wydziału Humanistycznego

pojemności 120 litrów! W ciągu roku akademickiego 2014/2015 humaniści zgromadzili w dwóch semestralnych edycjach akcji łącznie 11 worków zakrętek. Do rusycystów i ukrainistów dołączyli tym razem studenci turystyki historycznej, germanistyki, romanistyki, portugalistyki i iberystyki. Żacy i tym razem nie mieli problemu z przeznaczeniem swego daru serca – dla pacjentów Lubelskiego Hospicjum dla Dzieci im. Małego Księcia, które zebrane zakrętki przekazuje firmie recyklingowej zajmującej się przetwarzaniem surowców odnawialnych. W zamian za te zakrętki firma przekazuje na rzecz Hospicjum stosowne wynagrodzenie, za które placówka spełnia marzenia swoich podopiecznych: organizuje wyjazdy wakacyjne, ferie, kupuje prezenty urodzinowe i mikołajkowe.

Studenci, którzy brali udział w akcji zbierania zakrętek, a także dziekan

tego Księcia pamiątkowe dyplomy.

Studenci obiecują, że nie była to ich ostatnia akcja, zaś władze Wydziału Humanistycznego nadal prolongują swą zgodę, aby obok drzwi Biblioteki Wydziałowej wciąż stał specjalny firmowy pojemnik na plastikowe zakrętki.

*Leszek Mikrut
Pracownia Glottodydaktyki
Języków Słowiańskich
Instytut Filologii Słowiańskiej UMCS*

Fot. Leszek Mikrut

Koszykarki Pszczółka AZS UMCS na zwycięskiej ścieżce

Koszykarki AZS UMCS Lublin po efektownej czwartej kwarcie pokonały 23 września 2015 r. we własnej hali beniaminka JAS-FBG Zagłębie Sosnowiec 68:48. Było to pierwsze zwycięstwo naszych koszykarek w Tauron Basket Lidze Kobiet.

Wynik spotkania po błyskawicznej akcji otworzyła Jhasmin Player, zdobywając 2 punkty rzutem kelnerskim. Dzięki szybkiej i skutecznej grze „Pszczółki” rozpoczęły od serii 9:2. Rywalki sprawiały wrażenie sparaliżowanych i nie potrafiły skonstruować akcji zakończonej zdobyczą punktową. Lublinianki bardzo dobrze radziły sobie w obronie, dodatkowo utrudniając im to zadanie. Trener Mirosław Orczyk poprosił o przerwę na żądanie już po 4 minutach gry. Chwila odpoczynku pomogła zespołowi z Sosnowca, który zaczął odrabiać straty. Niemoc AZS-u po akcji 2+1 przełamała Kateryna Dorogobuzova. Końcówka kwarty była wyrównana. Zwycięską ręką wyszły z niej koszykarki beniaminka. Zagłębie prowadziło po pierwszych 10 minutach 17:16.

W drugiej odsonie trzeci faul szybko „złapała” środkowa Destiny Williams i trener Krzysztof Szewczyk musiał posadzić ją na ławce. Przez 3 minuty oba zespoły uderzały głowami w mur. Marnowały niejednokrotnie stuprocentowe okazje. Punkty

dla AZS-u zdobyła Player i wprowadziła ekipę gospodyń na skromne prowadzenie 18:17. Drużyny wymieniały cios za cios i prezentowały naprawdę twardą, ale często nieskuteczną koszykówkę. Przez dłuższy czas tablica wskazywała wynik po 22. Później ostatnie minuty dostarczyły kibicom sporo emocji. Lepsze okazały się przyjezdne, które schodziły do szatni z niewielką przewagą – 32:27.

AZS rozpoczęła systematyczne odrabianie strat. Dzięki solidnej defensywie koszykarki zaliczyły serię 12:2 i objęły prowadzenie 39:34. Dwie „trójki” trafiła dobrze dysponowana Dominika Owczarzak. Trener Orczyk zareagował błyskawicznie i „wziął czas”. Dzięki tej decyzji gra potoczyła się podobnie jak w pierwszej kwarcie. Sosnowiczanki odrobiły straty i wyrównały stan rywalizacji po 39. Spotkanie zyskało trochę rumieńców, bo obie ekipy walczyły o każdą piłkę do samego końca. Odzwierciedlał to także wynik, który cały czas oscylował wokół remisu. W końcówce AZS powiększała przewagę dzięki Dominice Owczarzak, która bardzo dobrze kreowała koleżanki do rzutów. Dokładne podania na punkty zamieniała głównie Destiny Williams. Przed decydującą kwartą lublinianki wygrywały 50:43.

Ostatnie 10 minut to popisowy koncert w wykonaniu gospodyń.

„Pszczółki”, pomimo zmęczenia, przyspieszyły grę, czego nie wytrzymała rywalki. Dla lublinianek punktowały Leah Metcalf, Destiny Williams, Aldona Morawiec oraz Kateryna Dorogobuzova. AZS wypracował kilkunastopunktową przewagę na kilka minut przed końcem tego pojedynku. Obaj trenerzy wprowadzili do gry młode zawodniczki z ławki rezerwowych. Pszczółka AZS UMCS odniosła premierowe zwycięstwo w TBLK nad JAS-FBG Zagłębie Sosnowiec 68:48. Bardzo dobre zawody rozegrała Williams, która zdobyła 15 punktów, a do tego miała 7 zbiórek.

– *Co dla mnie jest ważne, to to, że gdzieś tam po pierwszej przegranej połowie i takiej połowie, która wyglądała dość słabo w naszym wykonaniu, przynajmniej w ataku, potrafiłyśmy się obudzić. Drugą połowę zagrałyśmy już tak jak potrafimy i tak jak pokazywałyśmy wcześniej. Wyszłyśmy i to już była taka nasza dominacja na parkiecie i zbudowanie takiej przewagi z zespołem, który faktycznie prowadził z nami. Cieszę się, że się nie poddałyśmy. Warto też pochwalić Dominikę Owczarzak, która rozpoczęła trzecią kwartę ośmioma punktami i dała nam duży bodziec do tego, żeby ten mecz wygrać. Myślę, że w tym meczu najważniejsza była właśnie ta postawa i przełamanie tego, czego zabrakło nam w Gorzowie – mówiła po meczu zadowolona Aldona Morawiec.*

– *Był to dla nas trudny mecz. Wiedzieliśmy, że zespół z Sosnowca przyjedzie tutaj na takiej euforii, na luzie, bez presji. Z takimi zespołami się bardzo trudno gra, co już pokazał mecz wcześniejszy, gdzie zespół z Sosnowca pokonał drużynę z Torunia. Dobrze weszliśmy w mecz, ale standardowa nasza bolączka – nietrafione rzuty spod kosza, przestrzelone łatwe sytuacje – pozwoliły wyjść przeciwnikom na prowadzenie. Pierwsza połowa w ogóle nam się nie układa-*

Archiwum KJ AZS UMCS Lublin

ła. Nie zagraliśmy tak jak chcieliśmy. Tak naprawdę, jeżeli można było być w miarę zadowolonym z defensywy w pierwszej połowie, a z ataku nie, to wydawało się, że w tej defensywie troszeczkę lepiej możemy zagrać – dodaje trener Krzysztof Szewczyk.

Wygrana z Zagłębiem Sosnowiec to nie jedyna dobra wiadomość. Nasze dziewczyny w trzeciej kolejce spotkań pokonały wielokrotne medalistki mistrzostw Polski i uczestniczki Euroligi – MKS Polkowice 62:48. Sukces jest tym większy, że odniesiony na wyjeździe.

– Początkowo nie mogliśmy złapać swojego rytmu gry, przez co pierwsza kwarta była dość chaotyczna. Później kiedy już nam się to udało, nie odpuściliśmy do końca. Kluczem do zwycięstwa okazała się obrona. Zmusiliśmy rywalki do dużego wysiłku i można powiedzieć, że trochę je zamęczyliśmy fizycznie. Wygrana z takim rywalem cieszy. Pokazuje, że nazwiska nie grają. To, że ktoś jest dobry, musi najpierw udowodnić na boisku. Dzisiaj Polkowice tego nie udowodniły, to my by-

Archiwum KU AZS UMCS Lublin

łyśmy lepsze – skomentowała kapitan AZS-u Olivia Szumęda-Krzycka.

Teraz w rozgrywkach Tauron Basket Ligi Kobiet czeka nas dłuższa przerwa na zgrupowanie kadry. Wezmą w nim udział dwie zawodniczki AZS-u: Aldona Morawiec i Dominika Owczarzak. Do gry akademickiej powrócą 10 października. Podejmą wtedy MKK Siedlce.

Krzysztof Kurasiewicz

Archiwum KU AZS UMCS Lublin

Archiwum KU AZS UMCS Lublin

Studenci z niepełnosprawnością na uczelniach wyższych stają się coraz liczniej reprezentowaną grupą. UMCS podejmuje szereg działań, by uczynić środowisko akademickie miejscem przyjaznym dla osób o różnych rodzajach niepełnosprawności. Studenci z niepełnosprawnością mogą liczyć na szereg form wsparcia, takich jak: asystent dydaktyczny, specjalistyczny transport na zajęcia, a także dodatkowe zajęcia sportowe i językowe. Podejmujemy działania, które mają na celu wyrównanie szans studentów z niepełnosprawnością, a także tworzenie równego dostępu dla wszystkich studentów do oferty dydaktycznej Uniwersytetu. W ubiegłym roku akademickim na UMCS studiowało ponad 400 osób o różnych rodzajach niepełnosprawności.

W artykule zostaną przedstawione najważniejsze informacje dotyczące poszczególnych rodzajów niepełnosprawności, a także procesu dydaktycznego w ich kontekście. Wskazówki

Projektowanie zajęć dydaktycznych dla studentów z niepełnosprawnością

mogą pomóc w takim zaplanowaniu zajęć dydaktycznych, by pomogły studentowi z niepełnosprawnością zrealizować zakładane cele zajęć, bez obniżania wymagań merytorycznych.

Studenci z niepełnosprawnością ruchową

W tej grupie studentów mogą się znaleźć zarówno osoby, które mają ograniczenia w poruszaniu się związane ze zwiększonym wysiłkiem fizycznym, jak i studenci wykorzystujący sprzęt ortopedyczny: laski, kule, wózek inwalidzki. Ważnym czynnikiem, który może mieć wpływ na wypełnianie obowiązków studenta, będzie także czas nabycia niepełnosprawności. Studenci z niepełno-

sprawnością nabytą mogą przeżywać silne emocje związane z procesem przystosowania do nowej sytuacji życiowej.

Odpowiednia organizacja procesu dydaktycznego powinna polegać na:

1. odbyciu ze studentem indywidualnej rozmowy, tak by mógł powiedzieć o swoich trudnościach,
2. dyskretnym zwróceniu uwagi na miejsce, jakie zajmuje osoba z niepełnosprawnością w sali, ponieważ z niepełnosprawnością ruchową może być związany inny rodzaj niepełnosprawności (wzroku lub słuchu),
3. w przypadku trudności artykulacyjnych studenta z niepełnosprawnością ruchową należy spokojnie pozwolić mu na wypowiedzenie się,

4. w czasie rozmowy ze studentem poruszającym się na wózku należy pamiętać o kontakcie wzrokowym,
5. w przypadku barier architektonicznych studenci z niepełnosprawnością mogą skorzystać z pomocy asystenta, który pomoże w ich pokonaniu.

Studenci z niepełnosprawnością wzrokową

W grupie studentów, którzy mają problemy ze wzrokiem, znajdują się osoby słabowidzące, niewidome z resztkami wzroku oraz niewidome. Jeśli uszkodzenie wzroku nastąpiło we wcześniejszym etapie życia, wtedy możliwe, że ma on wypracowany system gromadzenia informacji, sporządzania notatek, a także zapoznawania się z nowym materiałem dydaktycznym. Stąd często sam student jest w stanie odpowiedzieć na pytanie, czego potrzebuje, by proces dydaktyczny przebiegał sprawnie. Studenci niewidomi i słabowidzący ze względu na rozwój technologii mają coraz lepszy dostęp do wiedzy, dlatego mogą na zajęciach korzystać z programów udźwiękawiających lub linijek brajlowskich.

Odpowiednia organizacja procesu dydaktycznego powinna polegać na:

1. dobrym oświetleniu pomieszczenia (szczególnie ważne dla osób niedowidzących),
2. upewnieniu się, z jakiej odległości oraz jakiej wielkości przedmioty są widoczne dla studenta,
3. studenci niewidomi często posiadają odpowiednio dostosowane komputery, dlatego gdy rozdajemy studentom materiały, zadbajmy o to, by dostarczyć studentowi pliki w wersji word, która jest dostępna dla programów udźwiękawiających,
4. przygotowaniu tekstów z powiększonym drukiem, wielkość czcionki będzie zależała od indywidualnych preferencji studenta,
5. wyraźnym odczytywaniu informacji, które zapisujemy na tablicy,
6. udostępnianiu materiałów wcześniej, tak by student mógł się z nimi zapoznać przed zajęciami.

Studenci z niepełnosprawnością słuchową

W grupie studentów z niepełnosprawnością słuchu znajdują się osoby niesłyszące i słabosłyszące. Studenci niesłyszący mogą porozumiewać się językiem migowym, który jest językiem wizualno-przestrzennym, w związku z tym mogą potrzebować więcej czasu na przeczytanie tekstów naukowych. Kompetencje językowe osoby niesłyszącej będą miały wpływ na komunikację z osobą słyszącą. W zależności od sposobu odbierania informacji werbalnych (tłumaczenie na język migowy, czytanie z ruch warg, wzmacnianie kanału słuchowego) studenci z niepełnosprawnością słuchową potrzebują różnych strategii komunikacji i wsparcia podczas zajęć.

Odpowiednia organizacja procesu dydaktycznego powinna polegać na:

1. wcześniejszym udostępnieniu treści wykładowych, które by pozwalały na zapoznanie się trudnymi pojęciami,
2. przekazywaniu wszystkich informacji twarzą do odbiorców w dobrze oświetlonym pomieszczeniu,
3. odpowiednim ustawieniu ławek, tak by osoba niesłysząca mogła widzieć wszystkie osoby uczestniczące w dyskusji,
4. moderowaniu dyskusji w taki sposób, by głos zabierała jedna osoba,
5. odczytywanie mowy z ust i śledzenie wzrokiem tłumacza języka migowego uniemożliwia studentowi prowadzenie notatek z zajęć. Zespół ds. Studentów Niepełnosprawnych w takiej sytuacji zapewni pomoc asystenta w przygotowaniu notatek,
6. filmy wykorzystywane na zajęciach powinny być prezentowane w wersji z napisami.

Studenci chorujący przewlekle

Studenci chorujący przewlekle to osoby, których trudności zdrowotne mogą być niewidoczne w pierwszym kontakcie. Natomiast student,

mając gorsze samopoczucie, może odczuwać różne dolegliwości, np. bólowe. Skutkiem chorób przewlekłych jest obniżona wydolność fizyczna i wysiłkowa organizmu. Studenci chorujący przewlekle mogą odczuwać negatywne emocje związane z obniżonym nastrojem, które są spowodowane pogorszonym stanem zdrowia.

Odpowiednia organizacja procesu dydaktycznego powinna polegać na:

1. odbyciu ze studentem indywidualnej rozmowy, tak by mógł powiedzieć o swoich trudnościach,
2. dostosowaniu tempa pracy do indywidualnych możliwości zdrowotnych studenta,
3. wyjaśnieniu ze studentem przyczyn ewentualnych nieobecności oraz możliwości ich zaliczenia,
4. zwróceniu uwagi na samopoczucie studenta w czasie zajęć, które może ulec pogorszeniu.

Zespół ds. Studentów Niepełnosprawnych jest jednostką, której głównym zadaniem jest wspieranie studentów z niepełnosprawnością w procesie studiowania. W obecnym roku akademickim chcielibyśmy zaprosić nauczycieli akademickich do współpracy. Współdziałanie z Państwem, którzy posiadacie wiedzę merytoryczną z danej dziedziny, może pomóc nam w optymalnym opracowaniu procesu adaptacji dla studentów z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Jesteśmy także otwarci na Państwa doświadczenia w pracy ze studentami z niepełnosprawnością. Dlatego serdecznie zapraszamy Państwa do kontaktu z naszą jednostką.

Katarzyna Skalska

Zespół ds. Studentów
Niepełnosprawnych,
Biuro Spraw Studenckich,
Centrum Kształcenia
i Obsługi Studiów UMCS

DS „Babilon”, ul. Radziszewskiego 17/9
20-045 Lublin
tel. 81 537 58 90
e-mail: punkt@poczta.umcs.lublin.pl

Zespół Tańca Ludowego UMCS

Fot. Marcin Górecki

• Przemarsz ulicami Budapesztu

W roku akademickim 2014/2015 Zespół Tańca Ludowego UMCS w Lublinie pod kierownictwem Lecha Leszczyńskiego występował 83 razy oraz odbył cztery wojaże zagraniczne.

Zespół śpiewał i tańczył w swojej macierzystej Uczelni, m.in. na Wydziale Chemii UMCS na uroczystości 50. rocznicy odnowienia doktoratu prof. dr hab. Wandy Brzyskiej oraz na deskach Chatki Żaka z okazji 50-lecia Akademickiego Centrum Kultury UMCS, na inauguracji Lata Polonijnego w Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS, dla środowisk polonijnych z Holandii czy dla organizacji miłośników tańca ludowego z Japonii. Tradycyjnie przed Świętami Bożego Narodzenia Zespół wystąpił z koncertem polskich kolęd i pastorałek, a wiosną 2015 r. młodzi tancerze, soliści i muzycy, którzy rozpoczęli naukę w październiku 2014 r., zaprezentowali swój pierwszy występ. Jak zawsze na tych koncertach Sala Widowiskowa ACK UMCS „Chatka Żaka” pękała w szwach, a oklaskom nie było końca.

ZTL UMCS brał udział w wielu ważnych uroczystościach w województwie lubelskim, m.in. z okazji 70. rocznicy zakończenia II wojny światowej, uchwalenia Konstytucji 3 Maja, Dnia Flagi Państwowej, z okazji wybuchu Powstania Warszawskiego i Powsta-

nia Styczniowego oraz z okazji święta Brygady Wielonarodowej Dowództwa Wojsk Lądowych w Lublinie.

Ponadto, Zespół brał udział w społecznych akcjach, które pomagają potrzebującym („Szlachetna Paczka”, „Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę”), oraz, które mają na celu ochronę i odnowę kresowych nekropolii („Mogilę Pradziada Ocal od Zapomnienia” – koncerty odbyły się we Wrocławiu i okolicach).

W dniach 12–16 grudnia 2014 r. oraz 21–24 kwietnia 2015 r. Zespół Tańca Ludowego UMCS odbył tournée artystyczne po Ukrainie. Uczestniczył tam w Światowym Dniu Polaków i Polonii za Granicą oraz brał udział w licznych spotkaniach świątecznych z organizacjami polonijnymi w miastach i wsiach okręgu winnickiego, na których starszym pokoleniom przypominał polskie tańce i pieśni, a młodych zachęcał do odkrywania na nowo polskich tradycji.

W dniach 15–21 lutego 2015 r. Zespół wziął udział w Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym i Europejskiej Karawanie Tańca na Sycylii. W projekcie „Europejska Karawana Tańca”, wraz z zespołami folklorystycznym z Finlandii, Włoch, Grecji, Węgier, Rumunii, Hiszpanii i Cypru, stworzył unikalne teatralne przedstawienie polegające na artystycznej współpracy, które zostało oparte na presenta-

cji własnego dorobku folklorystycznego krajów europejskich. Taneczne show jako karawana podróżująca po Europie łącząca wdrażanie w życie tradycji i innowacji zostało ukazane włoskiej publiczności w Teatro Luigi Pirandello w Agrigento na Sycylii.

Ponadto, w dniach 13–22 czerwca 2015 r. Zespół reprezentował Uczelnię i Polskę na Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym „Dunube Carnival” oraz na Europejskiej Karawanie Tańca odbywających się w Budapeszcie na Węgrzech. Nasi artyści ukazywali polski folklor m.in. w Castle Yard Bazar, w budapeszteńskich domach kultury, Budafok Wine City, Vörösmarty Square oraz w pięknym amfiteatrze na Wyspie Małgorzaty skupiającym pięćdziesiątą międzynarodową publiczność.

Dominika Lesiuk

Fot. Marcin Górecki

• Przed koncertem w Budafok Wine City, Budapeszt

NABÓR DO ZTL

Zespół Tańca Ludowego UMCS zaprasza do współpracy w grupach tanecznych, muzycznych i wokalnych.

Członkostwo w Zespole to zdobywanie nowych umiejętności i doświadczeń, ciekawe znajomości, a także występy na całym świecie.

Dobra frekwencja na próbach umożliwi zaliczenie z zajęć wychowania fizycznego.

Biuro Zespołu

ACK UMCS „Chatka Żaka”

Lublin, ul. I. Radziszewskiego 16, p. 19
poniedziałek–piątek, godz. 10.00–15.00

tel. + 48 81 533 32 02

e-mail: ztl@umcs.pl

www.ztl.umcs.lublin.pl

Wystawa „Śladami Tadeusza Kościuszki”

ległość swojego narodu, zajmujące się także losem chłopów.

Lubelszczyzna odegrała istotną rolę w życiu Tadeusza Kościuszki. Po raz pierwszy znalazł się tu w połowie 1774 r. Wówczas chwilowo mieszkał w Kuzawce pod Sławatyczami u siostry Katarzyny Zułkowskiej, skąd trafił na lubelski Sławin do stryjecznego brata swojego ojca Jana Nepomucena Kościuszki. Gościł Tadeusza w latach 1774–1775. Ze Sławina Kościuszko dojeżdżał do Sosnowicy koło Parczewa do majątku Józefa Sosnowskiego, tego samego, który kilka lat wcześniej ułatwił mu swoją protekcją wyjazd do Francji. W majątku Sosnowskich nauczyła córki hetmana rysunku, matematyki i historii. Zakochał się z wzajemnością, lecz nieszczęśliwie w Ludwice Sosnowskiej. Rodzina nie dopuściła do ożenku, zaś Kościuszko w rozpacz opuścił kraj.

Autorem zdjęć i inicjatorem wystawy jest Kazimierz Kasprzak, podróżnik, dziennikarz oraz fascynat hi-

storii Polaków. Prezentowane prace fotograficzne dotyczą miejsc, w których przebywał bohater dwóch narodów, oraz miejsc upamiętniających jego postać. Spotkanie było lekcją patriotyzmu dla młodego pokolenia, w której uczestniczyły dzieci ze Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki nr 14 w Lublinie.

Mieczysława Goś

2 października 2015 r. Ogród Botaniczny UMCS we współpracy z Akademickim Centrum Kultury UMCS „Chatka Żaka” zorganizował w Dworcu Kościuszków wystawę pt. „Śladami Tadeusza Kościuszki – bohatera dwóch narodów”.

Ekspozycja powstała dla upamiętnienia i uczczenia 240. rocznicy pobytu Tadeusza Kościuszki w Lublinie. Patronat honorowy nad wydarzeniem objął Rektor UMCS prof. dr hab. Stanisław Michałowski, który oficjalnie otworzył wystawę, przybliżając sylwetkę bojownika o wolność i niepod-

Śpiewająca Polska we Włoszech

W dniach 26 czerwca – 2 lipca 2015 r. z koncertami we Włoszech przebywały trzy lubelskie chóry działające w ramach Projektu Akademia Chóralna – Śpiewająca Polska. Zespoły Kantylena z III Liceum Ogólnokształcącego im. Unii Lubelskiej, Sensorium z Zespołu Szkół nr 5 im. Jana Pawła II i Chór Gimnazjum nr 26 im. J. I. Kraszewskiego wspólnie prezentowały we Włoszech kompozycję Marka Stefankiewicza *Missa pro Sancte Johanni Pauli II*. Chóry wystąpiły w Rzymie w Kościele Santa Maria in Vallicella oraz w Asyżu w Bazylice św. Franciszka. Koncertami dyrygowały dr hab. Małgorzata Nowak, prof. nadzw. i dr hab. Barbara Pazur (sprawujące funkcję kuratorów Projektu Akademia Chóralna – Śpiewająca Polska w regionie lubelskim), akompaniował dr Marek Stefankiewicz. Patronat honorowy nad koncertami objął Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej przy Stolicy Apostolskiej w Watykanie Piotr Nowina-Konopka. Wyjazd

koncertowy dostarczył lubelskim chórzystom wielu wrażeń i przeżyć artystycznych, był też okazją do zwiedzenia Wenecji, Rzymu i Asyżu. Projekt mógł być zrealizowany dzięki finansowemu wsparciu Miasta Lublin oraz Urzędu Marszałkowskiego.

Małgorzata Nowak

• Chóry i dyrygenci po koncercie w Asyżu z o. Ryszardem

Lubelski Festiwal Nauki

19–25 września 2015 r.

Fot. Mateusz Adamski,
Robert Frączek

ZAPRASZAMY NA MECZE

Tauron Basket Ligi Kobiet Pszczołka AZS UMCS Lublin

TERMINARZ DOSTĘPNY NA:

www.azs.umcs.pl

www.facebook.com/KUAZSUMCS